

„Ég nélkül nem lehet földet művelni.
Csillagok nélkül nem lehet a világ tengerein eligazodni.
Örök haza nélkül hontalanná válik az ember...”

(Schütz Antal)

A Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Jó Pásztor Óvoda Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai Programja

Készítette a nevelőtestület közreműködésével

**Valkó Viktor
főigazgató**

2025. augusztus 29.

Tartalomjegyzék

I. BEVEZETŐ	5
I.1. Az intézmény bemutatása	6
I.2. Az intézmény küldetése, a küldetésnyilatkozat	6
II. AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA	
II.1. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	8
II.2. Az intézményi nevelő-oktató munka céljai	8
II.3. Az intézményi nevelő-oktató munka feladatai	9
II.4. Az intézményi nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai, szervezeti keretei	10
II.5. A személyiségfejlesztés programja	11
II.6. A teljeskörű egészségfejlesztési program	15
II.6.1. Az egészségnevelés	15
II.6.2. A környezeti nevelés	19
II.7. Közösségfejlesztés, az iskolai élet szereplőinek együttműködése	21
II.8. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	26
II.8.1. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai	28
II. 9. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	31
II.9.1. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása	31
II.9.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermekek oktatásának alapelvei	32
II.9.3. Hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók	33
II.9.4. A kiemelkedően tehetséges tanulók fejlesztése	34
II. 10. A tanulók részvételi jogának érvényesülése az intézményi döntési folyamatokban	36
II.11. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának Formái	37
II.12. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	38
II.12.1. A tudásszint mérésére szervezett vizsgák szabályai	39
II.12.2. A tanuló tevékenységével, munkájával, értékelésével kapcsolatos vizsgák alapelvei, szabályai	40
II.13. Az iskolába való felvétel és átvétel szabályai	47
II.14. Az elsősegélynyújtási ismeretek elsajátításának iskolai terve	49
III. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	54
III.1. Az iskola választott kerettantervei	55
III.2. Az iskola tantárgyi rendszere, óratervei	57
III.3. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	66
III.4. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	69
III.5. A mindennapos testnevelés megvalósítása	74
III.6. A választható tantárgyak foglalkozások	74

III.7. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése	76
III.8. A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése	89
III.9. A csoportbontások és egyéb foglalkozások	90
III.10. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	93
III.11. A tanulók fizikai állapotának mérése	94
III.12. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	95
III.13. A kiemelkedő teljesítmények elismerése, jutalmazása	97
III.14. Az otthoni (napközis és tanulószobai) előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	98
<u>IV. AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA</u>	101
<u>V. ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA (ZENEISKOLA) PEDAGÓGIAI PROGRAMJA</u>	171
<u>ZÁRADÉK</u>	211

I. BEVEZETŐ

I.1. Az intézmény bemutatása

A Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Jó Pásztor Óvoda 2009-ben jött létre. A Főegyházmegyei Hatóság döntése alapján a korábbi Deák Ferenc Római Katolikus Általános Iskola és a Jó Pásztor Óvoda összevonásával született meg az egységes oktatási-nevelési intézmény.

Az intézmény székhelye az általános iskola Deák Ferenc úti épületében van.

1.számú telephelyén található óvodai tagintézménye, 2.számú telephelyén, a Szvorényi út 61.szám alatt az iskolai oktatás 2009-től szünetel.

Az óvoda szakmailag önálló intézményegység, élén az óvodavezető áll.

Egységes elvek alapján igyekszünk biztosítani a gyermekek keresztény szellemű nevelését az óvodától a nyolcadik évfolyam végéig.

Az iskola tanítói már óvodáskorban megismerkednek a gyermekekkel, a személyes kapcsolatok kialakításával igyekeznek elérni, hogy minél több kisgyermek kerüljön be iskolánkba, hogy folytathassuk az óvodában megkezdett vallási nevelést, így a gyermekek felcseperedve a keresztény közösség aktív tagjai lehetnek.

2017. szeptember 1-jétől a Kossuth L. u. 8. számú épületet, munkavállalókkal, diákokkal együtt, 1 – 8. évfolyamig a Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Jó Pásztor Óvoda iskolához csatolta az egri érsek, az Alapfokú Művészeti Iskolával együtt.

Az intézményegységek közötti együttműködést a folyamatos napi kapcsolattartás teszi zökkenőmentessé.

Az intézmény küldetése

- ❖ Katolikus intézményünk tevékenyen vállal részt az Egyház Krisztustól kapott küldetésének teljesítésében: a gyermekeket és szüleiket egyaránt segíteni kívánjuk az üdvösség felé vezető úton.
- ❖ Példaképként Krisztust állítjuk önmagunk és tanítványaink elé, akiben mint tökéletes emberben minden emberi érték kibontakozik.
- ❖ Tevékenységünkben kiemelten fontos a keresztény világnézet és az emberi magatartás alapvető értékeinek átadása.
- ❖ A ránk bízott gyermekek egészséges személyiségfejlődésén munkálkodunk, és ezzel egyidejűleg biztosítjuk gyarapodásukat a hitbéli ismeretekben is.
- ❖ Keressük a gyermekekben a szellemi, lelki, testi értékeket, melyeket a Teremtő helyezett el bennük, hogy a neveléssel felszínre hozzassuk azokat.
- ❖ Szeretnénk a gyermekek családjaira is hatással lenni, ezáltal egyre több embert az igaz értékek megtalálásához vezetni.
- ❖ Nyitottak vagyunk minden család felé, akik iskolánk szellemiségét elfogadják.

Az intézmény küldetésnyilatkozata

Mottó:

„Arról tudják majd meg rólatok, hogy a tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt.”

(Jn 13,35)

Katolikus iskolánk része az Egyház üdvösséget szolgáló küldetésének, egyben az a hely, ahol a műveltség módszeres és kritikus elsajátítása közben a teljes ember megformálódását segítjük elő.

Célunk erős, felelős, szabad és erkölcsileg helyes döntések meghozatalára képes személyiségek nevelése, akiket az elsajátított ismeretek, gondolkodási módszerek, erkölcsi és társadalmi értékek képessé tesznek arra, hogy beilleszkedjenek az emberi közösségbe, akik személyes és teljes odaadással Krisztushoz ragaszkodnak, a világban való tevékenységük közben élő tanúságot tudnak tenni arról a szeretetről, amellyel Isten az emberek felé fordul.

Olyan nevelőtestület létrehozásán fáradozunk, amely a műveltség és a hit szintézisének megteremtésével képes a keresztény üzenet átadására, elősegíti tagjai gyarapodását hitben, tudásban egyaránt.

II. AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA

II.1. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

- ❖ Az intézmény katolikus jellege legnagyobb részben az ott tevékenykedők folyamatos tanúságtételén múlik. Szakmai és erkölcsi felelősségünk követendő példát állítani a gyermekek elé.
- ❖ Kitüntetett figyelmet fordítunk a szokásautomatizmusok kialakítására.
- ❖ Minden gyermekben rejlik valamilyen pozitívum, ezért a dicséretet helyezzük előtérbe, mint motiváló eljárást.
- ❖ Elismerjük a tudás, a megfelelő ismeretek meglétének jelentőségét, de tevékenységünkben a nagyobb hangsúlyt az erkölcsi nevelésre és a személyiség harmóniájának megteremtésére fordítjuk.
- ❖ Intézményünkben olyan légkört kívánunk teremteni, melyben a gyermekek jól érzik magukat. Ennek érdekében:
 - Tiszteletben tartjuk a gyermekek személyiségét.
 - A gyermekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe.
 - Figyelembe vesszük a gyermekek egyéni képességeit.
 - A gyermekek, tanulók előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük.
 - Minden gyermek számíthat az intézmény dolgozóinak jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban.
 - Szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk az intézményi kapcsolatok minden területén (tanulók, szülők, munkatársak)

II.2. Az intézményi nevelő-oktató munka céljai

Célunk:

- ❖ Segíteni a gyermekeket abban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (a szépre, a jóra, az igazra és a szentre fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.
- ❖ Törekedni partnereink (a gyermekek, a szülők, munkatársaink, Eger város társadalma) igényeinek kielégítésére, de csak olyan elvárások teljesítését vállaljuk fel, melyek a keresztény értékrenddel nem ellentétesek.
- ❖ Fejleszteni a gyermekek, a tanulók erkölcsi és esztétikai szemléletét, felébreszteni igényüket a az értékes tudás és az értékes alkotások iránt.
- ❖ Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet kialakítani.
- ❖ Fejleszteni a gyermekek kudarc-és sikertűrő képességeit.
- ❖ Megalapozni a gyermekekben az önálló, felelős állásfoglalás és cselekvés készségét életkoruknak, fejlettségüknek, személyiségjegyeiknek megfelelően.
- ❖ A liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönözni tanítványainkat.
- ❖ Nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonyát, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatását példaként állítani.
- ❖ Magyarságunk gyökereit megismertetni (nyelv, történelem, magyarságtudat).
- ❖ Hagyományainkat, ünnepeinket átörökíteni, élővé tenni (táncház, közös éneklés, kézműves foglalkozások, stb.).

- ❖ A kulturált szórakozás igényét kialakítani.
- ❖ A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetíteni, alapkészségeket fejleszteni.
- ❖ Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejleszteni a gyermekek önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- ❖ Integrált nevelés keretében biztosítani a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek differenciált fejlesztését.

II.3. Az intézményi nevelő-oktató munka feladatai

A katolikus közoktatási intézmény kötelessége vállalni a tanulók személyiségének keresztény szellemű formálását: „ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll.”¹

Ezért intézményünk feladata:

- ❖ Elősegíteni az egyéni életélmények megszerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, zárandoklat, stb.) programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulás, erdei iskola.
- ❖ Fejleszteni a gyermekek problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.
- ❖ Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogatni az egyéni képességek kibontakozását.
- ❖ A gyermekek számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket teremteni.
- ❖ Követésre méltó példákat felmutatni a szentek, ismert egyházi és elismert történelmi, közéleti személyiségek életéből.
- ❖ Elősegíteni a személyes meggyőződés, keresztény világszemlélet és világkép kialakulását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- ❖ Létrehozni konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségeket, ahol a növendék a közösségben való élet során fejlesztheti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

¹ A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 45. oldal

- ❖ Törekedni azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- ❖ A gyermekek teljes személyiségének fejlesztése, valamint korszerű ismeretek átadásával képességeik fejlesztése, készségeinek kialakítása és bővítése.
- ❖ Megalapozni a gyermekek műveltségét, keresztény világszemléletét az emberre, a társadalomra, a természetre, a művészetekre, a technikára vonatkozó korszerű ismeretek átadásával, segíteni eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben.
- ❖ Szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen.
- ❖ Törekednünk kell az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására.
- ❖ Fontos feladatunknak tekintjük, hogy intézményünk folyamatosan részt vegyen lakóhelyünk életében. Ennek érdekében:
 - Rendszeres kapcsolatot tartunk a szülőkkel, a családokkal.
 - Igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy intézményünk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai.
 - Ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat városunk középiskolaival és közművelődési intézményeivel.
 - Képviseltetjük magunkat a különféle városi rendezvényeken, illetve mi magunk is szervezünk városi, megyei, egyházmegyei rendezvényeket.
 -

II.4. Az intézményi nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai, szervezeti keretei

Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a gyermekek életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez. Az eljárások, eszközök alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja.

Kiemelten fontos a pozitívumokra való támaszkodás.

Alkalmazott módszereink:

- A meggyőzés módszerei: oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás
- A tevékenység megszervezésének módszerei: követelés, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás
- A magatartásra ható, ösztönző módszerek: ígéret, biztatás, elismerés, dicséret
- A jutalmazás formái: szóbeli dicséret, írásbeli dicséret, oklevél, kitüntetés, jutalomkönyv, tárgyi jutalom, táborozás, ösztöndíj, tanulmányút

- A büntetés formái: szóbeli figyelmeztetés, észrevétel, dorgálás, határozott rendreutasítás, osztályfőnöki figyelmeztetés, megrovás, igazgatói figyelmeztetés és megrovás, nevelőtestület elé idézés, szigorú megrovás, párhuzamos osztályba való áthelyezés, eltiltás az iskolából
- A nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célzó módszerek: felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom
- A tanulók bevonása közvetlen környezetük értékeinek megóvásába: dekoráció, hulladékgyűjtés, udvari növények gondozása.

Alkalmazható szervezeti keretek:

- Csoportbontással megszervezett tanítási órák
- Külső helyszíneken megtartott tanórák, foglalkozások
- Zarándokutak, lelkigyakorlatok
- Tanórán kívüli foglalkozások, szakkörök, sportkörök
- Iskolagyűlés
- Versenyek, pályázatok
- Differenciált foglalkozás, egyéni fejlesztés
- Pályaismertető, fórumok
- Könyvtár, internetes hozzáférés biztosítása
- Tanítási órák
- Napközis és tanulószobai foglalkozások
- Óvodai csoportfoglalkozások

II.5. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS PROGRAMJA

Az oktató-nevelő tevékenység eredményeként eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki:

- ❖ elfogadja minden ember igényét a szeretetre, tiszteletre és az igazságra, miután megtapasztalta a közösségi szellemet, melyet a kölcsönös tisztelet, a párbeszéd, a türelem, a megbocsátás, a szolgálatkészség, az önfeláldozás, az elköteleződés és a köszönet jellemez.
- ❖ vallását életkorának megfelelően gyakorolja.
- ❖ megtapasztalta Isten jelenlétét a csendben, a liturgiában, a lelkigyakorlatban, az imában, tevékenységeiben és élete apró csodáiban.
- ❖ belső igényévé válik a szent, a szép, a jó, az igazra és a szeretetre való törekvés.
- ❖ kész felelősséget vállalni saját lelkiismerete fejlődéséért, hogy hitét vállaló és másokért élő felnőtt kereszténnyé válhasson, aki felkarolja a rászorulókat.
- ❖ fegyelmezett, kötelességtudó.
- ❖ érdeklődő, nyitott.
- ❖ kreatív, alkotó.
- ❖ képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében.
- ❖ van elképzelése a jövőjéről.
- ❖ öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban.
- ❖ ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit.
- ❖ képes tudását továbbfejleszteni és önállóan ismereteket szerezni.

- ❖ a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkeznek.
- ❖ gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban.
- ❖ ismeri és alkalmazza a közösségekben éléshez szükséges magatartásformákat.
- ❖ ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit.
- ❖ viselkedése udvarias, megjelenése és személyes környezete tiszta, ápoltság, gondozott.
- ❖ megérti és tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket.
- ❖ egészségesen él, szeret sportolni és mozogni.
- ❖ ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
 - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
 - a teremtett világ szépségeit, értékeit,
 - az emberi kéz alkotásait,
 - más népek hagyományait.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó gyermek személyiségében. Mindennapi oktató és nevelő munkánk arra irányul, hogy a lehető legtöbb gyermek esetében a Teremtő szándékának megfelelően felszínre hozzassuk ezeket az értékeket.

Tanítványainkhoz fűződő viszonyunkban vezérlő gondolatunk:

„Ne azt lásd bennem, aki vagyok, hanem aki legjobb képességeim szerint még lehetek.”
/ Goethe /

A személyiségfejlesztés általános feladatai

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek. A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át az egyenrangú baráti kapcsolatig.

A személyiségfejlesztés alapja a szeretetparancs hármassága: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint saját magamat. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek, fogékony lesz a szentnek, az igaznak, a jóra és a szépre.

Fiatalkorunk számára igazi útmutató a küldetésstudat kialakulása: "Ti vagytok a világ világossága." (Mt 5,14)

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a gyerekek elé példaként Jézust, az Őt követő szenteket és a ma körülöttünk élő szent életű embereket kell állítanunk. Be kell mutatnunk, hogy a nyolc boldogság, a szeretethimnusz, a sarkalatos erények hogyan lehetnek életük részévé, hogyan szólhatnak az ő nyelvükön is.

A helyi tanterveket is magában foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást.

Nevelési programunkban ezért hangsúlyosak az alábbi feladatok:

- ❖ A színes, sokoldalú iskolai élet, hitélet, tanulás, játék, munka megfelelő arányának biztosítása.
- ❖ Ezek a lehetőségek a tanulók önismeretét, keresztyéni gondolkodását együttműködési készségét fejlesztik, eddéznek akaratukat.
- ❖ Hozzájárulni a gyermekek helyes életmódjának, motívumainak, szokásainak, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

A hitre nevelés területén elvégzendő feladatai:

- A hitre nevelés szője át az intézmény mindennapi életét.
- A hitéleti nevelés személyre szabott legyen, alkalmazkodjon a gyermek hitéleti múltjához.

Az értelmi nevelés feladatai:

- Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.
- A megismerés képességének fejlesztése.
- Az önismeret, a céltudatosság kialakítása.
- A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

Az erkölcsi nevelése feladatai:

- Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződésé alakítása.
- Pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése.

Az érzelmi nevelés feladatai:

- A gyermekek, tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítendő érzelmek kialakítása.
- A helyes arány kialakítása az érzelmek kimutatásában.

Kialakítandó személyiségjegyek:

- ❖ A helyes önértékelés
- ❖ Az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük
- ❖ Józan, megfontolt ítélőképesség
- ❖ A mások felé való nyitottság, befogadóképesség
- ❖ A saját akaratunkról való lemondás mások érdekében

- ❖ A szelídség, az alázat, a türelem
- ❖ Alaposság
- ❖ Mértékletesség
- ❖ A bűnbánatra való készség
- ❖ A belső csendre, elmélyülésre való igény
- ❖ Hűség Istenhez és embertársainkhoz
- ❖ Felelősség önmaguk, mások és a teremtett világ iránt

Fejlesztendő készségek:

- társadalmi felelősségvállalás
- egyéni felelősségvállalás magunkkal és társainkkal szemben
- következetesség
- önállóság
- az érzelmi intelligencia
- tudatos önreflexió és életvitel
- stressz és konfliktuskezelés
- belső motiváció erősítése
- értékorientáltság
- a személyesség, személyes kapcsolatok fontossága, a tisztelet és elfogadás
- nyitottság a transzcendens felé (imaélet).

A személyiségfejlesztés színterei:

- tanítási órák (különös hangsúllyal az osztályfőnöki órák)
- szabadidős programok
- mentálhigiénés szakemberrel történő beszélgetés lehetősége
- lelki programok (lelkigyakorlat, bűnbánati alkalmak,)
- egyéni és közösségi imák, iskolaélethez kötődő imák
- lelki hétvégék, zarándokutak
- A személyiségfejlesztésben fontos szerepet tölt be a művészeti nevelés (elsősorban a magyar irodalom, ének, tánc és dráma, rajz és médiaismeret oktatása).
- A tanórákon kívül lehetőség van részt venni az énekkar, a néptánc és a képzőművészeti szakkörök tevékenységében is.
- A lelki nevelés területén az osztályfőnöknek kiemelt szerepe van. Az osztályfőnök személyes törődéssel figyel diákjaira, törekszik családi és társadalmi háttérének megismerésére és ezeket figyelembe véve segíteni a fejlődésben. Ennek során személyes beszélgetéseket folytat a diákokkal, szüleikkel. A személyes törődés feladata azonban megoszlik a szaktanárok között is.
- A személyiségfejlődés közösségi aspektusát különösen segítik az osztálykeretben zajló lelki programok, a lelkigyakorlatok, az iskolai misék.
- Lehetőség szerint részt veszünk a diákok kommunikációját, empátiáját, konfliktuskezelési készségét, toleranciáját, önismeretét fejlesztő programokban.

A személyiségfejlesztés legközvetlenebb eszköze a pedagógus személyisége, de fontos szerepet tölt be ebben a közösségi nevelés is, lévén a kortárs csoportok hatása meghatározó a nevelés során.

II.6. A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

Az emberi test a lélek temploma.

A teljeskörű egészségfejlesztés magában foglalja:

- ❖ Az egészségnevelés,
- ❖ és a környezeti nevelés együttes megvalósítását.

II.6.1 Az egészségnevelés

.

Az iskolai egészségfejlesztés célja a testi és lelki egészség kialakítása, hogy az élet minden területén kialakuljon és már gyermekkorban megerősödjön a saját fizikai és szellemi állapotáért felelősséget vállaló, tudatos életvitelre berendezkedő pozitív attitűd.

Az egészségfejlesztés során a tanulókat olyan gyakorlati tudáshoz és képességekhez kívánjuk segíteni, amelyek használatával saját egészségük megőrzésén túl egy biztos és egészséges külső világ megteremtését célzó értelmes döntéseket tudnak hozni.

A hitéleti szokások kialakításával lelki egészségük fejlődését segítjük elő.

A pozitív egészség tartalmi jegyeit az alábbiakban határoztuk meg:

- életöröm,
- jó közérzet,
- kiegyensúlyozottság,
- megelégedettség
- munkakedv,
- kreativitás,
- fizikai, pszichikai, szociális alkalmazkodóképesség
- fittség
- biztonságérzet
- a lélek egészségét biztosító keresztény hitünk megélése

Az egészségnevelés céljai

- Segíteni a gyermekeket a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában.
- Fejleszteni az életvezetési képességeiket.

- Kialakítani, erősíteni a gyermekek, tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzéséért.
- Felkészíteni a tanulókat a stressz-hatások feldolgozására.
- Elősegíteni a környezet- és egészségtudatosság erősödését.
- Megvalósítani a mindennapi testedzést.
- Mentálhigiénés nevelés.

Az egészségnevelés feladatai

- Az iskolai épületek, berendezési tárgyak, az udvar, a biztonsági eszközök megfelelő kialakításával, az iskolai étkeztetés megszervezésével egészségfejlesztésre alkalmas munka- és tanulási környezetet kell teremteni (osztálytermek, tanári és tanulói helyiségek, folyosók és külső terek, utak kialakítása).
- A világítás, a szellőzés, a takarítás, a karbantartás optimalizálása.
- Az iskolai egészségfejlesztési célok megvalósítása érdekében a tanulók aktív közreműködésére építő, egységes (iskolai és iskolán kívüli) fejlesztésre vonatkozó egészségnevelési programot kell készíteni.
- Az egészséges életmódra szoktatáshoz mind a tanuló, mind az iskolai közösség számára az élet minden területére kiterjedő, reális és elfogadható alternatívákat kell nyújtani.
- Az egyén egészségének és az iskolai közösség biztonságának növelése érdekében világos, a megvalósítás módját is megjelölő célokat kell megfogalmazni
- Minden tanulónak meg kell tanulnia élni saját fizikai, lelki és szociális lehetőségeivel.
- Az országos egészségfejlesztési célokat az iskola, a szülők, az egészségügyi szakemberek együttműködésével kell megvalósítani.

Az iskolai egészségmegőrző program területei

Az egészséges és produktív felnőtt életre való felkészítésnek az élet minden területét fel kell ölelnie. Ezek a következők:

- ❖ egészséges táplálkozás,
- ❖ egészségtudatos testápolási szokások,
- ❖ rendszeres testmozgás,
- ❖ lelki egészség, harmonikus életvitel
- ❖ függőségre vezető szokások (kávé, cigaretta, alkohol, drog) kerülése,
- ❖ emberi kapcsolatok ápolása (konfliktuskezelés és kommunikáció),
- ❖ átgondolt szexuális magatartás,
- ❖ családi életre nevelés,
- ❖ szándékos és véletlen balesetek megelőzése, elsősegélynyújtási ismeretek

Az egészségnevelés színterei:

Minden gyermeket egyformán érintő elemek:

Példamutató környezeti hatás

- Csoportszobák, termek, folyosók, udvar, orvosi rendelő, élő sarok kialakítása.
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása.
- Ösztönzés az egészséges életmód napi gyakorlattá tételében: pl.: otthoni torna, reggeli elfogyasztása, az évszaknak megfelelő öltözködés, stb.
- Az intézmény által biztosított étkeztetés étrendjére való odafigyelés, pl.: az étrend összeállításában való részvétel.
- Az iskolai büfében a gyermekek egészségét segítő élelmiszerek árusítása.
- Iskolai médiumok „egészség” rovatai.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológia óra, (egészségtan), környezetismeret, természetismeret
- Erdei iskola /választható program/
- „Egészségnapok”, Egészségnevelési hónap

A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek

- Szakkörök
- Egészségnevelési akciók
- Nyári táborok
- Előadások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben (pl.: hegyekben) végzett túrák, kirándulások
- Lelkigyakorlatok

Az egészségnevelést segítő módszerek:

- Játékok, szabadidős foglalkozások, sportversenyek
- Riportok
- Közösségépítő, önismereti játékok és tréningek
- Művészetek, műalkotások elemzése
- Egészségnevelési hónap /november/ rendezvényei
- Projektek, pályázatok
- Előadás, filmvetítés

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- Belső résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök,
- Külső partnerek: Nevelési Tanácsadó, Sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők, rendőrség -DADA program

- Kiemelten az iskolaorvos és a védőnő

Az iskolaorvos és a védőnő

A gyermekek gondozója az iskolaorvosi ellátás keretében Dr. Szerdahelyi Tünde.
Az iskola védőnője Boldizsár Sándorné, a Keviko Prevencio Védőnői Szakszolgáltató Kft alkalmazottja, aki feladatait éves munkaterv alapján végzi.

Kiemelt feladatai:

1. évfolyamon:

- ❖ Színlátás, vízus ellenőrzése

2.4.6.8. évfolyamon alapszűrések végzése:

- ❖ Testi fejlődés (súly, magasság, mellkőrfogat)
- ❖ Pszichomotoros, mentális, szociális fejlődés
- ❖ Érzékszervek működése (látásélesség, színlátás, hallás)
- ❖ Mozgásszervek szűrése (lúdtalp, gerincelváltozások)
- ❖ Golyvaszűrés
- ❖ Vérnyomásmérés

Kötelező védőoltásokkal kapcsolatos szervezési, előkészítési feladatok:

- 6. évfolyamon: rózsahimlő, kanyaró, mumpsz, DI-PER-TE,
- 7. évfolyamon Hepatitisz B elleni védőoltások

Egyéb feladatok:

- A tanulók személyi higiéniájának vizsgálata / tetvességi szűrővizsgálat, szakorvosi beutalások/
- Elsősegélynyújtás
- Pályaválasztás segítése
- Egészségügyi törzslapok, ambuláns napló vezetése
- Részvétel az egészségtan oktatásában: az egészséggel kapcsolatos alapismeretek oktatása, személyi higiéné, egészséges életmód
- Elsősegélynyújtás, családtervezés, fogamzásgátlás (AHA program),
- Szenvedélybetegségek megelőzése, egyéni és csoportos beszélgetés a tanulókkal, különös tekintettel a serdülőkori változásokra.
- Az aktuális tanévi feladatokat az egészségügyi munkatervben rögzíti, mely az iskola éves munkatervének része.
- Az elvégzett feladatokról tanév végén beszámolót készít.
- Eleget tesz az egészségügyi szakhatóságok felé tájékoztatási kötelezettségének.

Tanulóink évente két alkalommal vesznek részt fogászati szűréseken.

II.6.2. Környezeti nevelés

A környezeti nevelés helye az iskola életében:

Jelen van az iskola mindennapjaiban, a személyi és tárgyi környezetben, a kapcsolatokban, az iskolai élet szerves része.

Megvalósul tanítási órán és egyéb foglalkozásokon is.

A nevelési folyamatba a család is bevonható.

Jó lehetőség a helyi közösségekkel való kapcsolatok kialakítására.

Alapelvek:

- ❖ A teremtett világnak, mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése.
- ❖ A környezeti nevelés a fenntartható fejlődés feltételeinek megvalósítását szolgálja.
- ❖ A környezet elemző vizsgálatára, a teljesség érzékeltetésére törekszünk.
- ❖ A helyi környezeti elemeket vonjuk be az ismeretek körébe, a nevelés a helyi adottságokra, a tanulók hétköznapi tapasztalataira épül.
- ❖ Rámutatunk a Földünket érintő globális problémákra is, hiszen a helyi problémák többségének globális eredete van.

Célok:

- Az ökológiai kompetencia fejlesztése.
- Az ökológiai gondolkodás, környezettudatos szemlélet kialakítása.
- Értéktudat formálása, ökológiai morál kifejlesztése.
- A természet törvényeinek megismerése.
- Embert, természetet, teremtett és épített környezetet tisztelő szokásrendszer kialakítása, ennek érzelmi, erkölcsi megalapozása, intellektuális hatások, ismeretek általi elmélyítése, működtetése,
- Környezettudatos magatartás kialakítása.
- Az egyéni életprogram megvalósítása a társakkal együttműködve, a természettel harmonizáló gazdaságban, társadalomban, a nemzeti és globális környezeti biztonságot megeremtő politikával összhangban.
- A konfliktusok kezelésére, alternatív problémamegoldó gondolkodásra való képesség kifejlesztése.
- Saját magáért, másokért, a környezetért érzett felelősségtudat kialakítása.
- A tenni akarás erősítése, az együttműködési szándék, a kooperációs képesség, az együttérzés és az empátia fejlesztése.
- A természet sokszínűségének megismerése, az Istentől kapott élet minden formájának tisztelete.
- Annak megértése, hogy a világ összefüggő, összetett élő rendszer, amelyben az ember kölcsönhatásban áll a környezetével.
- A globális összefüggések felismertetése.
- A környezeti problémák gazdasági, társadalmi okainak tudatosítása, a saját környezetben való azonosítása.

Feladatok:

- A fenntartható fejlődéssel összhangban lévő értékeket, készségeket, beállítódásokat, képességeket, rutinokat, viselkedést alakítunk ki, illetve fejlesztünk és erősítünk meg.
- Egészséges, környezetbarát életvitelre nevelés.
- Felkészítjük a tanulókat arra, hogy képesek legyenek az önálló cselekvésre, a saját életükkel, illetve környezetükkel kapcsolatos változtatásokra.
- Törekszünk a környezettel kapcsolatos esztétikai érzékenység fokozására.
- Segítjük diákjainkat, hogy megfelelő mennyiségű, pontos információhoz jussanak a környezeti kérdésekkel kapcsolatban, és ezeket elemezni, összegezni, általánosítani tudják.
- A kritikus rendszerben való gondolkodás képességét fejlesztjük.
- Megismertetjük a gyermekekkel az ember szerepét a természet egyensúlyának fenntartásában.
- A döntéshozatal, problémamegoldás képességeit, a részvétel igényét alakítjuk ki, illetve fejlesztjük.
- Az önszabályozás, a társas együttműködés, a konfliktuskezelés készségeit erősítjük.
- Kialakítjuk a környezetért érzett felelősségtudatot.
- Megalapozzuk az életen át tartó tanulás igényének kialakulását.

Környezeti nevelésünk gyakorlati megvalósításának területei:

- Környezetkultúra: művészetek, kézművesség, mikrokörnyezet (óvoda, iskola, tanterem, iskolaudvar) kialakítása.
- Környezetvédelem: papír-és elemgyűjtés, növények, állatok védelme, tájvédelem, városvédelem, energiatakarékosság az intézményben, otthonokban, környezetbarát közlekedés.

A környezeti nevelés szinterei

Minden gyermeket egyformán érintő elemek

Példamutató környezet:

- Csoportszobák, tantermek, folyosók, udvar, élő sarok kialakítása
- Anyag és energiatakarékos, környezetbarát intézményműködtetés
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása
- Kerékpáros és gyalogos közlekedés ösztönzése
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Óvodai és iskolai faliújság, médiumok „zöld” rovatai.

Kötelező foglalkozási és tanórai keretben végzett környezeti nevelés:

- Óvodai foglalkozásokba, tantárgyakba, osztályfőnöki órákba beépített környezeti nevelés, valamint múzeumi, állatkerti órák, iskolai projektek.

A gyermekeket különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek

- Szakkörök, táborok
- Környezetvédelmi akciók
- Előadások, kiállítások
- Rendszeres természetjáró túrák
- Madarak és fák napjának megtartása
- A környezetvédelem jeles napjainak megünneplése
- Látogatások múzeumba, állatkertbe, botanikus kertbe, nemzeti parkba, szennyvíztisztítóba, erdei iskola
- DÖK nap.

A környezeti nevelésünket szolgáló módszerek

A környezeti nevelés szempontjából is jelentősége van az élményalapú, tevékenységalapú módszerek minél sokoldalúbb alkalmazásának.

- Játékok (szituációs, drámajáték, memóriafejlesztő),
- Projektek (savas eső mérése, Comenius EU-projekt)
- Riport (kérdőíves felmérés),
- Terepgyakorlati módszerek (terepgyakorlatok, térképkészítés, célzott megfigyelések, mérések, táborok, iskolakert, „iskolazöldítés”),
- Aktív, kreatív munka (természetvédelmi munkák, madárvédelmi feladatok, szelektív hulladékgyűjtés, rend- és tisztasági verseny, pályázatok, versenyek, kiállítás rendezése, újság készítése, kutatómunka),
- Művészetek (vizuális művészetek a környezeti nevelésben, irodalmi alkotások zeneművészet, népművészet, esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése).

A környezeti nevelésben résztvevők

- Belső (iskolai) résztvevők: osztályfőnökök, szaktanárok, óvónők
- Külső résztvevők: szakemberek: környezetvédők, erdészek, meteorológusok, művészek, intézmények /Életfa/

II.7. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS, AZ ISKOLAI ÉLET SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE

A közösségfejlesztés pedagógiai feladatai

„Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelentik. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céljá.” (Kat.Isk. 34.)

A közösségfejlesztés közös feladat. Az intézmény valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés szinterei:

- Tanórák: hittanórák, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák
- Egyéb foglalkozások: napközi, **napközis táborok**, tanulószoba, szakkörök, lelkigyakorlatok, zárandoklatok, kirándulások, erdei iskolák, egyházi és nemzeti ünnepek, megemlékezések
- Diákönkormányzati munka

Intézményünk a **EFOP-3.3.5-17-2017-00003** azonosítószámú, „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása az Egri Főegyházmegye oktatási intézményeiben” című projekt keretében informális és nem-formális tematikus táborok megvalósítása során kipróbált módszertan beépítésére törekszik a tanítási órákba, illetve a tanórán kívüli tevékenységekbe, lehetőség szerint az intézmény minden évfolyamának bevonásával.

Intézményünk elsősorban a projekt megvalósítása során kipróbált közösségi programokat preferálja.

Az informális és nem-formális programban az oktatás mellett hangsúlyos szerepet kap a nevelés területe, és előtérbe kerül a kulcskompetenciák fejlesztésének egyensúlyba hozása a műveltségterületi tartalmakkal.

Az új tartalmi szabályozók a tanulók személyiségének és tudásának komplex fejlesztését helyezik a középpontba, amelynek legeredményesebb eszközét az olyan nevelési-oktatási programok jelentik, amelyek az iskolai életet egészében kezelik, azaz nem kizárólag a tanórákra koncentrálnak, hanem a nevelés-oktatás részének tekintik a tanórán kívül az iskolában eltöltött időt is.

Középpontban a tanulók tudásának, készségeinek és képességeinek fejlesztése, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll.

A foglalkozások keretében lehetőség nyílik olyan tanulási módokra és szervezési megoldásokra, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak fejlesztését, az osztályközösségek megerősödését.

Témamodulok	Tematikus programok témamoduljai évfolyamonként							Tantárgyi illeszkedés
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
Nomád, kaland							X	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek Hon- és népismeret Magyar irodalom Technika, életvitel és gyakorlat Biológia-egészségtan Testnevelés és sport Természetismeret
Közlekedés, KRESZ, Sport és egészségre nevelés	X	X	X	X	X	X	X	Technika, életvitel és gyakorlat Testnevelés és sport Biológia-egészségtan
Idegen nyelv			X	X	X	X	X	Idegen nyelv

Környezetvédelem, természetismeret, tudatos fogyasztói magatartás Nemzeti alaptanterv (110/2012. Kormányrendelet) fenntarthatóság, környezettudatosság	X	X	X	X	X	X	X	Környezetismeret Természetismeret Technika, életvitel és gyakorlat Biológia-egészségtan Földrajz Fizika Kémia Technika, életvitel és gyakorlat
Nemzeti és kulturális identitás, hagyományörzés, anyanyelvápolás Nemzeti alaptanterv (110/2012. Kormányrendelet) hazafiságra nevelés	X	X	X	X	X	X	X	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek Hon- és népismeret Magyar nyelv és irodalom Ének-zene Vizuális kultúra Dráma és tánc Technika, életvitel és gyakorlat
Művészeti nevelés	X	X	X	X	X	X	X	Magyar nyelv és irodalom Ének-zene Vizuális kultúra Dráma és tánc
Digitális világ, tudatos médiahasználat, digitális alkotás Nemzeti alaptanterv (110/2012. Kormányrendelet) médiatudatosságra nevelés.					X	X	X	Informatika Technika, életvitel és gyakorlat Hit- és erkölcsstan Fizika Matematika Természettudományi gyakorlatok Technika, életvitel és gyakorlat Vizuális kultúra Mozgóképkultúra és médiaismeret
Életvezetés, családi életre nevelés, közösségi szerepvállalás Nemzeti alaptanterv (110/2012. Kormányrendelet) erkölcsi nevelés, önismeret, családi életre nevelés testi és lelki egészségre nevelés,	X	X	X	X	X	X	X	Technika, életvitel és gyakorlat Magyar irodalom Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek Hon- és népismeret Hit- és erkölcsstan Etika

Tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- Törekedni kell a tanulás támogatására kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölc erősítésével.
- Segíteni a tanulók kezdeményezéseit, a közvetlen tapasztalatszerzést.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével).
- A gyermekek önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny) az összetartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Törekedni kell olyan pedagógusközösség kialakítására, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat, csoportokat vezetni, és tevékenységeket koordinálni tudja.

Egyéb foglalkozások közösségfejlesztési feladatai:

- A lelkigyakorlatok, zárandoklatok mélyítsék el a katolikus vallás és hit megélését.
- Neveljék a gyermekeket az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.
- Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- A sokoldalú és változatos foglalkozások (zenei, tánc, képzőművészeti, dramatikus, kézműves, stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, erdei iskolák mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.

Diákönkormányzat közösségfejlesztési feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

A pedagógusok kiemelt közösségfejlesztési feladatai:

- Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, plébániával, egyházi személyiségekkel, külső szakemberekkel.
- Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.

- Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok hitbeli, pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

Együttműködés

Az iskolai élet közvetlen szereplői:

- a tanulók
- a szülők
- pedagógusok

A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái:

A nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógusközösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az intézményi nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A szülők részéről elvárhatjuk:

- Aktív részvételt az óvodai, iskolai rendezvényeken
- Ötletnyújtást az előadások (hitéleti, nevelési, stb.) témáihoz
- Őszinte véleménynyilvánítást
- Együttműködő magatartást
- Nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést
- Érdeklődő, segítő hozzáállást
- Szponzori segítségnyújtást

Pedagógusok és gyerekek együttműködése:

- Tanórákon a tanítás-tanulás folyamatában
- A közösségi élet színterein
- Ünnepeken
- Lelki gyakorlaton
- Karitatív tevékenységekben
- Környezetünk védelmében
- Egészségnevelésben

A tanulók közötti együttműködés:

- Tanórákon
- Projektmunkában
- A közösségi élet színterein
- Diákönkormányzati munkában

A kapcsolattartás felelősségi rendszere

KAPCSOLATOK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
1. Fenntartó		X											
2. Intézményvezető	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3. Igazgatóhelyettes		X		X	X	X	X	X		X	X	X	X
4. Óvodavezető		X	X	X	X		X	X	X	X	X		X
5. Gazdasági igh.	X	X	X	X		X	X	X	X	X			
6. Munkaközösségek vezetői		X	X	X		X	X	X		X		X	X
7. Pedagógusok		X	X	X	X	X	X	X		X		X	X
8. Iskolatitkár		X	X	X	X	X	X	X	X	X			X
9. Oktatást segítő		X	X				X	X	X				X
10. Szülők		X	X	X	X		X	X		X	X		
11. SZMK vezetői		X	X	X			X			X			
12. DÖK		X											X
13. Gyermek, tanulók		X	X	X			X	X	X			X	X

II.8. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI

Nevelés terén:

- ❖ A keresztény értékrend közvetítése, a gyermekek hitbéli ismereteinek gyarapítása
- ❖ Erkölcsi nevelés
- ❖ Személyiségfejlesztés
- ❖ Helyes szokásrendszerek kialakítása
- ❖ Kommunikációs képesség fejlesztése
- ❖ Egészségnevelés, a gyermekek testi épségének megóvása
- ❖ A közösségi élet szervezése, szabályainak betartatása

Oktatás terén:

- ❖ A tantervben megjelölt tantárgyi tartalmak megtanítása.
- ❖ A tantárgyfelosztásnak megfelelően az órarendben meghatározott időpontban a tanórák, tanórán kívüli foglalkozások megtartása.
- ❖ Alapkészségeket és a kulcskompetenciák fejlesztése.
- ❖ A tanulók teljesítményének, tudásának rendszeres ellenőrzése, értékelése, félévkor és tanév végén minősítése.
- ❖ A tantárgyi mérések elvégzése.
- ❖ Tehetséggondozás keretében a kiemelkedő képességű tanulókkal való foglalkozás, felkészítés versenyekre.
- ❖ A tanulásban lemaradó tanulók felzárkóztatása.
- ❖ Az integráltan oktatott gyermekek fejlesztése, együttműködés a fejlesztőpedagógussal.
- ❖ A tanulók felkészítése a tananyag elsajátításához megfelelő tanulási módszerek alkalmazására.

Adminisztratív feladatok:

- ❖ Minden általa oktatott osztályban, tanulócsoportban az előírásoknak megfelelően vezeti a haladási és az értékelő naplót.
- ❖ Beírja a tanulók értékelését a naplóba és a tájékoztató füzetbe.
- ❖ A helyi tanterv alapján tanmenetet készít.
- ❖ Az iskolai statisztikák elkészítéséhez szükséges adatokat összegyűjti, és átadja az intézményvezetésnek.
- ❖ Az intézményvezetéstől kapott szempontok alapján szöveges beszámolót készít.
- ❖ Tanév közben folyamatosan értékeli a tanulók teljesítményét, tudását az iskola értékelési rendszerében rögzített eljárásrendnek megfelelően, félévkor és tanév végén minősíti a tanulók teljesítményét.
- ❖ Rendszeresen ellenőrzi a tanulók írásbeli munkáját, a helyesírási hibák javítása minden tantárgynál kötelező.
- ❖ A tanulók felméréseit tíz napon belül kijavítja.

Egyéb feladatok:

- ❖ Részt vesz az iskolai dokumentumok megalkotásában, fejlesztésében, felülvizsgálatában.
- ❖ Szakmai munkaközösségének munkájában tevékenyen közreműködik.
- ❖ Bekapcsolódik pályázatok írásába.
- ❖ Ügyeleti feladatot vállal tanítás előtt, óráközi szünetekben, iskolai rendezvényeken.
- ❖ Rendszeresen részt vesz a szakmai továbbképzéseken.

Egyházi iskolában tanító katolikus pedagógusként tanítványai előtt példát ad az egyházához való hűségből, tevékeny közreműködést vállal szentmiséken, előimádkozásokon. Ügyel saját hitbeli gyarapodására (lelkigyakorlatok, zarándokutak).

II.8.1. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai:

„Az osztálytanítónak és az osztályfőnöknek gyakran a szülői ház nevelési hiányait is pótolni kell, de természetesen a szülőkkel való együttműködést keresve. Bár ez lehetetlen, mégis meg kell kísérelniük a családi nevelést is pótolni és/vagy korrigálni.Az osztályfőnöki óráknak döntő szerepe van abban is, hogy a gyermekekben megszülessék a hit és a tudás, valamint a hit és az élet szintézise.

Az osztálytanítónak és az osztályfőnöknek tudomásul kell vennie, hogy a katolikus iskolában ez elsősorban az ő feladata, szoros együttműködésben a hitoktatóval, az egyházzal.”

/ KPSZTI - osztályfőnöki kerettanterv /

Az osztályfőnökök gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatai:

- ❖ A gyermekvédelmi felelőssel egyeztetve nyilvántartják a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket

- ❖ Osztályuk tanulóiról pedagógiai jellemzést készítenek, minden tanév elején kiegészítik az aktuális tapasztalataikról
- ❖ Az osztályuk tanulóival kapcsolatban felmerült probléma esetén egyeztetnek a gyermekvédelmi felelőssel
- ❖ Indokolt esetben jelzéssel élnek a gyermekjóléti szakhatóságok felé a gyermekvédelmi felelős és az intézmény vezetőjének közreműködésével

2.8.1. Az osztályfőnöki munka tartalma:

Fejlesztendő kulcskompetenciák:

- ❖ Anyanyelvi kommunikáció
- ❖ Szociális és állampolgári kompetencia
- ❖ Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
- ❖ A hatékony, önálló tanulás

A kulcskompetenciák kiegészítése a keresztény nevelés szükségessége szerint:

- ❖ Tudatos, önálló keresztény életvitel
- ❖ Közösségépítés

Kiemelt fejlesztési feladatok minden szinten a NAT szerint:

- ❖ Erkölcsi nevelés
- ❖ Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- ❖ Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- ❖ Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- ❖ A családi életre nevelés
- ❖ A testi és lelki egészségre nevelés
- ❖ Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- ❖ Fenntarthatóság, környezettudatosság
- ❖ Pályaorientáció
- ❖ Gazdasági és pénzügyi nevelés
- ❖ Médiatudatosságra nevelés
- ❖ A tanulás tanítása

A kiemelt fejlesztési feladatok kiegészítése minden szinten a keresztény nevelés szükségessége szerint:

- ❖ Kommunikáció – verbális és metakommunikáció
- ❖ Konfliktuskezelés – társas kapcsolatok
- ❖ Életvezetés – élet a családban és a társadalmi közösségben
- ❖ Személyes világkép és világnézet
- ❖ Tudatos jellemformálás – erények szokássá válása
- ❖ Családi életre való képesség, a családi élet csapatomunka, összjátékra való képesség
- ❖ Tudatosan vállalt keresztény életvitel
- ❖ Az önmagáért és a másokért vállalt felelősség

- ❖ A közösségépítés képessége
- ❖ Értéorientált ízlés

Az osztályfőnök feladatai:

Neveléssel kapcsolatos feladatok:

- ❖ A tanulók személyiségének alakítása
 - A tolerancia fejlesztése
 - A viselkedéskultúra fejlesztése
 - A felelősségtudat kialakítása
 - Helyes értékrend kialakítása a tanulóknban
 - Értékközlítés – emberi méltóság, hivatás, esztétika
 - Az egészségre káros szokások kialakulásának megbeszélése
 - A szív nevelése
 - Az érzelmek elfogadása és helyes kezelése
 - Az akarat nevelése – felelősségtudat, helyesen használt szabadság

- ❖ A közösségi élet kialakulásának elősegítése
 - A társadalmi szabályok elsajátításának elősegítése
 - A demokratikus készségek kialakítása
 - Az igazságosság problémáinak megbeszélése
 - A szolidaritás fejlesztése
 - Iskolai problémák és konfliktusok kezelése
 - Kirándulások és szabadidős programok szervezése

- ❖ A tanulók otthoni körülményeinek megismerése

- ❖ A tanulók egyéni problémáinak megismerése

Az osztály hitéletével kapcsolatos feladatok:

- ❖ Lelki gyakorlatok, zárandoklatok szervezése
- ❖ Felolvasás és előimádkozás megszervezése
- ❖ Felkészítés az egyházi ünnepekre

A tanulást segítő feladatok:

- ❖ A tehetséges gyermekek differenciált fejlesztése
- ❖ A lemaradók felzárkóztatása
- ❖ A tanulók tanulmányi előmenetelének segítése

Az iskola életéhez kötődő közvetítő feladatok:

- ❖ Az osztály és a pedagógusok közötti kapcsolat koordinálása
- ❖ Rendszeres konzultáció az osztályban tanító tanárokkal

- ❖ A tanulók érdekeinek képviselése az iskolavezetés előtt

Tájékoztatási feladatok:

- ❖ A szülők tájékoztatása gyermekük iskolai előmeneteléről, aktuális iskolai ügyekről.
- ❖ A tanulók tájékoztatása iskolai ügyekről.
- ❖ Statisztikák, beszámolók készítése

Adminisztratív feladatok:

- ❖ Az osztállyal kapcsolatos adminisztráció ellátása
- ❖ A mulasztások nyilvántartása
- ❖ Fegyelmi büntetések számontartása
- ❖ Az igazgató intézkedéseinek végrehajtása
- ❖ A tanulók ülésrendjének kijelölése

A feladatok megvalósításához alkalmazható módszerek:

- ❖ Vizsgálati módszerek:
 - Felmérések készítése az osztályban
 - Szociometriai vizsgálat
- ❖ „A katedra átengedése”:
 - Külső szakemberek meghívása
 - Más tanárok meghívása
 - Tanulók által tartott kiselőadások
- ❖ Élményközpontú módszerek:
 - Szituációs játékok
 - Önismereti játékok
 - Gyakorlati helyzetek megoldása
 - A tanulók élményeinek megbeszélése
 - Bibliai történetek, szépirodalmi művek megbeszélése
- ❖ Verbális módszerek:
 - Újságcikkek megbeszélése
 - Filmek megbeszélése
 - Az ifjúsági kultúra jelenségeinek megbeszélése
 - Írott és tárgyi dokumentumok gyűjtése, elemzése

II.9. A KIEMELT FIGYELMET ÉRDEMLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

Kiemelt figyelmet érdemlő tanulók a köznevelési törvény szerint:

1. Különleges bánásmódot igénylő tanuló:

- **Sajátos nevelési igényű tanuló:** az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság esetén halmozottan fogyatékos, egyéb pszichés zavarral (súlyos tanulási, figyelem-, vagy magatartászavarral) küzd.
- **Beilleszkedési, tanulási, magatartászavarral küzd :** szakértői vélemény megállapításai szerint képességeihez mérten jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített, vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.
- **A kiemelten tehetséges gyermek:** aki átlag feletti általános és speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció.

2 A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló.

II.9.1.A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása

Alapelvek:

- ❖ A NAT-ban és az általunk választott kerettanterv a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapidokumentuma, az azokban meghatározott fejlesztési területek, kulcskompetenciák, nevelési célok, a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok, a meghatározott minimum követelmények a sajátos nevelési igényű tanulóakra is érvényesek. Ugyanakkor szem előtt tartjuk, hogy a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg.
- ❖ Az iskolai fejlesztés követelményei a fejlődés lehetséges üteméhez igazodnak.
- ❖ Ha szükséges, a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is kiterjed.
- ❖ A tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl. Ennek érdekében lehetőség van egyes területek módosítására, elhagyására, vagy egyszerűsítésére, a nevelés, oktatás és fejlesztés szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére.
- ❖ A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

- ❖ A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztését egyéni fejlesztési terv alapján gyógypedagógus végzi iskolánkban.
- ❖ Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó gyermekek tehetségének kibontakoztatása / versenyek szervezése /.

A fejlesztés szinterei, módszerei, a fejlesztést végzők köre:

A fejlesztés szintere	Módszerei	A fejlesztést végzi	Teljesítmény értékelése
kiscsoportos foglalkozás, egyéni foglalkozás	-fejlesztőjátékok, -feladatlapok, -terápiás módszerek	gyógypedagógus	-egyéni fejlesztési naplóban szövegesen -szülők tájékoztatása szóban, írásban
tanítási óra, felzárkóztató foglalkozás,	-mennyiségi és minőségi differenciálás -eszközhasználat biztosítása -egyéni időbeosztás	tanító/ szaktanár	-Értékelés alól felmentett tanulót szövegesen kell értékelni. -Érdemjeggyel -Iskola értékelési rendjében meghatározott módon
napközis tanulási foglalkozás	- egyéni haladási ütem biztosítása - irányított gyakorlás		A csoportban kialakított értékelési rend szerint.

II.9.2.A beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő gyermekek oktatásának alapelvei, céljai:

A pszichésen iskolaérett gyermekre mindenekelőtt az akaratlagos folyamatok dominanciája jellemző. Az ismeretlen tananyag elsajátítása figyelmet és emlékezetet igényel. A szándékos emlékezet az egész személyiségfejlődést alapjaiban befolyásolja. A felzárkóztató programok elsődleges feladata az érdeklődés, a gondolkodás, a beszéd megfelelő fejlesztése.

Az elérendő cél a gyerekek, tanulók:

- felelősségtudatának,
- önfegyelmének,
- kezdeményezőkétségének,
- csoportmunkára való alkalmasságának kialakítása.

Feladataink:

- A tanuló személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének feltárása.
- A fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal.
- A megfelelő beilleszkedés hatékony segítése.
- A szülők segítése a családi, a nevelési konfliktusok megoldásában
- Az esélyegyenlőtlenség csökkentése speciális felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel, beszélgetésekkel.
- Kiváltképpen megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk az érzelemszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkóztathatunk fel.
- Arra törekszünk, hogy a tanulócsoporthoz egységesen magasabb tudásszintje, a korábban lemaradó tanulók erőfeszítésének példája, valamint a folytonos kétirányú differenciálásra való törekvés a tanári munkában számukra is meghozza a kívánt eredményt. E feladatnak fontos részét képezi minden iskolai szinten a tanulók:
 - önismeretének fejlesztése,
 - önértékelési zavarainak oldása,
 - helyes énképük alakítása.
 - kapcsolatépítési képességének, szerepelni tudásának fejlesztése.

A fejlesztés színterei, a fejlesztést végzők köre a sajátos nevelési igényű tanulóknál megfogalmazottakon túl:

- Lelkigyakorlatok adta meghitt lehetőségek /beszélgetés, pozitív példák bemutatása /
- Kapcsolat építése lelki vezetőkkel
- A tanulók társas kapcsolatainak erősítése
- Konfliktuskezelési technikák elsajátíttatása
- Eredményre vezető tanulási technikák bemutatása
- Napközi otthon, tanulószoba, könyvtár
- A pedagógusokon kívül hatékony segítőink: az iskola hitoktatói, káplán atyák, védőnő, iskolaorvos, kortárs segítő csoportok képviselői.

II.9.3. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók:

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős –a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbségek, hanem:

- A szülők anyagi helyzetében / hátrányos helyzet: megállapított gyermekvédelmi kedvezmény/
- iskolai végzettségében / halmozottan hátrányos helyzet: legalább az egyik szülő iskolai végzettsége kevesebb nyolc általános iskolai osztálynál + megállapított gyermekvédelmi kedvezmény.
- a szocializáció fokában,
- viselkedésmódban,
- az udvariassági szabályok ismeretében,
- személyi higiénia terén,
- a katolikus vallás szertartásainak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében.

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók fejlesztésének lehetőségei, szinterei:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- Tehetséggondozó, felzárkóztató, egyéni foglalkozások
- Napközi otthon, tanulószoba
- Diákétkeztetés
- Iskolai könyvtár
- A nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai
- Családlátogatások

II.9.4. A kiemelten tehetséges tanulók fejlesztése:

- ❖ A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat.
Ezért kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.
- ❖ Minden ember érték, meg kell találni a benne rejlő tehetséget, hozzá kell segíteni a kibontakozáshoz.
- ❖ Minden gyermekben fel kell fedezni azt az adottságot, amely benne a legjobb, s ezen keresztül kell fejleszteni őt.
- ❖ A tehetség kibontakozása elősegíti az egészséges önbizalom kialakulását, igényt teremt a megmérettetésre, versenyszellemet, helyes önértékelést eredményez.
Elősegíti az együttműködési képesség és a segítőkészség kifejlődését.
- ❖ Minden gyermekhez meg kell keresni a képességeinek, érdeklődésének megfelelő programot, tevékenységi formát.
- ❖ A szülőkkel olyan szemléletben kell együttműködni, hogy a szülői ház elvárásai és az iskola által nyújtott lehetőségek egybeessenek
- ❖ Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.
- ❖ E tevékenység kiterjed az óvodai, iskolai nevelésre, a tanórai és egyéb területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést feltételezi a családdal és a tehetségfejlesztéssel foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetséges területei iskolánkban:

- ❖ **Testnevelés és sport:**
 - birkózás
 - foci
 - kézilabda
 - úszás

❖ **Művészetek:**

- énekkar
- néptánc
- agyagműves szakkör
- **zeneiskola**

❖ **Humán tehetségek fejlesztése:**

- Angol nyelv emelt szintű oktatása
- 2. idegen nyelv (német) oktatása
- Vers-, mese-és prózamondó, helyesírási, hittan versenyek szervezése

❖ **Természettudományok:**

- vegyész szakkör
- fizika szakkör
- felkészítés a TIT Bugát Pál Egyesületének versenyére

A tehetségfejlesztés módszerei intézményünkben:

- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- Differenciált foglalkozások
- Tehetséggondozó programok, szakkörök
- Felkészítés városi, egyházmegyei, országos versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Házi versenyek szervezése
- Házi pályázatok kiírása
- Felkészítés továbbhaladásra, magasabb tanulmányok folytatására /középiskolai előkészítők/
- Emelt szintű tantárgyak tanítása (angol)

A pedagógiai programban foglaltak szerint tanítási időn kívül a tanulók érdeklődése alapján szervezhetők a szakköri foglalkozások. Ezek:

- az iskola pedagógusai által tartott foglalkozások,
- **Lázár Ervin program eseményei**
- **„Határtalanul” pályázatok**
- külső szakember által tartott foglalkozások,
- közművelődési intézmények által szervezett foglalkozások lehetnek.
(T.Á.M.O.P pályázati partnerként)

Egyéb lehetőségek

Az iskola elhivatottságából adódóan nagy hangsúlyt fektet a szociális adottságok:

- a szociális érzékenység
- illetve segítségnyújtás igényének kialakítására, fejlesztésére.

Nagyszerű lehetőséget ad erre a Máltai Szeretetszolgálattal való együttműködés.

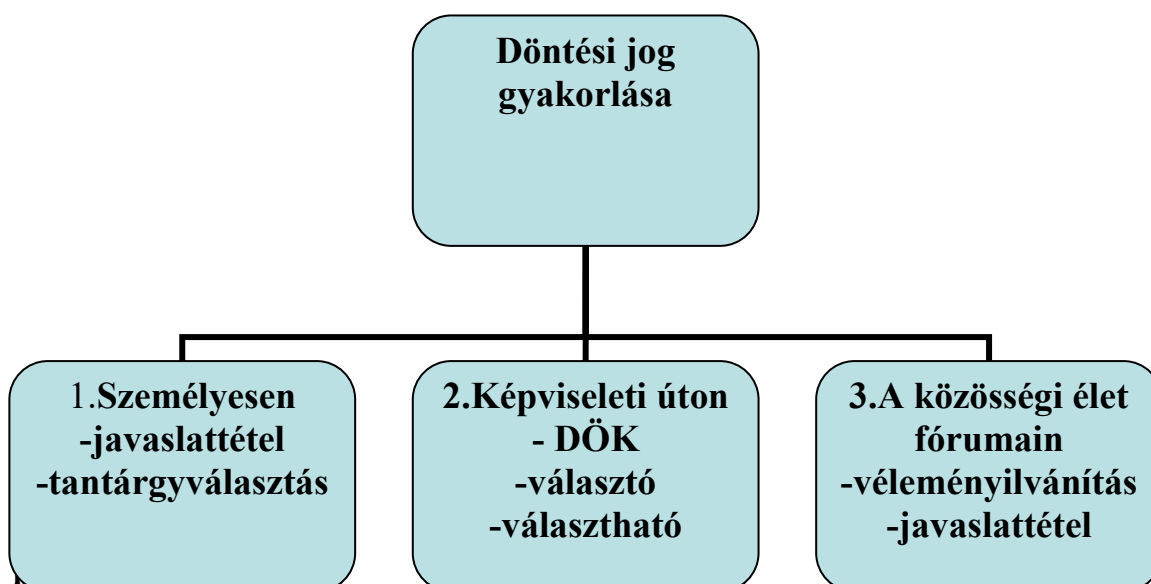
- A vezetői illetve szervezői tehetség kifejlesztésére, kibontakoztatására ad lehetőséget a DÖK, az iskolarádió, a cserkészlet.

II.10. A TANULÓK RÉSZVÉTELE AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATOKBAN

A köznevelési törvény 46.§(6) bekezdés k) pontjában megfogalmazottak alapján iskolánk tanulói személyesen vagy képviselőik útján részt vesznek az érdekeiket érintő döntések meghozatalában.

A döntési folyamatokban való részvétel törvényi háttere:

A tanuló joga, hogy: „személyesen vagy képviselő útján-jogszabályban meghatározottak szerint-részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában. /Nkt.46.§ (6) k)/ „A nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos döntések előkészítésében, végrehajtásában, és ellenőrzésében-jogszabályban meghatározottak szerint-részt vesznek a pedagógusok, a tanulók, és a szülők, valamint képviselőik.” / Nkt.24.§ (2)

- Lehetősége van az intézmény vezetőjéhez, helyetteséhez, osztályfőnökéhez fordulni az iskolai életét, előmenetelét érintő kérdésekben.

2.Képviseleti úton

- Az iskolában Diákönkormányzat működik, melynek felépítését, tevékenységét, feladat-és jogkörét a Szervezeti és Működési Szabályzatban rögzítettük.

3.A közösségi élet fórumain:

- Iskolagyűlésen
- Osztályfőnöki órán

II.11. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

Feladataink a kapcsolattartás terén

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.

3. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a szülői munkaközösség vezetőivel.

4. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

5.A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Családlátogatás.

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

/ Csak a szülő beleegyezésével, indokolt esetben /

b) Szülői értekezlet

Tanévenként három alkalommal

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása:
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatáspolitikai alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről,
 - problémáiról,
 - az egyházi, egyházközségi rendezvényekről, programokról,
 - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

b) Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozási, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Fogadóórák:

Iskolai szintű: minden hónap első hétfőjén (kivéve, ha szülői értekezlet van). Tanítási szünet, ünnepnap az időpontot módosíthatja.

Pedagógusok egyéni fogadóórája: hetente egy alkalommal, előzetes bejelentkezés alapján.

d) Nyílt tanítási nap.

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

e) Írásbeli tájékoztató.

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.

6. A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

7. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy a szülői munkaközösséggel.

A szülői házzal való együttműködés továbbfejlesztési lehetőségei:

- Közös rendezvények (pl.: karácsonyi ünnepség, alapítványi bál, sportnap) szervezése a szülők és pedagógusok részvételével.
- Osztály-család közös hétvége.

Az iskolai élet közvetett szereplői

- Előző oktatási szint szereplői / óvodák
- Következő oktatási szint szereplői / középiskolák
- Fenntartó képviselői / Egri Főegyházmegye
- Szakmai szolgáltató szervezet / KPSZTI
- Helyi önkormányzat
- Karitatív szervezetek
- Gyermekjóléti intézmények

A kapcsolattartás formái

Közvetett szereplők	Kapcsolattartás formái
Óvodák	Nyílt napok, pályázatok, iskolai fórum, iskolaelőkészítő foglalkozások, sportversenyek óvodai szülői értekezletek
Középiskolák	Versenyek, pályázatok, nyílt napok, pályaválasztási fórumok
Fenntartó	Írásbeli: levél, e-mail, szóbeli: értekezletek, megbeszélések
KPSZTI	Tanfolyamok, továbbképzések, e-mail, levél, telefon
Egyéb szervezetek	Fórumok, tájékoztatók, pályázatok, versenyek, e-mail, levél, telefon

II.12. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

Az iskolai vizsgarendszer területei:

- ❖ .Negyedik és nyolcadik évfolyam végén a tanulók tudásszintjének mérését szolgáló vizsgák
- ❖ A tanuló tevékenységének, munkájának pedagógiai értékelésével kapcsolatos vizsgák

II.12.1. Tudásszint mérésére szervezett vizsgák

Tantárgy	Követelmény	Vizsga formája	Vizsgáztat/ értékel
-----------------	--------------------	-----------------------	----------------------------

Matematika 8.évfolyam	Helyi tantervben meghatározott tantárgyi követelmények	Írásbeli feladatmegoldás Felkészülés előzetesen megadott tételek alapján	Szaktanár Reál munkaközösség vezetője
Magyar nyelv és irodalom 8.évfolyam	Helyi tantervben meghatározott tantárgyi követelmények	Írásbeli nyelvtani elemzés Szóbeli irodalomból Felkészülés előzetesen megadott tételek alapján	Szaktanár Humán munkaközösség vezetője
Angol nyelv 4.évfolyam 8.évfolyam	Helyi tantervben meghatározott tantárgyi követelmények	Írásbeli:nyelvtani ismeretek, fordítás Szóbeli: nyelvi kommunikáció	Nyelvszakos pedagógusok

A tanulók teljesítményét osztályzattal értékeljük.

A vizsga eredményéről a bizonyítványban egy értékelőlapot helyezünk el.

A negyedik évfolyamon a tanulók a szintfelmérő vizsga eredményétől függően kerülnek a 3 órás, vagy az 5 órás emelt szintű nyelvi csoportba.

Emelt szintű nyelvvoktatási csoportba kerülhet az a tanuló, aki:

- ❖ a szintfelmérő tesztet eredményesen teljesíti
- ❖ rendelkezik tanulmányi versenyeken szerzett eredményekkel(idegen nyelvből)
- ❖ legalább négyes minősítéssel szorgalomból tanév végén
- ❖ valamint osztályfőnöke ajánlásával.
- ❖ Az ötödik évfolyam elején kialakított csoportok „átjárhatóak”.

Szaktanára értékelése alapján az 5 órás csoportból a 3 órás csoportba kerül az a tanuló, akinek két féléven keresztül csak közepes (3) értékelése volt az adott nyelvből.

A 3 órás csoportból szaktanári javaslatra, szintfelmérő írásával lehet az 5 órás csoportba átkerülni.

II.12.2.A tanuló tevékenységének, munkájának értékelésével kapcsolatos vizsgák:

Törvényi háttér: 2011.CXC törvény a köznevelésről

20/ 2012.(VIII.31) EMMI rendelet 64§-72§

Tanulmányok alatti vizsgák lehetnek

- Osztályozóvizsga
- Különbözeti vizsga
- Gyakorlati vizsga
- Pótló vizsga
- Javítóvizsga

A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének alapelvei, szabályai:

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy iskolánkban tehetnek tanulóink.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben az iskolában foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni. A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízta meg.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében:

- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során:

- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,

- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően, – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.

Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.

A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.

Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.

Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és

a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkosokat tartalmazó feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól. A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja és a vizsgairatokhoz mellékeli.

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.

Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságát mérlegeli, és:

- a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
- az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
- amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az első pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.
- A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felelni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

Osztályozóvizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a 20/2012. EMMI rendelet 51. § (6) bekezdés *b)* pontjában meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Az osztályozóvizsga megszervezésének szabályai:

- Egy osztályozó vizsga – a egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.
- A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Különbözeti vizsgát:

a tanuló akkor tehet iskolánkban, ha másik iskolában megkezdett tanulmányait nálunk kívánja folytatni.

Ha a tanuló előző tanulmányait külföldön folytatta, akkor a vizsga eredményétől függően az intézmény vezetője dönt a tanuló évfolyamba sorolásáról.

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha:

- a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad,
- vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők.

A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha:

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Kiemelt figyelmet igénylő tanulók vizsgáztatása:

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján:

- a vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

- lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- a vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,
- a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

Ha a vizsgázónak sajátos nevelési igénye alapján engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen vagy a szóbeli vizsgát írásban tegye le, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

A tanulmányok alatti vizsgák időpontjai:

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni, az aktuális tanév munkatervében kijelölt félévi és tanév végi osztályozó konferencia időpontja előtt.

Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Az egyes tantárgyak vizsgaformái

Tantárgy neve	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Gyakorlati vizsga
Magyar nyelv és irodalom	✓	✓	
Matematika	✓	✓	
Környezetismeret/ Természetismeret	✓	✓	
Történelem	✓	✓	
Biológia	✓	✓	
Földrajz	✓	✓	
Kémia	✓	✓	

Fizika	✓	✓	
Informatika	✓		✓
Testnevelés			✓
Rajz és vizuális kultúra		✓	✓
Technika és életvitel		✓	✓
Ének-zene	✓	✓	
Tánc-és drámaismeret	✓		
Hittan	✓	✓	
Angol nyelv/ Német nyelv	✓	✓	

A tanulói teljesítmény értékelése:

- Ha a vizsgatantárgy vizsgája több részből áll, a vizsgázónak minden vizsgarészből legalább 15%-ot teljesítenie kell ahhoz, hogy a vizsgatárgyból a teljesített százaléérték alapján legalább elégséges osztályzatot kapjon.

Az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése:

0 - 29 pont = elégtelen (1)

30 – 49 pont = elégséges (2)

50 - 69 pont = közepes (3)

70 -89 pont = jó (4)

90 -100 pont = jeles (5)

Oktatási eredményvizsgálatok

- ❖ Az idegen nyelvi mérések tesztlapjait az adott nyelvet tanító szaktanárok javítják.
- ❖ Az Oktatási Hivatal által szervezett mérések eredményeit a szakmai munkaközösségek elemzik, értékelik.
- ❖ A mérések eredményének függvényében a humán és a reál munkaközösségek vezetői az intézmény vezetőjével együttműködve intézkedési tervet készít.
- ❖ A mérések megszervezését, lebonyolítását az iskola mérési felelőse végzi.

II.13. AZ ISKOLÁBA VALÓ FELVÉTEL ÉS ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI

A gyermekek felvételét és a tanulók átvételét az intézmény főigazgatója a vonatkozó hatályos jogszabályoknak és az intézmény honlapján közzétett pedagógiai programjának megfelelően végzi.

1. Jogszabályok:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet és a tanév rendjéről szóló jogszabály hatályos szabályai.

2. Intézményi szabályok:

- 2.1. A gyermekek első osztályba történő felvételéről, illetve kérelmük elutasításáról a szülők előzetes írásbeli felvételi kérelmének (szándéknyilatkozatának) benyújtását követő 30 napon belül, de legkésőbb március 31-ig elsőfokon a főigazgató dönt.
- 2.2. Az iskola főigazgatójának elutasító írásbeli határozata ellen a kézhezvételétől számított 8 napon belül az iskolát fenntartó Egri Főegyházmegye Oktatási Osztályának főigazgatójához lehet fellebbezni, amely 15 napon belül hoz döntést.
- 2.3. Az első osztályba történő felvétel és a magasabb évfolyamokra történő átvétel feltétele, hogy a szülők - 12 évesnél idősebb tanuló esetén a tanuló is - írásbeli nyilatkozatukban elfogadják az iskola pedagógiai programját, és azt, hogy az iskola gyermeküket katolikus értékek alapján neveli és tanítja.
- 2.4. Túljelentkezés esetén előnyben részesítjük azok a tanulókat, akik katolikus elkötelezettséget tanúsító családból jelentkeznek, akiket egyházközségük plébánosa ajánl, akinek testvére az intézmény tanulója, vagy a gyermek katolikus óvodából érkezik.
- 2.5. Katolikus szempontból kiemelkedően elkötelezett (például: lektor, akolitus, diakónus, hitoktató, kántor) egyházunk tevékeny tagjainak írásbeli plébánosi ajánlással rendelkező gyermekeit előnyben részesítjük az általános iskolai felvételnél, átvételnél.
- 2.6. Ha az iskola főigazgatója e feltételeknek megfelelő gyermek (tanuló) felvételi (átvételi) kérelmét valamely ok, körülmény miatt el kívánja utasítani, akkor e szándékát részletes indoklással el kell küldenie az iskolát fenntartó Egri Főegyházmegye Oktatási Osztályának főigazgatójának, mivel a fent írt előnyben részesítési szempontoknak megfelelő gyermek (tanuló) felvételi (átvételi) kérelmének (szándéknyilatkozatának) elutasítása csak az iskolát fenntartó Egri Főegyházmegye Oktatási Osztályának főigazgatójának írásbeli hozzájárulása esetén lehetséges.

3. Felvétel az első évfolyamra:

Katolikus iskolánkba szeretettel várjuk mindazon családok gyermekeit, akik fontosnak tartják, hogy gyermekük nevelése a keresztény értékrend szerint történjen. Iskolánkban nincs Eger városában felvételi körzete, a környező településekről is fogadjuk a gyermekeket.

A beiskolázáshoz kapcsolódó tevékenységeink:

- Rajzpályázatok kiírása óvodásoknak
- Vers-és mesemondóverseny szervezése
- Iskolára előkészítő program, sportverseny
- Saját óvodánk nagycsoportosainak megismerése, felkészítése
- Részt veszünk a város óvodáinak szülői értekezletein
- Tájékoztató fórum a szülőknek
- Szándéknyilatkozatok eljuttatása az óvodákba, melynek leadási határideje minden évben március 10.

A beiratkozáshoz szükséges dokumentumok:

- Óvodai szakvélemény, melyben szerepel, hogy a gyermek az óvoda javaslatára kezdje meg tanulmányait az iskola első évfolyamán.
- Szakértői vélemény a gyermek vizsgálatáról (javaslat a vizsgálaton való részvételre nem elégséges a felvételhez)

- Születési anyakönyvi kivonat
- Szülő személyi igazolványa
- Lakcímkártya
- Keresztlevél (nem kötelező)
- A szülő nyilatkozata arról, hogy elfogadja iskolánk házirendjét és az abban megfogalmazott elvárásokat. Ez egyben kötelezettségvállalás is.

A szándéknyilatkozatok beérkezése után a szülőket gyermekükkel együtt elbeszélgetésre hívjuk be, melyen a család értékrendjéről, a szülők valláshoz való viszonyáról szeretnénk tájékozódni.

A gyermekekkel közben a leendő tanító nénik ismerkednek rajzolás és játékos **feladatok** közben, amelyen keresztül figyeljük a gyermekek:

- kommunikációját (bemutakozás, vers)
- nyitottságát
- memóriáját
- tisztában van-e az irányokkal (jobb, bal)
- feladattartásukat, feladattudatosságukat
- általános tájékozottságukat (képek, színek felismerése)
- emberábrázolásukat (rajz, ceruzafogás)

4. A tanulók átvétele más oktatási intézményből:

Nem zárkozunk el egyetlen gyermek felvételétől sem, de a felvételt bizonyos feltételekhez kötjük, melyeket tanítványaink szüleinek képviselői (SZMK) fogalmaztak meg.

Ezek a következők:

- ❖ Az iskolába jelentkező tanuló magatartása példás vagy jó minőségű legyen.
- ❖ Tanulmányi átlaga legalább 3,5 legyen.
- ❖ Vallási elkötelezettség megnyilvánuljon a család életében.
- ❖ Írásbeli kötelezettségvállalás a szülők és a gyermek részéről, hogy a gyermek minden évfolyammissén részt vesz.
- ❖ Elmaradt szentségek pótlása.
- ❖ Tanulmányi eredményétől függően a napközi, a tanulószoba elfogadása.
- ❖ Azok a tanulók, akik nem első osztálytól tanulnak angol nyelvet, felsőtagozaton csak a háromórás nyelvi csoportba kerülhetnek be.
- ❖ A szülőnek vállalni kell a felzárkóztatást, a gyermek a tanév végéig kap haladékot a tananyag pótlására, akkor osztályozó vizsgát kell tennie.
- ❖ Kiemelkedően sikeres előrehaladása esetén a vizsgakötelezettség alól a szaktanár javaslatára mentesíthető. Ez abban az esetben indokolt, ha a tanuló teljesítménye már tanév közben is folyamatosan értékelhető volt.
- ❖ Az intézménybe jelentkezés alkalmával elbeszélgetünk a szülővel és a gyermekkel a leendő osztályfőnök jelenlétében. Az elbeszélgetésre a gyermeknek magával kell hoznia magyar és matematika füzetét.
- ❖ Megkezdett első évfolyamra gyermeket nem veszünk át. Ha osztálylétszámaink megengedik, szívesen fogadjuk második évfolyamon.
- ❖ 7-8. évfolyamra csak plébánosi ajánlással veszünk fel tanulót.
- ❖ A hozzánk jelentkező tanulónak angol nyelvből szintfelmérő dolgozatot kell írnia.
- ❖ A Nkt.32.§ f) pontjában foglaltak alapján a fenntartó egyház viselkedési és megjelenési szabályokat, kötelességeket, jogokat és hitéleti tevékenységet írhat elő. E felhatalmazás alapján megfogalmazott elvárásainkat házirendünk tartalmazza, melyet jelentkezéskor ismertetünk a hozzánk felvételre jelentkező tanulóval, szüleiével.

II.14. AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁNAK ISKOLAI TERVE

A mindennapok során tanulóink számos alkalommal találkoznak potenciális veszélyforrásokkal, melyek akár súlyosan károsíthatják egészségüket.

Nem csupán a sérüléssel járó balesetek tartoznak ide, hanem a szervezetükben hirtelen kialakuló változások, melyek gyors lefolyásukkal jelenthetnek fokozott veszélyt rájuk. Súlyos állapotú beteg esetében rendkívül lényeges az ellátást megkezdők gyorsasága és hatékonysága. Késlekedés esetén csökken a beteg túlélési esélye, illetve nő a maradandó egészségkárosodás valószínűsége.

Megoldhatatlan azonban, hogy ilyen esetben a szaksegítség azonnal a helyszínen legyen, így az első észlelő szerepe kulcsfontosságú.

Alapelveink az elsősegély-nyújtási ismeretek oktatása terén:

- ❖ már gyermekkorban a vészhelyzetbe került emberek megsegítését és a számukra nyújtott elsősegélyt magától értetődővé tenni tanulóink számára.
 - ❖ Tanulóinkkal tudatosítanunk kell, hogy elsősegélynyújtás olyan beavatkozás, melyet hirtelen egészségkárosodás esetén annak elhárítása, vagy a további állapotromlás megakadályozása érdekében végeznek. Legfontosabb szerepe, hogy helyes alkalmazásával lehetővé válik az idővesztés minimálisra csökkentése, mely a maradandó egészségkárosodás nélküli túlélés alapvető feltétele.
 - ❖ Az elsősegélynyújtás gyermekkorban történő oktatása a későbbi elfogadható tudás alapja lehet.
 - ❖ .A hajlandóság kialakításának egyik eszköze a gyermekkorban megkezdett oktatás.
- Feladataink:

- A segítségnyújtás igényének erősítése.
- Az tanulók bevezetése az elsősegélynyújtásba.
- A lehetséges veszélyforrások felismerése (a mindennapi játék és más tevékenység végzésekor fölmerülő baleseti kockázat szemléltetése pl. közlekedésbiztonság, vízbiztonság, mérgezés, általános baleset megelőzés)
- Baleset esetén a segítő, vigasztaló (empatikus lelki segítségnyújtás) magatartás kialakítása, a sérült társ megnyugtatósára nevelés.
- Baleset esetén a megfelelő felnőtt segítő értesítésének megfelelő módjának játékos begyakorloltatása (riadólánc, udvarfelelős, elsősegély felszerelés készenléti helyének ismerete stb.)
- Elsősegélynyújtó felszerelés megismerése (pedagógus, védőnő segítségével).
- Baleset esetén a félelem oldása.
- Általánosságban a félelem oldása az orvos és a mentő munkájával kapcsolatban.

- A legalapvetőbb elsősegély ismeretek játékos gyakorlása (nyugalomba helyezés, megnyugtató, alapvető higiénés tennivalók/tilalmak a sérült és a segítő biztonsága érdekében)
- A leggyakoribb sérülések okainak és következményeinek szemléltetése (játékos baleset-szimulációs szituáció kialakítása, ellátása, értékelése)
- Befogadó magatartás fejlesztése sérült, vagy fogyatékossgal, betegséggel élő emberek felé (mozgáskorlátozottság, vakság, epilepszia, cukorbetegség).
- A „Ne árts!” elve.

A Nemzeti Alaptanterv kapcsolódó fejlesztési területei:

- ❖ A testi és lelki egészségre nevelés
 - Veszélyes körülmények és anyagok felismerése
 - Váratlan helyzetek kezelése
 - Függőséghez vezető káros szokások elkerülése
- ❖ Felelősség másokért, önkéntesség
 - A segítő magatartás képességének fejlesztése (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), melyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.
- ❖ Erkölcsi nevelés
 - Felelősségtudat elmélyítése
 - Az erkölcs érzék fejlesztése
 - Követendő magatartásformák bemutatása

Fejlesztendő kulcskompetenciák:

- ❖ Anyanyelvi kommunikáció
 - Megfelelő szókincs
 - Mások kommunikációjának figyelemmel kísérése
 - A váratlan helyzetnek megfelelő kommunikáció /segélykérésben lényegkiemelés
- ❖ Szociális és állampolgári kompetencia
 - A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység
 - Az együttműködés, a magabiztosság
 - A stressz, a frusztráció megfelelő kezelése

Műveltségterület: Ember és társadalom – Az ember megismerése és egészsége

- Az érzékszervek védelmét biztosító szabályok
- A betegség felismerése

- Baleset és betegség megkülönböztetése
- Az alapfokú elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátítása

Tantárgyi keretek

1-4.évfolyamon: Környezetismeret

5-8.évfolyamon: Természetismeret

Biológia (Egészségtan)

Osztályfőnöki óra

Egyéb foglalkozások:

- Elsősegélynyújtó szakkör
- Külső szakemberek (védőnő) előadása
- Filmvetítések
- Előadások, bemutatók

Az oktatás tartalma korcsoportonként:

1-2. évfolyam

- Helyes viselkedés baleseti szituációban; mentőhívás
- A segélyhívó telefonszám ismerete
- Telefonon történő segítségkérés és a vészhelyzettel kapcsolatos kérdések helyes megválaszolása
- Orrvérzés
- Az elsősegélynyújtás lépései
- Közlekedésbiztonság

3-4.évfolyam

- ✓ Helyes viselkedés baleseti szituációban
- ✓ A segélyhívó telefonszám ismerete, mentőhívás
- ✓ Telefonon történő segítségkérés és a vészhelyzettel kapcsolatos kérdések helyes megválaszolása
- ✓ Közlekedésbiztonság
- ✓ Orrvérzés
- ✓ Az elsősegélynyújtás lépései

- Kisebb sebek ellátása, kötözése./ horzsolás,ütés/
- Veszélyes gyógyszerek és mérgező növények

:

5-6.évfolyam

- ✓ Helyes viselkedés baleseti szituációban
- ✓ A segélyhívó telefonszám ismerete, mentőhívás
- ✓ Telefonon történő segítségkérés és a vészhelyzettel kapcsolatos kérdések helyes megválaszolása
- ✓ Közlekedésbiztonság
- ✓ Kisebb sebek ellátása, kötözése./ horzsolás, ütés, ficam, rándulás/
- ✓ Veszélyes gyógyszerek és mérgező növények
- ✓ Orrvérzés
- ✓ Az elsősegélynyújtás lépései
 - Az eszmélet helyes értékelése
 - Ájulás okai és típusai
 - A légzés helyes értékelése
 - Idegen test a szemben

7-8.évfolyam

- ✓ Helyes viselkedés baleseti szituációban
- ✓ A segélyhívó telefonszám ismerete, mentőhívás
- ✓ Telefonon történő segítségkérés és a vészhelyzettel kapcsolatos kérdések helyes megválaszolása
- ✓ Közlekedésbiztonság
- ✓ Kisebb sebek ellátása, kötözése./ horzsolás, ütés, ficam, rándulás,törés/
- ✓ Veszélyes gyógyszerek és mérgező növények
- ✓ Az eszmélet helyes értékelése
- ✓ A légzés helyes értékelése

- ✓ Orrvérzés
- ✓ Idegen test a szemben
- ✓ Az elsősegélynyújtás lépései
 - Stabil oldalfekvés és egyéb elsősegély-technikák
 - Idegen test a légcsőben
 - Égési sérülések

„ Amit az iskolának el kell végeznie elsősorban az,hogy megtanítsa velünk hogyan kell tanulni,felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,hogy megtanítsen bennünket a jól végzett munka örömére és az alkotás izgalmára,hogy tanítsen arra, hogy szeressük azt, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretnénk csinálni.”

/ Szent-Györgyi Albert/

III.

AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

III.1 AZ ISKOLA VÁLASZTOTT KERETTANTERVEI

A 2020. évben bevezetett új NAT óraszámai és kerettantervei felmenő rendszerben kerülnek bevezetésre 2020. szeptember 1-jétől 1. és 5. évfolyamon

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020.								
Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Jó Pásztor Óvoda, Alapfokú Művészeti Iskola.								
2020. szeptember 1-jétől, 1. és 5. évfolyamon felmenő rendszerben								
Heti óraszám/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	4
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	3
Történelem	-	-	-	-	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	-	-	-	-	-	-	-	1
Hon és népismeret						1		
Etika/hit és erkölcstan	-	-	-	-	-	-	-	-
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							2	1
Fizika							2	1
Biológia							1	2
Földrajz							1	2
Első idegen nyelv (angol)(*) (**)	2	2	2	3	3/5	3/5	3/5	3/5
Ének – zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház					1			
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Hittan egyházi intézményben (***)	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető	2	2	2	2	1	2	2	2

óra								
Összes tervezett óraszám	25	25	25	23	29/31	28/30	30/32	30/32
Összesített óraszám	25	25	25	25	29/31	28/30	30/32	30/32
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

(*)Iskolánk személyi feltételei lehetőséget teremtenek, hogy az első idegen nyelv oktatása az 1. évfolyamon elkezdődjön.

(**)5. évfolyamtól a törvényi előírásoknak megfelelően emelt szintű angol nyelvű oktatást folytatunk.

(***)egyházi köznevelési intézményben szervezett hitéleti oktatásra vonatkozó tantárgyi óraszám a Nat által meghatározott maximális óraszámot nem érinti.

Évfolyam	Tantárgy	Tanterv	Módosítás
1-4.évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	OH által kidolgozott tanterv	1-4.évfolyamon óraszámemelés tantárgyi tartalom bővítése nélkül
1-4.évfolyam	Matematika	OH által kidolgozott tanterv	1-4.évfolyamon óraszámemelés tantárgyi tartalom bővítése nélkül
3-4.évfolyam	Környezetismeret	OH által kidolgozott tanterv	4.évfolyamon óraszámemelés 3.évfolyamról tantárgyi tartalom átrendezésével
1-4.évfolyam	Testnevelés és sport	OH által kidolgozott tanterv	1-4.évfolyamon óraszámemelés tantárgyi tartalom bővítése nélkül
1-4.évfolyam	Rajz és vizuális kultúra	OH által kidolgozott tanterv	1-4.évfolyamon óraszámemelés tantárgyi tartalom bővítése nélkül
1-4.évfolyam	Technika, életvitel és gyakorlat	OH által kidolgozott tanterv	1-4.évfolyamon óraszámemelés tantárgyi tartalom bővítése nélkül
1-4.évfolyam	Ének-Zene	OH által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
1-4.évfolyam	Hittan	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
3-4.évfolyam	Digitális Kultúra	OH által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
1-3. évfolyam	Angol nyelv / kötelezően választható tantárgy/	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül szabadon választható órakeret terhére
4. évfolyam	Angol nyelv	OH által kidolgozott tanterv	Vallásos, teremtésvédelmi témákkal kiegészítve, Erasmus+ programhoz igazodva

5-8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	OH által kidolgozott tanterv	8.évfolyamon óraszámemelés tantárgyi tartalom bővítése nélkül
5-8.évfolyam	Matematika	OH által kidolgozott tanterv	7. évfolyamon óraszámemelés tantárgyi tartalom bővítése nélkül
5-8. évfolyam	Történelem	OH által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
5-6.évfolyam	Természetismeret	OH által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
5-8.évfolyam	Angol nyelv*	OH által kidolgozott tanterv	Vallásos, teremtésvédelmi témákkal kiegészítve, Erasmus+ programhoz igazodva
5-8.évfolyam	Angol nyelv**	OH által kidolgozott tanterv	Vallásos, teremtésvédelmi témákkal kiegészítve, Erasmus+ programhoz igazodva
7-8.évfolyam	Biológia	OH által kidolgozott tanterv	Óraszám átrendezésével,tantárgyi tartalom bővítése nélkül
7-8.évfolyam	Földrajz	OH által kidolgozott tanterv	Óraszám átrendezésével,tantárgyi tartalom bővítése nélkül
7-8.évfolyam	Fizika	OH által kidolgozott tanterv	Óraszám átrendezésével,tantárgyi tartalom bővítése nélkül
7-8.évfolyam	Kémia	OH által kidolgozott tanterv	Óraszám átrendezésével,tantárgyi tartalom bővítése
5-8. évfolyam	Testnevelés és sport	OH által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
5-8. évfolyam	Ének-zene	OH által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
5-8. évfolyam	Rajz és vizuális kultúra	OH által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
5-7. évfolyam	Technika, életvitel és gyakorlat	OH által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
5-8.évfolyam	Osztályfőnöki	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
3-8. évfolyam	Digitális Kultúra	OH által	Óraszám átrendezésével,

5-8.évfolyam	Német nyelv	kidolgozott tanterv KPSZTI által kidolgozott tanterv	tantárgyi tartalom bővítése nélkül Változtatás nélkül szakkörként választható
5. évfolyam	Dráma és tánc	OH által kidolgozott	Változtatás nélkül

A 2020. évben bevezetett új NAT helyi tanterveinek bevezetése miatt érvényét veszti a 2023/24. tanévtől

Évfolyam	Tantárgy	Tanterv	Módosítás
1-4.évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	KPSZTI által kidolgozott tanterv	1-4.évfolyamon óraszámemelés tantárgyi tartalom bővítése nélkül
1-4.évfolyam	Matematika	KPSZTI által kidolgozott tanterv	1-4.évfolyamon óraszámemelés tantárgyi tartalom bővítése nélkül
1-4.évfolyam	Környezetismeret	KPSZTI által kidolgozott tanterv	4.évfolyamon óraszámemelés 3.évfolyamról tantárgyi tartalom átrendezésével Változtatás nélkül
1-4.évfolyam	Testnevelés és sport	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
1-4.évfolyam	Rajz és vizuális kultúra	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
1-4.évfolyam	Technika, életvitel és gyakorlat	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
1-4.évfolyam	Ének-Zene	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
1-4.évfolyam	Hittan	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
4.évfolyam	Informatika /választható tantárgy/	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
1-3. évfolyam	Angol nyelv /választható tantárgy/	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
4. évfolyam	Angol nyelv	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
5-8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	KPSZTI által kidolgozott tanterv	5-8.évfolyamon óraszámemelés tantárgyi tartalom bővítése nélkül

5-8.évfolyam	Matematika	KPSZTI által kidolgozott tanterv	5-8.évfolyamon óraszámemelés tantárgyi tartalom bővítése nélkül
5-8. évfolyam	Történelem	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
5-6.évfolyam	Természetismeret	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
5-8.évfolyam	Angol nyelv*	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
5-8.évfolyam	Angol nyelv**	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
7-8.évfolyam	Biológia	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Óraszám átrendezésével,tantárgyi tartalom bővítése nélkül
7-8.évfolyam	Földrajz	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Óraszám átrendezésével,tantárgyi tartalom bővítése nélkül
7-8.évfolyam	Fizika	MOZAIK Kiadó tanterve	Óraszám átrendezésével,tantárgyi tartalom bővítése nélkül
7-8.évfolyam	Kémia	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Óraszám átrendezésével,tantárgyi tartalom bővítése nélkül
5-8. évfolyam	Testnevelés és sport	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
5-8. évfolyam	Ének-zene	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
5-8. évfolyam	Rajz és vizuális kultúra	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
5-7. évfolyam	Technika, életvitel és gyakorlat	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
5-8.évfolyam	Osztályfőnöki	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
6-8. évfolyam	Informatika	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül
5-8.évfolyam	Német nyelv	KPSZTI által kidolgozott tanterv	Változtatás nélkül

**5. évfolyam Dráma és tánc KPSZTI által
kidolgozott
tanterv Változtatás nélkül**

* 5-8. évfolyamon a 110/ 2012.(VI.4.) kormányrendelet (3.) a pontjában meghatározottak alapján megszervezett emelt szintű angol nyelvoktatás tanterve / heti 5 óra

** 5-8. évfolyamon kötelező óraszámú angol nyelv tanterve / heti 3 óra

Az adaptált tantervek megalkotják az iskola helyi tantervének egységes rendszerét, melyben:

- Biztosított az elsajátítandó ismeretek egymásra épülése.
- A továbbhaladáshoz meghatározott feltételek összhangban vannak a NAT előírásaival.
- Lehetséges az elvárt átjárhatóság más oktatási intézmények vonatkozásában.
- Az emelt szintű angol nyelvi képzés bevezetésének feltételeit felső tagozaton a szabad/ választható órakeretek terhére alsó tagozaton megszervezett angol nyelvi képzéssel tettük lehetővé, folytatva ezzel az iskola eddigi nyelvoktatási gyakorlatát.
- A szabadon tervezhető órakeretből kiegészített tantárgyi óraszámok esetében az egyes tantárgyaknál nem határoztunk meg újabb tantárgyi ismereteket, a többlet óraszámot minden tantárgy esetében az ismeretek elmélyítésére, gyakorlásra kívánjuk fordítani.
- Az egyes tantárgyakban szereplő választhatóságot az ismeretek, fejlesztési feladatok, követelmények elemei között (pl. választható művek felsorolása irodalomból) nem rögzítettük kötelezően a helyi tantervünkben, azt a tantárgyat tanító szaktanár kompetenciájába soroltuk.

A megújított helyi tanterv bevezetésével régi tantervünk „kifutó” rendszerben érvényét veszti: 2023/24. tanévre érvényét veszti ez a helyi tanterv

III.2. AZ ISKOLA TANTÁRGYI RENDSZERE ÓRATERVEI

Tantárgyi rendszer

Műveltségi terület	Tantárgy	Tanítjuk:
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv	1-8.évfolyamon
	Magyar irodalom	
Idegen nyelvek /angol	Angol nyelv	1-8.évfolyamon
/ német	Német nyelv	5-8.évfolyamon
Matematika	Matematika	1-8.évfolyamon
Ember és társadalom	Környezetismeret	1-4.évfolyamon
	Természetismeret	5-6.évfolyamon
	Történelem	5-8.évfolyamon
	Osztályfőnöki	5-8.évfolyamon
Ember és természet	Környezetismeret	1-4.évfolyamon
	Természetismeret	5-6.évfolyamon
	Földrajz	7-8.évfolyamon

	Fizika	7-8..évfolyamon
	Biológia	7-8..évfolyamon
	Kémia	7-8..évfolyamon
Földünk-környezetünk	Természetismeret	5-6.évfolyamon
	Környezetismeret	1-4. évfolyamon
	Földrajz	7-8..évfolyamon
Művészetek		
Ének-zene	Ének	1-8.évfolyamon
Rajz és vizuális kultúra	Rajz	1-8.évfolyamon
Tánc és dráma	Tánc és dráma	5.évfolyamon
Informatika	Informatika	4-8.évfolyamon
Életvitel és gyakorlat	Technika	1-7.évfolyamo
Testnevelés és sport	Testnevelés	1-8.évfolyamon

Hittan 1-8. évfolyamon

Tanórai és egyéb foglalkozások heti óraszámai alsó tagozaton

Tantárgy	1.évfolyam	2.évfolyam	3. évfolyam	4.évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7,5	7,5	7,5	7
Angol nyelv			1	3 óra
Matematika	4,5	4,5	4,5	5
Hittan	2	2	2	2
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Rajz	2	2	2	2
Technika	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Tanórák száma	25	25	26	28
Szabadon tervezhető órák felhasználása	Magyar 0,5 Matemat. 0,5 Hittan 1 Összesen: 2	Magyar 0,5 Matemat.0,5 Hittan 1 Összesen: 2	Magyar 1,5 Matemat. 0,5 Angol 1 Összesen: 3	Magyar 1 Matemat 1 Angol 1 Összesen: 3
Rendelkezésre álló tanórai időkeret	25	25	25	27
			Túllépve 1 hittanórával Nkt.6.sz melléklet CBSzerint	
Választható tárgyak	2 óra angol	2 óra angol	2 óra angol	
Összes tanórai óraszám :	27	27	27	28

Egyéb foglalkozások időkerete:	25	25	25	25
Ebből:				
Felzárkóztató foglalkozás	1	1	1	2
Napközi otthon	22	22	22	21
Tehetséggondozás /szakkör vagy tömegsport vagy csoportbontás/	2	2	1	4
Az osztályok számára engedélyezhető időkeret	52	52	52	55
Nkt. 27. § (5) bekezdés értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetséggondozásra és felzárkóztatásra	2	2	2	2
	Szakkör vagy korrepetálás	Szakkör vagy korrepetálás	Szakkör vagy korrepetálás	Szakkör vagy korrepetálás

Tanórai és egyéb foglalkozások heti óraszámai felső tagozaton emeltszintű (heti 5 óra) angol nyelv oktatása esetén

Tantárgy	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Angol nyelv	5	5	5	5
Matematika	4	4	4	4
Történelem	2	2	2	2
Hittan	2	2	2	2
Természetismeret	2	2	0	0
Biológia	0	0	1,5	1,5
Földrajz	0	0	1,5	1,5
Kémia	0	0	1,5	1,5
Fizika	0	0	1,5	1,5
Informatika	0	1	1	1
Ének-zene	1	1	1	1
Rajz	1	1	1	1
Tánc- és dráma	1			
Technika	1	1	1	0
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Tanórák száma	29	29	32	32
Szabadon tervezhető órák felhasználása	1 matematika 2 angol	1 matematika 2 angol	1 matematika 2 angol	1 matemat. 2 angol
Rendelkezésre álló tanórai időkeret	28	28	31	31
	Túllépve 1 hittanórával Nkt.6.sz melléklet CB szerint			

Választható tárgyak	Német 1 Informatika 1 Összesen: 2	Német 2	Német 2	Német 2
Összes tanórai óraszám:	31	31	34	34
Egyéb foglalkozások időkerete:	20	20	22	22
Ebből:				
Felzárkóztató foglalkozás	2	2	2	2
Napközi otthon Tanulószo	15	15	15	15
Középiskolai előkészítő Tehetséggondozás /szakkör,énekkar, tömegsport vagy csoportbontás/	3	3	5	5
Az osztályok számára engedélyezhető időkeret	51	51	56	56
Nkt. 27. § (5) bekezdés értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetséggondozásra és felzárkóztatásra	2	2	2	2
	Szakkör vagy korrepetálás	Szakkör vagy korrepetálás	Szakkör vagy korrepetálás	Szakkör vagy korrepetálás

Tanórai és egyéb foglalkozások heti óraszámai felső tagozaton alap óraszámú(heti 3óra)angol nyelv oktatása esetén

Tantárgy	5.évfolyam	6.évfolyam	7.évfolyam	8.évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	5	5	4	5
Angol nyelv	3	3	3	3
Matematika	5	5	5	5
Történelem	2	2	2	2
Hittan	2	2	2	2
Természetismeret	2	2	0	0
Biológia	0	0	1,5	1,5
Földrajz	0	0	1,5	1,5
Kémia	0	0	1,5	1,5
Fizika	0	0	1,5	1,5
Informatika	0	1	1	1
Ének-zene	1	1	1	1
Rajz	1	1	1	1
Tánc- és drám	1			

Technika	1	1	1	0
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Tanórák száma	29	29	32	32
Szabadon tervezhető órák felhasználása	2 matematika 1 magyar Összesen: 3	2 matematika 1 magyar Összesen:3	2 matematika 1 magyar Összesen: 3	2 matemat. 1 magyar Összesen:3
Rendelkezésre álló tanórai időkeret	28	28	31	31
	Túllépve 1 hittanórával Nkt.6.sz melléklet CB szerint			
Választható tárgyak	Német 1 Informatika1 Összesen: 2	Német 2	Német 2	Német 2
Összes tanórai óraszám:	31	31	34	34
Egyéb foglalkozások időkerete:	20	20	22	22
Ebből:				
Felzárkóztató foglalkozás	2	2	2	2
Napközi otthon Tanulószoza	15	15	15	15
Középiskolai előkészítő				2
Tehetséggondozás /szakkör, énekkar,tömegsport csoportbontás/	3	3	5	3
Az osztályok számára engedélyezhető időkeret	51	51	56	56
Nkt. 27. § (5) bekezdés értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetséggondozásra és felzárkóztatásra	2	2	2	2
	Szakkör vagy korrepetálás	Szakkör vagy korrepetálás	Szakkör vagy korrepetálás	Szakkör vagy korrepetálás

**Kötelező
tantárgyak**

**Kötelezően
választandó
tantárgyak**
Választható

**magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem,
természetismeret, környezetismeret, kémia, fizika, biológia, földrajz,
informatika, ének, technika, rajz, testnevelés, osztályfőnöki, angol
1-2. évfolyamon angol nyelv
3.évfolyamon a kötelező 1 óra mellett 2 óra angol nyelv**

4-5. évfolyamon informatika

Egyéb foglalkozások óraszámában szervezhető:

- Napközi otthon
- Tanulószo
- Tömegsport foglalkozások
- Énekkar
- Szakköri foglalkozás
- Cserkész
- Középiskolai előkészítő
- Választható tantárgyak (az óraszámkorlát betartásával)
- Könyvtári foglalkozás
- Korrepetálás
- Felzárkóztató foglalkozás
- Egyéni foglalkozás

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók számára kötelezően biztosítandó rehabilitációs és rehabilitációs tanórai foglalkozások számát tanévenként és osztályonként kell megállapítani.

A „kifutó” helyi tanterv tantárgyi rendszere, óraszám

Az 1-8. évfolyam tantárgyi rendszere és heti óraszám

Választható tárgyak heti óraszám

Évfolyam Tantárgy	2.	3.	4.	6.	7.	8.
Idegen nyelv Angol/német (felső tagozaton, a kötelező óraszám	2	2		2	2	2
Második idegen nyelv angol/német				2	2	2

A részletes tantárgyi tanterveket –terjedelmük miatt- külön kötetekben helyezzük el, az alábbi megosztásban:

- 1-2. évfolyam helyi tantervei

- 3-4. évfolyam helyi tantervei
- 5-6. évfolyam helyi tantervei
- 7-8. évfolyam helyi tantervei

III.3. ALKALMAZHATÓ TANKKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNÁL ELVEI

Alapelvek a tankönyvek kiválasztásában

- ❖ A tankönyvek kiválasztásának első feltétele, hogy megfeleljen a NAT által támasztott követelményeknek és biztosítsa a tankönyvek térítésmentes igénybe vételét./ Ha a tankönyvjegyzékben szerepel tartós tankönyv, kötelező azt választani/
- ❖ Az oktatási miniszter a tankönyvekről évente legalább egyszer jegyzéket ad ki. A tankönyvrendelésbe azokat a könyveket, amelyek nem szerepelnek a tankönyvjegyzékben, a szakmai munkaközösség, az iskolai szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat egyetértésével lehet felvenni.
- ❖ Tartalmazza a tankönyv az előírt ismeretanyagot évfolyamonként.
- ❖ A tantárgyak ismeretanyaga egymásra épülő legyen.
- ❖ A matematika és nyelvtan könyvek felépítése spirálisan bővülő, a történelem, irodalom, természettudományok stb. tankönyvei lineárisan szerkesztett tudásanyagot közvetítsenek.
- ❖ Az alsó tagozatban egységesen, lehetőleg egy kiadó jól bevált, színvonalas könyveit alkalmazzuk.
- ❖ Felső tagozatban a munkaközösségek körültekintő figyelemmel döntenek a tankönyvek kiválasztásáról, ahol csak lehet, az alsó tagozat tankönyvcsaládjának felsős tankönyvét választják.

Fontos, hogy a kiválasztott tankönyvek alkalmasak legyenek:

- kulturális technikák elsajátíttatására
- szilárd, egyértelmű alapismereteket közvetítsenek

- az anyanyelvet és a kommunikációs képességek birtoklását magas szinten tartalmazzák
- alkalmasak legyenek az „eszköztudás” gyarapítására (eszköztudás: valamely tantárgyban alkalmazható képességszerű pszichikus képződmények pl: szövegértés, fogalmazás, jelölések értelmezése és tudása, önálló tanulás módszerei, logikus gondolkodás képessége)

Tanulmányi segédletek

A megfelelő szintű tudás elérése érdekében a tanár maga választja ki a megfelelő eszközöket, hogy munkája minél eredményesebb legyen. Tantárgyanként, évfolyamonként, sőt képesség szerint is differenciáltan alkalmazza a felsorolt segédleteket a tanítási folyamat során:

- audiovizuális eszközök (video, TV, írásvetítő, dia, rádió, magnetofon, epizskóp, CD lejátszó, stb.)
- aktív tábla
- feladatlapok, munkafüzetek
- térképek, transzparenszek
- lexikonok, kézikönyvek, szótárak
- újságok, idegen nyelvű újságok és könyvek
- szépirodalmi, szakirodalmi kötetek
- grafikai eszközök
- szerszámok
- rajzeszközök
- sportszerek
- kutatáshoz, kísérlethez szükséges eszközök
- Hangszerek

A taneszközök kiválasztásának elvei

Meghatározó a tudásanyag átadásának és átvételének eredményessége.

A döntéshez figyelembe kell venni:

- a gyermekcsoport életkorát
- a tananyag által nyújtott lehetőségeket
- a gyermekcsoport összetételét
- a módszertani kultúrák változatos alkalmazásainak lehetőségét
- a feltételek biztosításánál számolni kell a rendelkezésre álló anyagi lehetőségekkel

Az említett segédletek használatát a munkaközösség összehangolja, felméri, leltárba helyezéséről a csoport 1 tagja gondoskodik.

Az iskolai tankönyvellátás

1. Az iskola igazgatója és tankönyvterjesztője minden évben február határidőre elkészíti az iskolai tan- és segédkönyvrendelést. A tankönyvrendelés alapján a nevelőtestület meghatározza, hogy a rendelkezésre álló összeget (25%) mely könyvek vásárlására fordítsák.
2. A tankönyvrendelés végleges elkészítése előtt az iskola igazgatója beszerzi az a szülői munkaközösség és a diákönkormányzat véleményét is.
3. Azokat a könyveket, amelyek nem szerepelnek a tankönyvjegyzékben, a tankönyvrendelésbe az SZM és a diákönkormányzat egyetértésével lehet felvenni
4. A tankönyvrendelés elkészítésénél figyelembe kell venni a beszerzési ár nagyságát, s ennél magasabb áron nem szabad értékesíteni. Minden tanuló a beszerzési áron juthat hozzá a tanulmányaihoz szükséges könyveihez.
5. A tankönyvterjesztést iskolánkban önkéntes alapon vállalta a pedagógus. Feladata a tankönyvek megrendelése, a tankönyv árának összeszedése. Fogadja a kiadóktól érkező könyveket és elosztja szeptemberben a tanulók között. Folyamatosan kapcsolatot tart a könyvkiadókkal. Mindezért a beszerzési árba beépített jutalék illeti meg.
6. A megvásárolt tankönyvek kiosztása augusztus végén történik. Az esetleges hiányos vagy hibás tankönyv cseréjéről a tankönyvterjesztő gondoskodik.

7. Az iskolai könyvtár állományába tartozó könyveket a könyvtáros tanár tartja nyilván a tankönyvfelelőssel egyeztetve, ő adja ki év elején a tanulóknak használatra, és gyűjti össze a tanév végén.

III.4. A NEMZETI ALAPTANTERVEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

A fejlesztési területek:

- ❖ áthatják a pedagógiai folyamat egészét. A célok elérésének érdekében egyaránt jelen kell lenniük az ismeretszerzés, a gyakoroltatás, a cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.
- ❖ a kulskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, a nevelés és az oktatás során megszerzett ismeretekkel, illetve a tudásszerzést segítő attitűdökkel egyesítik a hagyományos értékeket az új társadalmi igényekkel.
- ❖ az általuk meghatározott nevelési célok beépülnek az egyes nevelési területek, a tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmába.
Az iskola helyi tanterve szerint a tantárgyak részterületévé válhatnak, de megjelenhetnek önálló tantárgyként is.
- ❖ témákat, fejlesztési helyzeteket hordoznak a nem tanórai keretek között folyó, a tanórán kívüli foglalkozások, programok megszervezésére is.

A 2020. évi Nemzeti Alaptantervben meghatározott kompetenciák intézményünkben:

Az új kompetenciák, 2020	A korábbi kompetenciák, 2012
A tanulás kompetenciái	A hatékony önálló tanulás kompetenciája
Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi	Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció
Digitális kompetenciák	Digitális kompetenciák
Matematikai gondolkodási kompetencia	Matematikai kompetenciák
Személyes és társas kapcsolati komp.	Szociális és állampolgári kompetenciák
Kreativitás, önkifejezés, kult. tudatosság	Esztétikai, művészeti tudatosság komp.
Munkavállalói, vállalkozói kompetencia	Kezdeményezőképeség és vállalkozói k.
?	Természettudományos és technikai komp.

A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása intézményünkben:

Erkölcsei nevelés:

- ❖ Erkölcsei nevelésünk alapja a kereszténység üzenetének, az örömhírnek az átadása.
- ❖ Az emberformálást előtérbe helyezve az isteni kegyelem minél tökéletesebb befogadását szeretnénk elősegíteni.
- ❖ Nekünk, keresztény pedagógusoknak, kötelességünk diákjainkat lelkiismeretük művelésére, a szép, a jó, a szent és igaz feltétlen elfogadására nevelni.
- ❖ Erkölcsei érzékük fejlesztésével szeretnénk elérni, hogy cselekedeteikért és azok következményeiért felelősséget vállaljanak és kibontakozzon igazságérzetük.
- ❖ Hitéleti és különböző iskolai programok szervezésével segítjük elő, hogy sikeresen illeszkedjenek be a közösségbe.
- ❖ A mindennapi életből és a Bibliából vett példákkal készítjük fel őket az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, életvezetési problémáik megoldására.
- ❖ Személyes példamutatásunkkal szeretnénk elősegíteni az olyan nélkülözhetetlen készségek kialakulását, mint a:
 - kötelességtudat
 - a munka megbecsülése
 - a mértéktartás
 - az együttérzés
 - a segítőkészség
 - a tisztelet és a tisztesség
 - a türelem, a megértés, az elfogadás

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés:

- ❖ Megismertetjük a gyermekekkel, a tanulókkal nemzeti, népi kultúránk hagyományait.
- ❖ Magyar szentek, történelmi személyiségek tudósok, művészek, írók, költők, sportolók munkásságára hívjuk fel figyelmüket.
- ❖ Megfelelő ismeretek átadásával, egyéni és közösségi tevékenységek gyakoroltatásával segítjük elő az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.
- ❖ Az óvodai és az iskolai élet különböző színterein alakítjuk a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzését. Felismertetjük minden gyermekkel, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége.
- ❖ Tudatosítjuk a gyermekekben, hogy Európa a magyarság tágabb hazája.
Ennek érdekében a tanulókat a Határtalanul! Tanulmányi kirándulás hetedikeseinek című pályázati program keretében megismertetjük a szomszédos országok magyar lakta területeinek természeti szépségeivel, az ott élő emberek életével.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés:

- ❖ Megalapozzuk a cselekvő állampolgári magatartást: a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság, az emberi jogok tiszteletben tartása, az erőszakmentesség, a méltányosság tekintetében.
- ❖ Az állampolgári jogok és kötelességek megismertetése, honvédelmi nevelés osztályfőnöki órák, történelemórák kiemelt feladata.
- ❖ A kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség, a vitakultúra fejlesztésével alapozzuk meg aktív részvételüket a közéletben.
- ❖ A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás képességét alakítjuk ki.
- ❖ A fejlesztési terület feladatainak megvalósításához alkalmazhatóak a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás és tanulásszervezési eljárások (csoportmunkák, projektek), az osztályközösségek felelősi rendszerének kialakítása, a diákönkormányzat munkájában való szerepvállalás.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése:

- ❖ Az elsajátított tudásra és készségekre alapozva fejlesztjük a tanulók önértékelését, helyes énképük kialakulását, ezáltal is felismertetve velük, hogy saját egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat önmaguk alakítják.
- ❖ Hozzásegítjük a gyermekeket ahhoz, hogy képesek legyenek érzelmeik hiteles kifejezésére, valamint a kölcsönös elfogadásra, bele tudják élni magukat mások helyzetébe.
- ❖ Az önismeret megalapozásával hozzájárulunk a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához, mert az önismeret a társas kapcsolati kultúra alapja.
- ❖ Fejlesztő tevékenységünk a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatja a megszerzett tudásra, az elsajátított készségekre alapozva a gyermekek kulturált egyéni és közösségi életét, képessé téve őket mások megértésére és tiszteletére, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására.

A családi életre nevelés:

- ❖ Isten és ember előtt a gyermek neveléséért a család a felelős. Azonban a mai értékvesztett világban a családok működésében zavarok keletkezhetnek, ezért egyre nagyobb szükség van arra, hogy az intézmény feladatrendszerébe beépítse a családi életre nevelést.
- ❖ A szeretetkapcsolatok kiteljesedésének legszebb példáját adjuk a gyermekeknek a Szent család életének bemutatásával.
- ❖ Pozitív példákat tudunk a gyermekek elé állítani azzal is, ha olyan programokat szervezünk, melyeken a család minden tagja részt vehet: kirándulások, farsangi mulatságok, sportversenyek, pályázatok.
Ezek a lehetőségek az együttlét örömein felül harmonikus családi mintákat közvetítenek a gyermekek felé, elősegítik a családi közösség megbecsülését.
- ❖ A 7-8. évfolyamon tanulók esetében az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is. Ehhez a védőnő és az iskolaorvos segítségét is igénybe vesszük.

A testi és lelki egészségre nevelés:

- ❖ Az emberi test a lélek temploma. Katolikus intézményünk növendékeit tudatosan ösztönözzük a „templom” épségének, szépségének megóvására.
- ❖ Az egészségnevelés témakörében tartott rendezvények, osztályfőnöki órák, a védőnő és az iskolaorvos által megtartott foglalkozások, versenyek, vetélkedők keretében ismerhetik meg az egészséges táplálkozás alapelveit, a betegségek megelőzésének lehetséges módjait, a testi higiéné alapvető követelményeit.
- ❖ A sport, a mozgás megszerettetésére rendszeresen szervezünk kirándulásokat, házi bajnokságokat, sportversenyeket. Biztosítjuk a mindennapos testnevelés lehetőségét.
- ❖ Lelki egyensúlyuk megóvása érdekében megtanítjuk a gyermekeket társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére is.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

- ❖ A személyiség fejlesztését, kibontakoztatását segítő nevelésnek, oktatásnak fontos területe a hátrányos helyzetű és a fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység fejlesztése, a segítő magatartás kialakítása.
Iskolánk több osztályában integrált oktatás keretében fejlesztünk siket és nagyothalló gyermekeket. A velük való mindennapos együttműködés, segítségnyújtás természetes úton alakítja a gyermekekben az együttérzés, a problémamegoldás készségét.
- ❖ A KARITASZ, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat jótékonyági akcióiba való bekapcsolódással saját élményű tanulási lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek arra, hogy megismerjék a hátrányos helyzetű emberek sajátos igényeit, élethelyzetét.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

- ❖ Minden gyermeket a teremtett világ szépségeinek megóvására nevelünk.
- ❖ Aktív részvételre neveljük őket saját szűkebb és tágabb környezetük megóvásában, szépítésében.
- ❖ Tudatosítjuk bennük, hogy az energiaforrások végesek, ezért lehetőségeikhez mérten nekik is tevékenyen részt kell venniük például az anyagok újrahasznosításában szelektív hulladékgyűjtéssel, használt elemek, műanyag palackok, kupakok és papírhulladék gyűjtésével.

Pályaorientáció

- ❖ A gyermekek életkorához igazodva igyekszünk ismereteket nyújtani a munka világáról.
- ❖ A különböző tantárgyakból adódó és a tanórán kívüli foglalkozások lehetőségeit kihasználva igyekszünk biztosítani, hogy különböző tevékenységekben próbálhassák ki magukat, elmélyülhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhassák hivatásukat, kiválaszthassák a nekik tetsző foglalkozást

és pályát, továbbá hogy képessé váljanak az ehhez szükséges erőfeszítések megtételére.

- ❖ Mindezek érdekében fejlesztenünk kell a gyermekekben a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

- ❖ Konkrét, a gyermekek, a családok életéből vett példák, tapasztalatok alapján ismereteket sajátíthatnak el tanulóink a háztartások életéről, a vállalkozások, a nemzetgazdaság, a világ gazdaság működéséről, ezek intézményeiről.
- ❖ Célunk, hogy a gyermekek felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.
- ❖ A nevelési terület feladatainak megvalósításában számítunk az egri Andrássy Gyula Katolikus Közgazdasági Szakközépiskola tanulóira és tanáira is osztályfőnöki órák, előadások megszervezésével.

Médiatudatosságra nevelés:

- ❖ Célunk, hogy a rendelkezésre álló médiumok sokaságából megtanulják a gyermekek a legmegfelelőbb kiválasztását ismeretszerzési és kommunikációs céljaik eléréséhez.
- ❖ Felelős médiahasználatra neveljük őket, hogy a médiumoktól is befolyásolt mindennapi életükben kialakuljon kritikai beállítódásuk, értelmes és értékelvű felhasználók legyenek a média minden területén.
- ❖ Tanórai és tanórán kívüli tevékenységek keretében ismerkedhetnek meg a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása:

- ❖ A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata.
- ❖ Minden pedagógusnak fel kell keltenie a gyermekek érdeklődését az iránt, amit tanít, és útbaigazítást kell adnia a tananyag elsajátításával, szerkezetével kapcsolatban.
- ❖ Kiemelt figyelmet kell fordítanunk:
 - a megfigyelésre,
 - a tervezett kísérletre,
 - a könyvtári és más információforrások használatára,
 - az előzetes ismeretek és tapasztalatok mozgósítására,
 - a csoportos együttműködésre,
 - a tanultak rögzítésére és előhívására,
 - a memoriterek, meghatározások, fogalmak, képletek elsajátításának módjára.

- ❖ Mindezek segítségével olyan tudást adhatunk a gyermekeknek, amelyet új helyzetekben is képesek alkalmazni.
- ❖ A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének és a tudás minőségének értékelése.

III.5. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

A 2012/2013. tanévtől felmenő rendszerben vezetjük be a heti öt testnevelés órát az első és az ötödik évfolyamon.

Első évfolyamon három testnevelésórát tudunk a délelőtti órarendbe beiktatni.

Két testnevelésórát délután tudunk megtartani, tekintettel az egyetlen tornatermünk befogadóképességére.

Ötödik évfolyamtól mind az öt testnevelésórát a délelőtti órarendbe kell beállítanunk, hiszen nagyon sok a vidéki tanulónk, akik nem napközisek, tehát a délutáni időpont számukra már nem lenne megfelelő.

A további évfolyamokon a következő lehetőségeket biztosítjuk a mindennapos testedzésre:

- Szervezett úszásoktatás /heti 1 alkalommal.
- Sport-és játékfoglalkozás napközis, tanulószobai foglalkozásokba beillesztve, pontos terv szerint.
- Tömegsport foglalkozások: foci, kézilabda, birkózás /heti két alkalommal.
- Néptánc szakkör / heti egy alkalommal.
- Diáksport Egyesület működtetése.
- Kondicionáló gépek használatának biztosítása.
- A DÖK által szervezett túrák.
- Nyári kenus tábor szervezése.
- Alsós tábor
- Sportversenyek lebonyolítása.
- Családi sportnap szervezése.

Az iskola sportköre bekapcsolódik – lehetősége szerint – a Katolikus Iskolák Diák Sportszövetségének, a KIDS-nek munkájába.

Részt vehetnek tanulóink a különféle versenyeken: városi, megyei, országos versenyeken, a diákolimpián, a különféle iskolai kuparendezvényeken.

III.6. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK

Választható tantárgyak:

- Kötelezően választandó: angol nyelv 1-3. évfolyamon, az emelt szintű oktatást alapozza meg.
- Választható tantárgy: 4-5 évfolyamon informatika heti 1 órában vagy
5-8. évfolyamon német nyelv heti két órában/ 2. idegen nyelvként
- 5. évfolyamon választható tantárgy oktatásában vehet részt a tanuló, ha:
 - tanulmányi átlaga 4. évfolyam végén legalább 4,2
 - szorgalomból minősítése negyedik évfolyam végén jó vagy példás
 - rendelkezik osztályfőnöke ajánlásával
 - nincs szakvéleményben megállapított, rendszeres fejlesztést igénylő tanulási zavara. /A kötelező tantárgyi óraszámok és az egyéni fejlesztés heti óraszámán túl már nem lehet további óraszámokkal terhelni az egyébként is tanulási zavarral küzdő gyermeket./

A kötelezően választandó tantárgy elfogadásáról a szülőknek a beiratkozáskor kell nyilatkozniuk. A kötelezettségvállalás az órákon való részvételre 3. évfolyam végéig érvényes.

A választható tantárgyak felvételéről a tanulóknak/szülőknek az aktuális tanévet megelőző május 30-ig kell írásban nyilatkozni írásban.

A tantárgy tanulását indokolt esetben tanév végén lehet befejezni.

Egyéb választható foglalkozások:

- Énekkar
- Tömegsport: birkózás, foci, kézilabda
- Néptánc
- Cserkész
- Vegyész szakkör
- Fizika szakkör
- Kézműves/ Agyagműves szakkör
- Középiskolai előkészítő matematikából, magyarból
- Könyvtári foglalkozás
- A tanulók igénye/érdeklődése alapján a rendelkezésre álló órakeret terhére szervezhető más foglalkozás is.
- Napközis és tanulószobai foglalkozás

Jelentkezni a foglalkozásokra tanév elején szeptember 15-ig kell írásban, szülői beleegyezéssel. A foglalkozások látogatása tanév végéig kötelező.

Napközis és tanulószobai foglalkozásra jelentkezés rendje:

- Minden tanévben május 30-ig igényfelmérést végez a napközis munkaközösség.
- A jelentkezési lapokat a tankönyvek kiosztásakor, augusztus végén kell kitölteni.

- A napközis illetve a tanulószobai foglalkozásokon a részvétel az adott tanév végéig kötelező.
Rendkívül indokolt esetben az intézmény vezetője adhat ez alól felmentést.
- 7-8. évfolyamon a tanulószoba az évismétlő, a halmozottan hátrányos helyzetű, és a 3,0 átlagot el nem érő tanulóknak kötelező.

A pedagógusválasztás

- Általános iskolában nem kötelező lehetővé tenni, ezért nem szabályozzuk.

A tanórák, foglalkozások megszervezése:

Nkt. 27§ (2)

„Általános iskolában a nevelés-oktatást a délelőtti és délutáni tanítási időszakban oly módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások legalább tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig- vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben- gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről.”

Tanórai és egyéb foglalkozások lehetséges időpontjai:

DÉLELŐTT	➤ Kötelező tanítási órák ➤ Kötelezően választandó tanítási órák ➤ Választható tanítási órák* ➤ Egyéni foglalkozások ➤ Korrepetálás, felzárkóztató foglalkozás

*csak ha egy osztály minden tagja részt vesz rajta

DÉLUTÁN	➤ Napközis és tanulószobai foglalkozások ➤ Kötelezően választandó tanítási órák ➤ Választható tanítási órák ➤ Kötelező testnevelésórák ➤ Szakkörök, előkészítők ➤ Cserkészet ➤ Énekkar

III.7. A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE

A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése:

Írásbeli számonkérés:

- felelet
- házi dolgozat
- témazáró feladatlap
- célirányos felmérések/pl. néma értő olvasás

Szóbeli számonkérés:

- órai munka aktivitása
- kiselőadás kutatómunkával
- felelet

Gyakorlati számonkérés:

- Technika, informatika, testnevelés, ének, rajz tantárgyakból

A tanulók teljesítményének értékelése:

Alapelvek:

Az értékelés:

- ❖ személyre szóló,
- ❖ fejlesztő, ösztönző jellegű,
- ❖ folyamatosságot biztosító,
- ❖ az iskolai követelményrendszerre épülő,
- ❖ a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát biztosító
- ❖ tárgyyszerű,
- ❖ félelemmentes légkörben történő pedagógiai eljárás legyen.
- ❖ Az értékelésnek a tanuló tudására kell vonatkoznia, nem lehet fegyelmezési eszköz.
- ❖ Felszerelés, taneszköz hiányát nem lehet a tantárgyi értékelés körébe bevonni, azt a szorgalom értékelésekor kell figyelembe venni.
- ❖ A házi feladatot a tantárgyi értékelés részének tekintjük, hiánya miatt fekete pontok, „mínuszok” adhatóak, melyeket osztályzatra lehet átváltani az alábbiak szerint:
 - Heti 1 órás tantárgy: 3-5 negatívum váltható be elégtelen osztályzatra.

- Heti 2 vagy több órás tantárgy esetén 5-10 negatívum váltható be elégtelen osztályzatra.
- ❖ A tanulók írásbeli munkájának külalakját, a füzetvezetést szintén a tantárgyi értékelés körébe soroltuk.

Az alapelveket és az egyes tantárgyak követelményeit minden szaktanár közli a tanulókkal tanév elején.

Az értékelés formái:

Diagnosztikus értékelési formák:

Tanév elején végezzük, a diagnosztikus felméréseket nem lehet osztályozni.

Formatív értékelési formák:

Fejlesztő, segítő jellegűek, a követelmények teljesítésének pillanatnyi állapotát tükrözik.

Szóbeli értékelés:

- tanítási órákon
- fogadóórákon
- szülői értekezleten az osztályfőnök által
- a havi magatartás, szorgalmi jegyek megállapításakor
- az iskola által szervezett programokon (kirándulás, lelkinap, vetélkedők stb.)
- Egyéni időpontban megtartott szaktanári fogadóórákon

Szöveges értékelés írásban:

- az osztályfőnök vagy a szaktanár szükség esetén (kiemelkedő teljesítmény, illetve problémák kapcsán)
- a dolgozatokra, füzetekre írt szaktanári (tanítói) vélemények
- ösztöndíjak odaítéléséhez osztályfőnöki vélemény
- külső kérésre készített minősítések, vélemények (gyermekvédelem, katolikus iskolák napjára, rendőrség, bíróság)

Osztályzatokkal:

A tanuló szóbeli és írásbeli teljesítményét osztályzattal értékeljük.

Az osztályozás szempontjai

- ❖ Az értékelésnek fontos szerepe van a személyiségfejlesztésben, segít abban, hogy minden tanulót a képességei szerint legmagasabb szintre sikerüljön felhozni. Az értékelés rendszeres kell, hogy legyen, hiszen ösztönzést ad, felelősséget ültet el, kötelességtudatra, sőt céltudatra nevel. Az értékelés lényege, hogy hiteles legyen, a bírálat javító szándékkal történjen, konkrét segítséget adjon a tanulónak.
- ❖ A tantárgyak érdemjegyeit a szaktanárok állapítják meg, figyelembe véve az igyekezetet. A jegyek félévkor és év végén történő megítélésében a jegyek különféle súlyát, a tanuló tantárgyhoz való hozzáállását, előmenetelét értékeljük.
- ❖ Magatartás és szorgalom jegyekre félévkor és tanév végén az osztályfőnök tesz javaslatot a konferencián, miután egyeztetett a diákönkormányzattal és a napközis nevelővel. A jegyet a konferencia elfogadja, vagy az osztályban tanító nevelők szavazása után módosítja.
- ❖ Amennyiben a diák 3 vagy több tantárgyból ér el kitűnő minősítést, az osztályfőnök kérésére tantestületi dicséretben részesül. Az érdemjegyekről évközben a szülők a tájékoztató füzetből (ellenőrző) értesülnek, év végén a bizonyítványból.
- ❖ Az évfolyam tantárgyankénti követelményeinek teljesítésére 10 hónap szorgalmi ideje adott:
- ❖ a tantárgyak osztályzatairól a szaktanárok döntenek. A bukásra álló tanulók esetében az adott munkaközösség, illetve az azonos képesítésű szaktanárok csoportja méri fel a tanuló tudását, hogy megfelel-e a továbblépés tanterv által előírt követelményeinek. Az 1.-3. évfolyamban csak szülői beleegyezés után lehet évfolyamot ismételtetni.
- ❖ A tanulók magatartás és szorgalom jegyeinek félévi és év végi megítélésében is az osztályfőnök előterjesztése alapján a tantestületi konferencia dönt, külön alsó és felső tagozatban.

- ❖ A tanulók tudását, előrehaladását havonta legalább egy-egy érdemjeggyel kell értékelni.

A helyi tantervben megfogalmazott tananyag témaköreinek megfelelően a gyermekek témazáró dolgozatot írnak.

A témazárók értékelése százalékos bontásban /javaslat/:

0 - 29 %	1 (elégtelen)
30 - 49 %	2 (elégséges)
50 - 74 %	3 (közepes)
75 - 89 %	4 (jó)
90 - 100 %	5 (jeles)

A témazárók értékelése százalékos bontásban alsó tagozaton:

0 - 39 %	1 (elégtelen)
40 - 54 %	2 (elégséges)
55 - 74 %	3 (közepes)
75 - 89 %	4 (jó)
90 - 100 %	5 (jeles)

- A tanulók egy nap kettő témazáró dolgozatnál többet nem írhatnak.
- Csak a szaktanár által megtanított anyagot lehet számon kérni.
- A tanuló tartós hiányzása esetén a tananyag pótlását egy héten belül el kell végeznie.

Az értékelés nyilvános formái:

- házi versenyek, vetélkedők
- bemutatóórák
- az egész iskola közössége előtt (iskolagyűlés, tanévzáró, tanévnyitó ünnepélyek, iskolai rendezvények)
- szakköri, napközis munkák kiállítása

A tanulók munkájának értékelésekor, minősítésekor a pedagógust széles körű szabadság illeti meg. Ennek részeként egyéni értékelési módszerek alkalmazására is lehetősége van, de ezeknek mindig összhangban kell lenniük a jogszabályi előírásokkal.

Például:

Kisebbszámú osztályok esetén alkalmazzuk a pontozásos módszert.

Az átszámítás munkaközösségenként összhangolt.

A naplóba és a tájékoztató füzetbe csak az átszámított jegyek kerülnek.

Szummatív értékelés:

A tanuló teljesítményét félévkor és tanév végén minősítjük.

A minősítés rendszere iskolánkban

Évfolyam	Félévkor	Tanév végén	Dokumentum félévkor	Dokumentum végén	tanév
1.évfolyam	Szöveges	Szöveges	Tájékoztató- füzet, napló	Bizonyítvány pótlap,napló,törzslap	
2.évfolyam	Szöveges	Érdemjegy	Tájékoztató- füzet, napló	Bizonyítvány pótlap,napló,törzslap	
3.évfolyam	Érdemjegy	Érdemjegy	Tájékoztató füzet, napló	Bizonyítvány pótlap,napló,törzslap	
4.évfolyam	Érdemjegy	Érdemjegy	Tájékoztató füzet, napló	Bizonyítvány napló,törzslap	
5.évfolyam	Érdemjegy	Érdemjegy	Tájékoztató füzet, napló	Bizonyítvány napló,törzslap	
6.évfolyam	Érdemjegy	Érdemjegy	Tájékoztató füzet, napló	Bizonyítvány napló,törzslap	
7.évfolyam	Érdemjegy	Érdemjegy	Tájékoztató füzet, napló	Bizonyítvány napló,törzslap	

8.évfolyam	Érdemjegy	Érdemjegy	Tájékoztató füzet, napló	Bizonyítvány napló,törzslap
------------	-----------	-----------	-----------------------------	--------------------------------

A szöveges értékelés formája, módszere iskolánkban:

Szövegesen értékeljük a tanulókat első évfolyamon félévkor és tanév végén, második évfolyamon félévkor. A félévi értékelések szövegei mindkét évfolyamon megtalálhatóak előre nyomtatva a naplóban és a tájékoztató füzetben.

Az első évfolyam végén a bizonyítvány pótlapjára csak a minősítő kifejezéseket írjuk be, az egyes kifejezések tartalmát egy mondatbank tartalmazza tantárgyanként.

Ezt minden szülő megkapja kinyomtatva.

A mondatbank:

Szöveges értékelés 1. évfolyamon, és 2. évfolyam első félévében az alábbiak szerint történik: kiváló, jó, megfelelt, gyenge, nem felelt meg

Magyar nyelv és irodalom

Kiválóan megfelelt:

Szóbeli szövegalkotás: Alkalmazza a köszönés, kérés, megköszönés, bemutatkozás tanult nyelvi fordulatait. Bárminek tud udvariasan, pontosan üzenetet átadni. Pontos ismeri saját és családja adatait. Önállóan tud beszámolni olvasmányai tartalmáról, élményeiről. Beszélgetés közben nem vagy csak udvariasan szakítja félbe mások gondolatait.

Olvasás: Lassú folyamatossággal vagy nagyon jó ütemű szótagolással képes ismert tartalmú szöveget szövegszerűen felolvasni. A mondatvéget szünettel jelzi. Olvasási hibát nem vagy alig ejt.

Szövegértés: Az olvasmányok tartalmát néma olvasással megérti, képes a tartalomra irányuló kérdésekre válaszolni, egyszerű feladatokat megoldani.

Íráshelyesírás: A betűket szabályosan alakítja és kapcsolja, helyesen helyezi el a vonalrendszerben. Rövid szavakat, szókapcsolatokat és mondatokat betűcsere, betűkihagyás nélkül hibátlanul másol nyomtatotról is. A szójegyzék szavait kevés hibával írja. Munkái tiszták, rendesek.

Jól megfelelt:

Szóbeli szövegalkotás: Majdnem mindig alkalmazza a köszönés, kérés, megköszönés, bemutatkozás tanult nyelvi fordulatait. Általában tud udvariasan, pontosan üzenetet átadni. Saját adatait ismeri, de családtagjait már nem pontosan. Kevés segítséggel tud beszámolni olvasmányai tartalmáról, élményeiről.

Olvasás: Jó ütemű szótagolással képes ismert tartalmú szöveget szövegszerűen felolvasni.

A mondat végét szünettel jelzi. Olvasási hibát keveset ejt.

Szövegértés: Az olvasmányok tartalmát néma olvasással megérti. Kis segítséggel képes a tartalomra irányuló kérdésekre válaszolni, egyszerű feladatokat megoldani.

Írás-helyesírás: A betűket általában szabályosan alakítja és kapcsolja, helyesen helyezi el a vonalrendszerben. Rövid szavakat, szókapcsolatokat és mondatokat kevés hibával másol. A szójegyzék szavait kevés hibával írja. Munkái általában tiszták, rendesek.

Megfelelt:

Szóbeli szövegalkotás: Ritkán alkalmazza a köszönés, kérés, megköszönés bemutatkozás tanult nyelvi fordulatait. Nem mindig tud udvariasan, pontosan üzenetet átadni. Csak saját adatait ismeri. Sok segítséggel tud beszámolni olvasmányai tartalmáról, élményeiről.

Olvasás Lassú ütemű szótagolással képes ismert tartalmú szöveget felolvasni. A mondat végét ritkán jelzi. Gyakran követ el olvasási hibát.

Szövegértés: A szövegnek megfelelő nehézségű olvasmányok tartalmát néma olvasás útján több segítséggel megérti. Képes a tartalomra irányuló kérdéseket több segítséggel megválaszolni, és az egyszerű feladatokat megoldani.

Írás-helyesírás A betűk alakítása és kapcsolása nem mindig szabályos. Rövid szavakat, szókapcsolatokat, mondatokat több hibával másol. Tollbamondás után a szójegyzék szavait több hibával írja. Munkái kevésbé rendezettek.

Felzárkóztatásra szorul:

Szóbeli szövegalkotás: Nem alkalmazza a köszönés, kérés megköszönés, bemutatkozás tanult nyelvi formáit. Még nem tud üzenetet átadni. Még nem ismeri saját, és családja adatait. Még nehezen tud beszámolni olvasmányai tartalmáról, élményeiről. Olvasás: Betűz, nem találja meg a szótaghatárokat.

Szövegértés: Néma olvasás után még nem képes megérteni a szöveget.

Írás-helyesírás: Betűalakítása, kapcsolása szabálytalan, szinte felismerhetetlen. Tollbamondáskor csak rövid szavakat (esetleg két hangból álló) tud leírni. Munkái rendezetlenek.

Matematika

Kiválóan megfelelt:

Számfogalma biztos a 20-as számkörben. Hibátlanul írja, olvassa és használja a számokat. Biztosan tudja összehasonlítani, sorba rendezni, számegyenesen elhelyezni. Számszomszédot, páros, páratlan, egyjegyű, kétjegyű számfogalmának ismerete, használata pontos. Műveletfogalma és műveletvégzése a 20-as számkörben hibátlan. Önállóan ír műveleteket rajzról. Képes a szöveges feladatok értelmezésére, megoldására rajzzal és művelettel is. Össze tudja hasonlítani a különböző hosszúságokat, őrtartalmakat. Biztosan felismeri a tanult mértani alakzatokat. Térbeli tájékozódása biztos.

Jól megfelelt:

Térbeli tájékozódása általában biztos. Számfogalma a 20as számkörben biztos. Hibátlanul írja, olvassa és használja a számokat. A számokat általában jól tudja összehasonlítani, sorba rendezni, és számegyenesen elhelyezni. Számszomszédot, páros, páratlan, egyjegyű, kétjegyű számfogalmának ismerete, használata jó. Műveletfogalma és műveletvégzése a 20-as számkörben jó. Általában önállóan ír műveleteket rajzról. Legtöbbször képes a szöveges feladatok értelmezésére, megoldására rajzzal és művelettel is. A különböző hosszúságok, őrtartalmak összehasonlításakor csak néha téveszt. Biztosan felismeri az ismert mértani

alakzatokat.

Megfelelt:

A térbeli tájékozódása általában jó. Számfogalma a 20-as számkörben még nem mindig biztos. Hibátlanul írja, olvassa és használja a számokat. Kis segítséggel tudja összehasonlítani, sorba rendezni és a számegyenesen elrendezni. Számszomszédok, páros, páratlan, egy és kétjegyű számok fogalmának ismerete, használata általában jó. Műveletfogalma jó, műveletvégzése a 20-as számkörben többször hibás. Műveleteket rajzról önállóan csak segítséggel képes írni. A szöveges feladatok értelmezésére csak segítséggel képes, megoldásukat kis segítséggel végzi. A különböző hosszúságok, űrtartalmak összehasonlításában gyakran téveszt. Általában felismeri az ismert mértani alakzatokat.

Felzárkóztatásra szorul:

Térbeli tájékozódása fejlesztésre szorul. Számfogalma a 20-as számkörben bizonytalan. A számok írásában, olvasásában nem pontos. Összehasonlítását, sorba rendezését, számegyenesen elhelyezni csak segítséggel képes. Számszomszédok, páros, páratlan, egyjegyű, kétjegyű számok fogalmának ismerete hiányos, sok fejlesztést igényel. Műveletfogalma nem biztos, műveletvégzése a 20-as számkörben gyakran hibás. Műveleteket rajzról csak segítséggel képes írni. Az egyszerűbb szöveges feladatok értelmezésére, megoldására csak sok tanári segítséggel képes. A különböző hosszúságok, űrtartalmak összehasonlításában fejlesztésre szorul. Az ismert mértani alakzatok felismerésében gyakran téveszt.

Környezetismeret

Kiválóan megfelelt:

Óvja és gondozza a környezetében lévő élőlényeket. Az élő és élettelen természettel kapcsolatos megfigyeléseiről, tapasztalatairól szóban, rövid mondatokkal képes beszámolni. Tapasztalatait rögzíteni tudja kis tanítói segítséggel. Ismert témakörökben a csoportosítási szempontokat önállóan megnevezi. A tanult élőlények közül néhányat képes bemutatni, jellemző jegyeiket felsorolni. Képes önállóan méréseket végezni a tanult mértékegységekkel. Megnevezi a napszakokat. Felsorolja az évszakokat és a hónapokat helyes sorrendben. Tudja az évszakhoz tartozó hónapok nevét, s megnevezi az évszak jellemző időjárási jelenségeit. Pontosan, jól tájékozódik saját testén. Önállóan felsorolja az érzékszerveket, tudja funkcióikat. A testi higiénés szokásokat ismeri. Az egészséges táplálkozás körében életkori sajátosságainak megfelelően tájékozott. Ismeri és kiválóan használja a helyet, helyzetet jelentő (előtt, mögötte, között, alatta, fölött, mellette) kifejezéseket. Ismeri a gyalogos közlekedés szabályait. Búvárkodik, gyakran végez kiegészítő feladatokat, gyűjtőmunkát. Látogatja a könyvtárat.

Jól megfelelt:

Legtöbbször óvja és gondozza a környezetében lévő élőlényeket. Az élő és élettelen természettel kapcsolatos megfigyeléseiről, tapasztalatairól szóban, kis segítséggel, rövid mondatokkal képes beszámolni. Tapasztalatait tanítói segítséggel rögzíteni tudja. Ismert témakörökben megadott szempontok szerint csoportosítani képes. A tanult élőlények közül néhányat képes bemutatni, jellemző jegyeiket felsorolni. Kis tanítói segítséggel képes méréseket végezni a tanult mértékegységekkel. Megnevezi a napszakokat, évszakokat,

hónapokat helyes sorrendben, s csoportosítani tudja az évszakok időjárás jellemzőit. Jól tájékozódik saját testén. Ismeri az érzékszerveket, s azok funkcióit. A testi higiénés szokások és az egészséges táplálkozás témakörében tájékozott. Ismeri és jól használja a helyet, helyzetet jelentő (előtte, mögötte, között, alatta, fölött, mellette) kifejezéseket. Képes megnevezni az otthona és az iskola között lévő legfőbb közlekedési veszélypontokat. Gyűjtőmunkát végez.

Megfelelt:

Az élő és élettelen természettel kapcsolatos megfigyeléseiről, tapasztalatairól tanítói kérdések alapján tud beszámolni. Tapasztalatait több tanítói segítséggel tudja rögzíteni. A tanult élőlények közül egyet előzetes felkészülés alapján képes bemutatni, jellemző jegyeit felsorolni. Több segítséggel képes méréseket végezni. Felsorolja a napszakokat, évszakokat, hónapokat helyes sorrendben. Ismeri az érzékszerveket. Az egészséges táplálkozás körében ismeretei hiányosak. A testi higiénés szokásokat ismeri. Megfelelően használja a helyet, helyzetet jelentő (előtte, mögötte, között, alatta, fölött, mellette) kifejezéseket. Képes megnevezni otthona és iskola között lévő legfőbb közlekedési veszélypontokat.

Felzárkóztatásra szorul:

Az élő és élettelen természettel kapcsolatos megfigyeléseiről, tapasztalatairól szóban több tanítói segítséggel is nehezen képes beszámolni. Tapasztalatait még nem képes írásban rögzíteni. A tanult élőlények közül egyet előzetes felkészülés után sok segítség mellett is nehezen tud bemutatni. Mérési ismeretei hiányosak. Napszakokat, évszakokat, hónapokat csak felsorolni tudja. Az egészséges táplálkozás körében ismeretei hiányosak. Térbeli tájékozódása fejlesztést igényel.

Ének-zene:

Kiválóan megfelelt:

A zenét szereti, élvezi, a feladatokat szívesen végzi. A tanult dalokat el tudja énekelni csoportban és önállóan is. Szívesen vesz részt a tanult gyermekjátékok eljátszásában. A tanult ritmusokat, azok jeleit ismeri és használja. Kottázáshoz segítséget nem igényel.

Jól megfelelt:

A zenét szereti, élvezi a feladatokat nagy kedvvel végzi. A tanult dalokat el tudja énekelni csoportban, de önállóan néha segítséget igényel. Szívesen vesz részt a tanult gyermekjátékok eljátszásában. A tanult ritmusokat és azok jeleit ismeri, de néha pontatlanul használja. Kottázáshoz kis segítséget igényel.

Megfelelt:

A zenét szereti, élvezi, de a feladatokat nem mindig végzi szívesen. A tanult dalokat csak csoportban énekl, kedvvel, önállóan bátoritan. A tanult gyermekjátékok eljátszásában bátorításra szorul. A tanult ritmusokat és jeleit pontatlanul használja. Kottázáshoz sok segítséget igényel.

Felzárkóztatásra szorul:

A zenét szereti, de a feladatokban való részvételhez bátorítást igényel. A tanult dalokat csak csoportban énekli. A tanult gyermekjátékok eljátszásában nem vesz részt. A tanult ritmusokat és jeleket sok hibával használja. Kottázáshoz sok segítséget igényel.

Rajz és vizuális kultúra

Kiválóan megfelelt:

Szeret rajzolni, színezni, festeni, mintázni. A vizuális kultúra körébe tartozó tevékenységet szívesen végzi. Megfigyelése pontos. Törekszik a színek és formák változatosságára, a rajzfelület esztétikus kitöltésére. Saját ötleteit, elképzeléseit bátran megvalósítja. Ismeri a színek nevét és felismeri azokat. Emberábrázolása fejlett. Munkái szépek és igényesek.

Jól megfelelt:

Szeret rajzolni, színezni, festeni, mintázni. A vizuális kultúra körébe tartozó tevékenységet szívesen végzi. Megfigyelése néha pontatlan. Törekszik a színek és formák változatosságára, de a rajzfelületet nem mindig tölti ki. Saját ötleteit, elképzeléseit segítséggel valósítja meg. Ismeri a színek nevét és felismeri azokat. Emberábrázolása életkorának megfelelő. Munkái szépek.

Megfelelt:

Átlagos az érdeklődése a vizuális kultúra iránt. Munkavégzés közben folyamatos biztatást, segítséget igényel. Megfigyelései pontatlanok. Rajzfelület kitöltése hiányos. Színhasználata egyhangú, ismeri az alapszínek nevét. Emberábrázolása fejletlen. Munkái nem esztétikusak.

Felzárkóztatásra szorul:

Egyelőre nem ábrázol szívesen, gyakran szorul segítségre és bátorításra. Munkavégzés előtt és közben is folyamatos biztatást, segítséget igényel. Megfigyelései pontatlanok. Rajzfelület kitöltésére nem törekszik. Színhasználata egyhangú, nem ismeri az alapszínek nevét. Emberábrázolása fejletlen. Munkái nem esztétikusak.

Technika és életvitel

Kiválóan megfelelt:

Szívesen végez technikai jellegű tevékenységeket. A saját ötleteit, elképzeléseit bátran megvalósítja. Eszközökkel és anyagokkal ügyesen, biztonságosan bánt. Kézügyessége fejlett. Munkái szépek és igényesek.

Jól megfelelt:

Szívesen végez technikai jellegű tevékenységeket. Eszközökkel és anyagokkal ügyesen bánt. Kézügyessége jó. Munkái szépek és igényesek. A tanult technikákat életkorának megfelelő szinten alkalmazza.

Megfelelt:

Fel lehet kelteni az érdeklődését, de munka közben biztatást igényel. Eszközökkel, anyagokkal bizonytalanul bánt. Kézügyessége megfelelő. Munkái pontatlanok.

Felzárkóztatásra szorul:

Technikai jellegű tevékenységet nem szívesen végez, gyakran szorul segítségre, bátorításra. Eszközökkel, anyagokkal bizonytalanul bánt. Kézügyessége életkorától elmarad. Munkái gyakran pontatlanok.

Testnevelés és sport

Kiválóan megfelelt:

A mozgásos feladatokat szívesen végzi, szeret mozogni. A feladatok kivitelezésében a mozgása összerendezett, erőnléte és állóképessége kiváló. A sportjátékok, versengések szabályait érti és betartja. Minden helyzetben sportszerűen viselkedik.

Jól megfelelt:

A mozgásos feladatokat szívesen végzi, szeret mozogni. A feladatok kivitelezésében a mozgása összerendezett, erőnléte és állóképessége jó. A sportjátékok, versengések szabályait érti, de időnként nem tartja be.

Megfelelt:

A mozgásos feladatok végzése során buzdításra szorul. A feladatok kivitelezésében mozgása összerendezetlen. Csak kis terhelést bír. A szabályokat többnyire érti, gyakran nem tartja be.

Felzárkóztatásra szorul:

Nem szívesen végez mozgásos feladatokat. Mozgása összerendezetlen, erőnléte gyenge. A szabályokat gyakran utasításra sem tartja be.

Hittan

Kiválóan megfelelt:

Kiválóan ismeri és el tudja mondani Jézus életének főbb eseményeit, az egyházi ünnepek tartalmát, jelképét. Hibátlanul tudja az alapvető imádságokat és az egyszerűbb egyházi énekeket. A liturgikus életbe rendszeresen bekapcsolódik.

Jól megfelelt:

A Jézussal kapcsolatos eseményeket és a tanult imádságokat kis segítséggel tudja elmondani. Jól tudja és önállóan elmondja az egyházi ünnepek tartalmát, jelképét. Jól tudja az alapvető imádságokat és az egyszerű egyházi énekeket. A liturgikus életbe alkalmanként kapcsolódik be.

Megfelelt:

A Jézussal kapcsolatos eseményeket és a tanult imádságokat sok segítséggel tudja elmondani.

Csak segítséggel tudja elmondani az egyházi ünnepek tartalmát, jelképét. Nem tudja az alapvető imádságokat és az egyszerű egyházi énekeket. A liturgikus életbe alkalmanként kapcsolódik be.

Felzárkóztatásra szorul:

A Jézussal kapcsolatos eseményeket és a tanult imádságokat segítséggel sem tudja elmondani.

Sok segítséggel tudja elmondani az egyházi ünnepek tartalmát, jelképét. Nem tudja az alapvető imádságokat és az egyszerű egyházi énekeket. A liturgikus életbe nem kapcsolódik be.

Angol

Kiválóan megfelelt:

Hallás utáni megértéssel önállóan képes elvégezni az utasításokat. Kiejtése hibátlan, kifejező. Tanórai figyelme példás. Munkatempója megfelelő.

Jól megfelelt:

Hallás utáni megértéssel kis segítséggel képes elvégezni az utasításokat. Kiejtése jó, néha bátortalan. Tanórai fegyelme példás. Munkatempója megfelelő.

Megfelelt:

Hallás utáni megértéssel sok segítséggel képes elvégezni az utasításokat. Kiejtése sok hibát tartalmaz. Tanórai fegyelme jó. Munkatempója lassú.

Felzárkóztatásra szorul:

Hallás utáni megértéssel önállóan nem képes elvégezni az utasításokat. Kiejtése sok hibát tartalmaz. Tanórai fegyelme nem megfelelő. Munkatempója lassú.

Szöveges értékelés angol nyelvből *

Munkatempója	Gyors	Megfelelő	Kicsit lassú	Nagyon lassú
Házi feladatok elkészítése, szavak tanulása	Rendszeres, alapos	Néha vagy gyakran elfelejti	Rendszeresen nem készíti el, hanyag	
Olvasása	Hibátlan, kifejező	Kevés hiba	Akadozva, sok hibával olvas	Betűzgetve olvas
Memoriter	Gyorsan megjegyzi	Megfelelő	Az elsajátítás nehézkes	Csak segítséggel képes ill. képtelen
Kiejtés	Hibátlan	Kevés hibával	Akadozva, sok hibával	Csak segítséggel
Utasítások megértése	Azonnal felismeri és elvégzi az adott utasítást	Kis segítséggel képes elvégezni	Gyakori segítséggel Képes elvégezni	

Szöveges értékelés hittanból*

Ismeri és el tudja mondani Jézus életének főbb eseményeit	Kiválóan tudja, önállóan elmondja	Kis segítséggel elmondja	Felületesen ismeri
Ismeri az egyházi ünnepek tartalmát, jelképeit	Kiválóan tudja, önállóan elmondja	Kis segítséggel elmondja	Felületesen ismeri
Ismeri és tudja az alapvető imádságokat és az egyszerűbb egyházi énekeket	Hibátlanul tudja	Kis segítséggel tudja	Sok hibát vét

* A megfelelő szó aláhúzendó

Az értékelőlapokat első és második évfolyamon félévkor alkalmazzuk.

III.8. A TANULÓK MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSE

A tanulói magatartás minősítésének feltételei:

Példás (5) magatartású, aki a következő szempontok mindegyikének megfelel:

- Felelősségérzettel van az iskola, a közösség iránt: betartja az iskola házirendjét, és feladatkörében arra törekszik, hogy iskolatársai is betartsák.
- Önként vagy megbízásból munkát vállal a közösségért és ezt teljesíti
- Törekszik -lelki érettségének megfelelő- önévelésre, önfegyelemre, önművelésre és az ehhez kapott útmutatást elfogadja, igyekszik megvalósítani.
- Nincs fegyelmi büntetése, ill. fegyelemsértésre vonatkozó tanári bejegyzése, nincs késése.

Jó (4) magatartású, aki az előbbiek egyikének-másikának nem felel meg kifogástalanul, de fegyelmi büntetése nincs.

Változó (3) magatartású:

- Aki az előbbiek egyike ellen súlyosan vétett, ill. kisebb mértékben de ismételten vétett.
- Akinek osztályfőnöki vagy szaktanári büntetése van.

Rossz (2) magatartású:

- Aki az előbbi pontok közül több ellen is súlyosan vétett.
 - Aki szigorú megrovást kapott (igazgatói).
 - Aki ismételten igazolatlanul mulasztott 3-nál több órát.
 - Aki a kizárás előtti fegyelmi büntetést kapta, illetve tantestületi megrovásban részesült.
- Akinek 1-3 igazolatlan órája van.

A tanulói szorgalom minősítésének feltételei:

Példás (5) szorgalmú, aki a következő szempontok többségének megfelel:

- Aki kötelességeit pontosan teljesíti (írásbeli feladatait mindig elkészíti, hiányait mulasztás esetén pótolja, az órákra képességeinek megfelelően és megbízhatóan készül).
- Aki tevékenyen részt vesz az egyéni fejlődését szolgáló szakköri munkákban, illetve tanulmányi versenyeken, pályázatokon.

Jó (4) szorgalmú:

- Aki az előbbieket egyikének-másikának nem felel meg kifogástalanul, de ilyenek miatt súlyosabb büntetés nem terheli

Változó (3) szorgalmú:

- Aki az előbbieket egyike ellen súlyosan vétett, illetve kisebb mértékben de ismételten, és emiatt írásbeli figyelmeztetést vagy intést kapott.

Hanyag (2) szorgalmú:

- Aki az előbbieket közül több ellen is súlyosan és ismételten vétett.
- Valamely tantárgyból elégtelen a tanulmányi eredménye.

III.9. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK

SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Csoportbontás

Jelenleg is van – és a későbbiekben is előfordulhat -, hogy egy évfolyamon csak egy osztályunk van /lesz/. A magasabb osztálylétszám miatt indokolt a csoportbontás:

- Informatika órán, az oktatásra rendelkezésre álló számítógépek száma miatt.
- Technika órán, a biztonságos munkavégzés szabályainak betartása miatt.
- Angol nyelv órán, a hatékony képességfejlesztés miatt.

Évfolyamszintű csoportbontás lehetőségei

- Testnevelés órán: egy adott évfolyam esetében az osztályok nemek szerinti bontására is lehetőség van. Egyetlen tornatermünkben kell megvalósítanunk a mindennapos testnevelés tanóráit, ezért a tornateremben rendszerint két osztálynak van órája. Az ilyen esetekben lehetőség van fiú-és lánycsoportok kialakítására. /Csak lehetőség, a döntést az osztályt tanító testnevelőtanár kompetenciájába soroljuk.
- Angol nyelvi órán: Negyedik évfolyam végén a tanulók szintfelmérő vizsga alapján kerülnek be eredményeik alapján a kötelező háromórás, vagy az emeltszintű ötórás angol nyelvi csoportokba. A négy év alatt kialakult osztályközösségeket nem bontjuk meg, az angolórákat azonos időpontban állítjuk be az órarendbe, tehát az adott évfolyamot bontjuk csoportokra.

A csoportbontás óraszámait a finanszírozott órakereten belül kell biztosítanunk.

Egyéb foglalkozások

Napközi otthon

A napközi otthon a gyermekek tanórán kívüli, sokoldalú fejlesztésére, nevelésére létrehozott szervezeti keret.

A csoportvezető nevelő heti-, illetve napirend alapján meghatározott időkeretet biztosít a különböző tanulói tevékenységekre. A napköziben változnak a kötött és a szabad foglalkozások: pedagógiailag átgondolt rendben követik egymást a tanulás, a játék, a szabad levegőzés, a sport, a munka, a vallási és a kulturális foglalkozások.

A délutáni tevékenység során kiemelt feladat jut a tanulási foglalkozásra, ezen belül is a házi feladatok elkészítésére és annak ellenőrzésére. A tanulási foglalkozás azonban nem csak a házi feladat elkészítéséből áll!

A csoportvezető gondosan szervezi meg a tanulásra fordított *időt*. Létrehozza a tanuláshoz szükséges *feltételeket* (csönd, friss levegő, megfelelő felszerelés), elsajátíttatja a gyermekekkel az egyéniségüknek megfelelő helyes *tanulási módszereket*, fejleszti *önállóságukat* a tanulásban, egyéni foglalkozással biztosítja, hogy minden gyermek a képességeihez mért optimális tanulmányi teljesítményt elérje. Nevelő növendékeit az *önellenőrzésre*, egymás segítésére és ellenőrzésére, s maga is ellenőrzi és értékeli tanulói tanulmányi munkáját.

A pedagógus előre átgondolt játéktervvel és a játék pedagógiai irányításával biztosítja, hogy a különböző játékok megfelelően fejlesszék a gyermeket. Minderre azonban idő kell. S ezt a *délutáni 60 perces tanulási foglalkozás* (esetünkben: 14:30 - 15:30) keretein belül kell a tanítónak megoldania. A bevezető 10-15 percet kell ütemezni a feladatok megbeszélésére, a megoldási idő optimalizálására, illetve didaktikai játékokra, amelyek könnyebbé teszik, elősegítik a feladatok önálló megoldását. Az önálló feladatmegoldás természetesen csak akkor működik, ha a tanulók mindegyike olyan feladatot kapott, amit megértett és így el is tudja végezni. Éppen ezért, nagyon fontos, hogy a *házi feladat* ne a „délelőtt már nem jutott rá idő” kategóriájába essen, hanem a *tanórán megbeszélte, gyakorolt tananyag ismétlése*. Hiszen a házi feladat lényege a begyakorlás, felidézés, átismétlés, *nem pedig új anyag elsajátítása!* Gondolkodtató, logikai feladványok csak az ezek megoldására is képes gyermekek számára, szorgalmi feladatként adhatók.

Kb. 30 perc írásbeli önálló munka után (minden tantárgyból összesen) a tanítói ellenőrzés, rövid megbeszélés után önálló javításra van mód. Ezt követi alsó tagozaton kb. 15 percnyi hangos olvasás gyakorlása. A tanulási foglalkozás végén pedig röviden értékelni kell a tanulók egyéni munkáját.

A napközis nevelés célja is az egyéni, önálló munka megvalósítása, nem pedig a tanítás, frontális keretben. Ezért nagyon hangsúlyos a tanító és a napközis nevelő szoros együttműködése, hiszen fontos visszajelzéseket kaphat a pedagógus délelőtti munkája hatékonyságáról: sikerült-e önállóan megoldani a tanulónak a házi feladatokat.

A csoportszervezés alapelvei:

- ❖ Egy osztály tagjai alkotnak egy napközis csoportot. Alsó tagozaton igyekszünk elkerülni az összevont csoport alakítását.
- ❖ Felső tagozaton napközis csoport az 5-6. évfolyam tanulóiból szerveződik. Magas létszámú osztályok esetében lehetőség van mindkét évfolyamon önálló csoport kialakítására.

Tanulószo

7-8.évfolyamon szervezzük, 1 összevont csoportban. A napi tanulási foglalkozásokon szaktanárok vezetésével folyik a délutáni tanulás, a házi feladat megsegítése.

Az évfolyamismétlő, a nagyon gyengén teljesítő tanulók számára kötelező a tanulószobába beiratkozni.

Szakkörök, sportkörök, művészeti foglalkozások

Tanév elején lehet a foglalkozásokra jelentkezni, az iskolavezetés által felkínált lehetőségek közül lehet választani.

A tanulóknak a diákönkormányzaton keresztül lehetőségük van javaslatot tenni az iskolában korábban nem működő foglalkozások megszervezésére.

A foglalkozásokat az iskola pedagógusai, vagy meghívott külső szakemberek tarthatnak.

Minden foglalkozásra érvényes: A tanulók a foglalkozások megkezdésére csak felügyelet alatt várakozhatnak.

III.10. AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI

Törvényi szabályozás: Nkt.57.§

- ❖ A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Amennyiben nem nyújtott megfelelő

teljesítményt, abban az esetben meg kell ismételnie az adott évfolyamot, akár már az első évfolyamot is.

- ❖ Ha az 1.-4. évfolyamra járó tanuló eredményes felkészülése azt szükségessé teszi, lehetővé kell tenni, hogy legalább heti két alkalommal egyéni foglalkozásokon vegyen részt.
- ❖ A szülőt tájékoztatni kell azokról a lehetőségekről, amelyekkel az iskola segítséget tud nyújtani gyermeke eredményes felkészüléséhez.
- ❖ A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne. Az engedély megadásáról a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt.
- ❖ Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a kétszázötven tanítási órát, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát, és emiatt a teljesítménye tanítási év közben nem volt értékelhető, a nevelőtestület engedélyezheti, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Az osztályozó vizsga letétele akkor tagadható meg, ha az igazolatlan mulasztások száma meghaladja az igazolt mulasztások számát. Az iskolának ahhoz, hogy az évfolyamismétlésre utasítás döntést meghozza, előzetesen a tanuló szülőjét értesítenie kell, amennyiben gyermeke igazolatlanul mulasztott a tanítási órákról.

III.11. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

A testnevelő által elvégzendő feladatok:

1. Teljesítménymérés

Az országosan egységes adatszolgáltatáshoz **az aktuális tanév rendjében meghatározott időszakban** meg kell mérni a fizikai állapot minősítéséhez szükséges motorikus próbákban elért teljesítményt, és a mért eredmények pontértékei alapján kell az értékelést és a minősítést elvégezni.

2. Hiányosságok feltárása

Fel kell tární az egészség szempontjából leglányegesebb kondicionális képességek területén mutatkozó esetleges hiányosságokat, és a képesség szerinti differenciált terheléssel, törekedni kell azok mielőbbi felszámolására. Rendszeres testedzési lehetőség biztosításával -a tanárnak, a tanulónak és a szülőnek- törekedni kell az egészséges létezés stabilabb megtartását elősegítő „kell-szint” megtartására.

3.Folyamatos visszacsatolás

A tanulók aktív közreműködésével, a megtervezett foglalkozások keretében végzett rendszeres testedzés hatásának elemzése. Az elért változás nyomon követésének biztosítása a tanár, a diák és a szülő számára. (A pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülés során a fiatalok önismeretének, tárgyilagos önértékelésének, akaratának és önbecsülésének fejlesztése.)

4.Az adatok nyilvántartása

Az „Egyéni adatlapokat” osztályonkénti bontásban a vizsgálatot elvégző tanár kezeli.

Az osztályonkénti adatlapot a vizsgálatot elvégző tanár vezeti.

Intézményi, osztályonkénti összesített adatlapot, a vezető testnevelő az iskolatitkár segítségével állítja össze a tanév végén mért eredmények alapján, majd az intézmény vezetőjének aláírásával hitelesítve továbbítja.

A választott vizsgálati módszer: **„Mini Hungarofit”**

III.12. A GYERMEKEK, TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A családok életének kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerülhetnek. A nevelés három színterén - család, nevelési-oktatási intézmény, társadalom - a családok nagy többsége nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét betölteni. Kénytelen vagyunk ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelenek vagyunk a családi és társadalmi nevelés hiányát teljesen pótolni.

Katolikus intézményünk különös figyelmet szentel a gyengébbekre, és segíti a nehezebb körülmények között élőket.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó lesz. Megvédi őket az alkoholizmustól, kábítószertől, egyéb erkölcsi veszélytől.

Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi háttérrel, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezekre a hiányosságokra sok esetben későn derül fény, amit csak a tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az ilyen nehéz esetekben vállalni kell a fokozott törődést a gyermekkel.

A hátrányos, a halmozottan hátrányos, valamint a védelembe vett gyermekek száma emelkedik. Ezért is indokolt, hogy a gyermek- és ifjúságvédelem átfogja az intézményi élet egészét, biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedéseket tegyen a rászorulóknak érdekében.

Ezt a tevékenységet a gyermekvédelmi felelős koordinálja. Folyamatos kapcsolatot tart az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével és az osztályfőnökökkel. Családlátogatáson vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében. Kapcsolatot tart a különböző gyermekvédelmi szervezetekkel.

Gyermekvédelmi tevékenységünk legfontosabb feladatai:

- A gyerekek elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) meglétének figyelemmel kísérése.
- Az egészséges fejlődésükhöz szükséges nevelési légkör kialakításának elősegítése a családon belül és a családon kívül.
- A gyermekek egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgáltatáson keresztül és a fogászati rendeléseken.
- A gyermekek intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása igényeik szerint (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés, stb.).
- Segélykérelmek támogatása, és az ezzel kapcsolatos tanácsadás a család szociális és anyagi helyzetétől függően.
- A gyermekek eredményeinek figyelemmel kísérése, a rendszeres óvodába, iskolába járásának folyamatos ellenőrzése, szükség esetén szabálysértési eljárás kezdeményezése.

A gyermeket veszélyeztető helyzetben minden pedagógusnak gyors és hatékony intézkedést kell tennie!

Meg kell vizsgálnunk:

- A családi minta, törődés, érzelmi kötődés mennyire szolgálja a gyermek erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődését?
- Mennyire ellenőrzött a gyermek tevékenysége, szabad mozgása?
- Használ-e a tanuló egészségére káros anyagokat, szereket, folytat-e fejlődésére káros életmódot?
- Növendékünk szociális helyzete szükségessé teszi-e segélyek, egyéb támogatások igénybevétele?

- Igényel-e folyamatos ellenőrzést a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett környezetben nevelkedő gyermekek otthoni életformája, ellátása, pihenése?
- Szükséges-e rendszeres segítségnyújtás tanulmányai befejezéséhez, pályaválasztásához és eredményes beiskolázásához?
- Tudunk-e olyan érzelmi kötődést biztosítani, amelyben a gyermek őszintén feltárhatja problémáit?

A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységi formákkal szolgáljuk:

- tehetséggondozó programok,
- kisebb létszámú osztályok szervezése,
- napközis, tanulószobai ellátás biztosítása,
- szülők, családok életvezetési gondjainak megismerése, megoldás keresése
- a tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása,
- hozzájárulás tanulmányi kirándulásokhoz, táborozásokhoz, erdei iskolákhoz,
- drog- és bűnmegelőzési program alkalmazása, (DADA)
- felvilágosító munka, a szociális hátrányok enyhítését segítő pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

A gyermekek fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében intézményünk együttműködik az érintett családdal, a Nevelési Tanácsadóval, a Gyermejjóléti Szolgálattal, a Családsegítő Szolgálattal, a gyermekorvossal és a védőnővel.

III.13. A KIEMELKEDŐ TELJESÍTMÉNYEK ELISMERÉSE, A JUTALMAZÁS

A jutalmazás alapja:

- kimagasló tanulmányi eredmény, példás magatartás
- jó tanulmányi eredmény, és egy vagy több tárgyból kimagasló teljesítmény
- példás szorgalom
- hitéletben példamutatás
- az osztályközösség hitéleti tevékenysége
- kiemelkedő sporttevékenység; kulturális és szaktárgyi eredmény
- hiányzásmentes iskolába járás
- önmagához képest legalább 3 tantárgyból való javítás

A jutalmazás formái:

- írásbeli, szaktanári vagy osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret

- bizonyítványba beírt dicséret az egész tanévben végzett kiemelkedő tanulmányi munkáért. Nevelőtestületi dicséret annak a tanulónak adható, aki a tanév végén legalább három tantárgyból tantárgyi dicséretet kapott.
- ösztöndíj / Alapítvány/
- Szent Imre, Szent Margit-díj /Alapítvány /
- könyvjutalom év végén, versenyek alkalmával
- "Jó tanuló, jó sportoló" cím
- Szent Imre-díj
- Közösségi jutalmak:
- Szent Margit-díj (1-4.évfolyam)
- Szent Imre-díj (5-8. évfolyam)

III.14. AZ OTTHONI, NAPKÖZIS ÉS TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ **ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK** **ELVEI ÉS KORLÁTAI**

Az iskola nevelőtestülete azt az elvet vallja, hogy tanítványaink rendszeresen kapjanak házi feladatot.

A házi feladat, az otthoni (napközis) felkészülés célja:

- az egyes tantárgyi anyagok elsajátításának könnyítése, gyakorlása;
- segítség a tanórai munkához;
- a tantárgyakhoz kapcsolódó képességek fejlesztése;
- fejlődjön a tanulók megoldási képessége;
- a motiváció növelése;
- a tananyaghoz kapcsolódó információk bővítése (internet, könyvtár használat);
- az önművelés igényének kialakítása,
- a tanulói teljesítmény javítása;
- leszakadó, alul teljesítő tanulók felzárkóztatása;
- a tanulási technikák kiépítése;
- a pontosság, a kötelességtudat, a rendszeres önálló munkavégzés fejlesztése;
- az önálló ismeretterjesztés stratégiájának kialakítása, az élethosszig tartó tanulás

- eszközeinek megismerése.

A házi feladat adásának alapelvei:

- A szülők a nevelőktől kérhetnek tanácsot abban, hogyan nyújtsanak segítséget gyermekük otthoni tanulásában.
- A tanulók a házi feladat elkészítéséhez kérhetik a szaktanár útmutatását.
- A pedagógus a házi feladatot mindig ellenőrzi, és megbeszéli a diákokkal.
- A szorgalmi házi feladatot a tanár jutalmazza (piros pont, osztályzat).

A házi feladat tartalmát tekintve:

- Kapcsolódjon az órai munkához, a tantárgyi követelményekhez.
- Lehetőség szerint legyen differenciált, egyénre szabott.
- Legyen gyakorló jellegű, érdekes, érdeklődést felkeltő.
- Legyen megfelelően előkészített, az életkori sajátosságokat figyelembe vevő.

A házi feladat formáit tekintve lehet:

- projektmunka, egyéni munka;
- számolás, fogalmazás, teszt;
- munkafüzeti gyakorlatok;
- szótanulás, memoriter;
- rajzok, plakátok;
- gyűjtőmunka, versenyfeladatok, rejtvények, kísérletek.

A házi feladat adásának korlátai, mennyiségének elvei:

- A szóbeli és írásbeli házi feladat együttes mennyisége nem lehet túlzott (tantárgyanként 15-30 perc –átlagos képességű tanulónál-).
- Rendszeresen adnak házi feladatot a nevelők.
- A fogalmazások maximális hosszát a szaktanár határozza meg figyelembe véve az életkori sajátosságokat.
- A hosszabb lélegzetű memoriterek, verseket részenként is számon kérheti a nevelő.
- Nagyobb szünetek előtt, hétvégéken annyi házi feladat adható, amennyit általában egy tanórára kapnak a diákok.
- A kötelező olvasmányok elolvasására az előző tanév végén, illetve a tanév elején is felhívjuk a tanulók figyelmét.
- Csak olyan házi feladatot kapnak a tanulók, amelynek elvégzéséhez szükséges anyagok és eszközök egy átlagos háztartásban rendelkezésre állnak.
- A kutatómunkára, kiselőadásokra, memoriterekre való felkészülésre hosszabb idő áll a tanulók rendelkezésére.

A házi feladatok adásának módja, mennyisége:

Tantárgy	Házi feladat típusa	Házi feladat mennyisége	Megoldásra fordított idő
----------	---------------------	-------------------------	--------------------------

			/Átlagos képességű tanuló esetén/ 15-25 perc
Matematika	Szóbeli	2-5 feladat egy-egy tétel, összefüggés, szabály	
Magyar irodalom	Szóbeli és írásbeli,	1-2 feladat gyakran memoriterek	15-25 perc
Magyar nyelv	Szóbeli és írásbeli	2-3 feladat	15-25 perc
Fizika	Szóbeli és írásbeli	1.2 feladat megoldása	15-20 perc
	1 lecke (2-3 oldal lényege	1 lecke (2-3 oldal lényege	
Kémia	Általában szóbeli, néha írásbeli	1 lecke (2-3 oldal lényege	15-20 perc
		1-2 feladat megoldása	
Biológia	Szóbeli, néha írásbeli	1 lecke (2-3 oldal lényege	20-25 perc
földrajz	Szóbeli és írásbeli	1 lecke lényege 1-2 oldal	20-25 perc
Természetismeret	Szóbeli és írásbeli	1 lecke lényege 1-2 oldal	20-25 perc
Környezetismeret			
Angol/Német	Szóbeli és írásbeli	5-15 szó 1.2 feladat	10-20 perc
Ének-zene	Szóbeli és írásbeli	1 ének 1-2 feladat	10-15 perc

Informatikából, technikából csak a tanulók otthoni lehetőségeit figyelembe véve adunk alkalmanként házi feladatot.

IV. AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Szent Imre Katolikus Általános Iskola és
Jó Pásztor Óvoda

„ ABLAK A VILÁGRA „
helyi pedagógiai programja

MOTTÓ:

**„Én vagyok a jó pásztor,
én ismerem az enyéimet,
engemet is ismernek az enyéim.”**

(János evangélium 10./

TARTALOM

AZ ÓVODA JELLEMZŐ ADATAI	4
1. BEVEZETŐ	5
2. AZ EGYHÁZ ÁLLÁSPONTJA, TÖRVÉNYI HÁTTÉR	7
3. AZ ÓVODAI NEVELÉSÜNK ALAPELVEI, CÉLJA	9
4. ÓVODAI NEVELÉSÜNK ÁLTALÁNOS FELADATAI	11
<i>4.1 Hitre nevelés erősítése</i>	14
<i>4.2 Egészséges életmód alakítása</i>	
<i>4.3 Az érzelmi , az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés biztosítása</i>	
<i>4.4 Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósulása</i>	19
5. AZ ÓVODAI ÉLETÜNK MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	20
<i>5.1 Az óvoda személyi feltételei</i>	20
<i>5.2 Az óvoda tárgyi feltételei</i>	21
<i>5.3 Óvodai életünk megszervezése</i>	23
<i>5.4 Az óvoda kapcsolatai</i>	26
6. AZ ÓVODAI ÉLETÜNK TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ	
<i>6.1 Hitre nevelés</i>	29
<i>6.2 Játék</i>	30
<i>6.3 Verselés, mesélés</i>	34
<i>6.4 Ének, zene, énekes játék , gyermektánc</i>	35
<i>6.5 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka</i>	37
<i>6.6 Mozgás</i>	39
<i>6.7 A külső világ tevékeny megismerése</i>	42
<i>6.8 Munka jellegű tevékenységek</i>	44
<i>6.9 A tevékenységekben megvalósuló tanulás</i>	46
7. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	48
8. GYERMEKVÉDELEMI FELADATOK	49
9. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSE	50
ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT	52
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	53
NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZ ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE	54
ÓVODAI NEVELÉS ALAPPROGRAMJA	57

AZ ÓVODA JELLEMZŐ ADATAI:

AZ ÓVODA HIVATALOS ELNEVEZÉSE:

SZENT IMRE KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS
JÓ PÁSZTOR ÓVODA, AMI

OM: 031455

AZ ÓVODA PONTOS CÍME, TELEFONSZÁMA:

3300 Eger, Cifrakapu tér 4.
36/ 417-413

AZ ÓVODA FENNTARTÓJA, CÍME:

Egri Főegyházmegye
3300.Eger, Széchenyi u. 1.

AZ ÓVODA ALAPÍTÓ OKIRATÁNAK SZÁMA:

123/2001.
KELTE: 2001. június 27.
Módosítás: 2004. március 25.
208-4/2009.
/2010

AZ ÓVODA VEZETŐJE, A PROGRAM BENYÚJTÓJA:

Berzéné Szilágyi Ágnes
/Módosítója 2025-ben/ Berzéné Szilágyi Ágnes

1. BEVEZETŐ

ILYENEK VAGYUNK MI

Az óvodánk Eger egyik legrégebbi óvodája. 1892 szeptember 1-jén nyílt meg a Cifra - hóstya és a belváros határán magánházak között.

Az óvodát a Főegyházmegyei Hatóság javaslatára, szülői igények alapján Dr. Seregély István egri érsek az Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatától 2001. augusztus 01-jtől egyházi fenntartásba vette át.

Óvodánk jelenleg 3 csoportos. Egy régi, családias óvodában működünk, ahová szívesen járnak a gyermekek. A csoportszobák alapterülete szerint az intézmény 65 férőhelyes.

Intézményünk nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják az óvoda katolikus szellemiségét.

Óvodai nevelésünk legfőbb alapértéke a gyermekek tisztelete, elfogadása. Ez magában hordozza az átlagtól eltérő, a másságot, toleráló magatartást is. Figyelmet fordítunk az esetleges hátrányokkal rendelkező—a kiemelkedő képességeket mutató gyermekekre is. Mindez nagyban meghatározza feladatainkat, amelyeket a kitűzött céljaink megvalósítása érdekében végzünk.

A csoportban folyó nevelőmunkánk alapja a *bizalom, szeretet, a barátságos légkör*, melyben a gyermekek cselekvő, érző, gondolkodó képességei összehangolva működnek a harmonikus fejlődés érdekében.

A helyi programunkat az országos óvodai alapprogram, a katolikus irányelvek, a szülők kérése és igényei figyelembevételével, a meglévő értékeinkre építve készítettük. Nemcsak az egyes pedagógiai értékeket nézzük, hanem az egész testület, illetve a gyermekösszetétel értékeire is építünk.

A sokoldalú személyiségformáló programunkban abból a tényből indulunk ki, hogy a gyermek szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. A helyi programunkban pontosan megfogalmazzuk a gyermekek egyéni fejlesztése érdekében ennek hogyanját. Ebben nagyon fontos szerepet kap a gyermekek mentálhigiénés nevelése, a test és a szellem sokoldalú fejlesztése, a tehetségcsírákat mutatók felismerése, a felzárkóztatás, a gyermekvédelmi munkánk és a családdal való sokrétű együttműködő kapcsolat. A gyermeki fejlődésben a különbözőségek elfogadását, a diszkrimináció tilalmának érvényesítését tarjuk szem előtt, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek.

Nagyon fontosnak tartjuk a *gyermek egyéni szintjéhez mért differenciált fejlesztést*, amellyel az iskolába lépés esélyegyenlőségét is biztosítjuk.

Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezete biztosítja az óvodás korú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.

Az otthonos, családi légkört biztosító környezet kialakítása és az ismeretnyújtás többoldalú közvetítése kiemelt fontossággal szerepel munkánkban, amelyet áthat a katolikus lelkiség és a szellemiség. Az óvodában miközben teljesül az óvó-védő, szociális, nevelő személyiség fejlesztő funkció, a gyermekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételek.

Migráns gyermekek esetében a feladatunk, hogy a lehetőséget megteremtsük arra, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét, biztosítsuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrációját.

A nemzetiségi nevelési célkitűzéseket is figyelembe vesszük.

Sok gyermek a katolikus óvodában szerzi meg első vallásos ismereteit. Életkori sajátosságaiból fakadóan fontos, hogy kezdetben az őt körül vevő felnőttek (óvodapedagógusok, és nevelő munkát segítő) életpéldájából tapasztalja meg Isten szeretetét.

AZT VALLJUK, HOGY CSAK AKKOR LEHETÜNK JÓ ÓVODA, HA:

A keresztényi nevelésünk segíti a gyerekeket, hogy megismerjék önmagukat és az őket körülvevő teremtett világot, egyre jobban elkötelezzék magukat Isten, az élet és egymás tiszteletére.

Ennek érdekében nagy gondot fordítunk:

- a gyermeki énkép erősítésére, az igazi egyéniséget alapozó nevelésre;
- pozitív érzelmekkel teli befogadó és elfogadó felnőtt közösség, esztétikus, ingerdús környezet kialakítására;
- pozitív pedagógiai modell állítására a gyermekek elé, hiszen a hitre nevelés nem annyira szavakkal történik, mint inkább személyes példaadással, ahogyan a hétköznapiakban viselkedünk és gondolkodunk;
- a család és az óvoda együttes nevelést megvalósító partnerkapcsolatára, amelyben mindig a gyermek az elsődleges.

Ehhez:

„Olyan közösség létrehozása szükséges, amelyben a túlcorduló szeretet célja a gyermekek felemelése, nevelése. Az ilyen intézmény megteremti az evangélium szabadság, szeretet légkörét. Segíti a gyermekeket abban, hogy személyiségük kibontakozásával együtt növekedjék bennük az új teremtmény, amellyé a kereszténységben lettek. Az egyetemes kultúrát úgy kapcsolja össze az üdvösség hírével, hogy a hit fénye járja át a világot, életről és emberekről fokozatosan szerzett ismeretüket.”

Katolikus óvodánkban meghatározó jelentőségű, hogy a világból, a valóságból a keresztény felfogásra épít. Ennek a világlátásnak és nevelésnek alapja és középpontja maga Krisztus.

„A katolikus iskola, óvoda épp azzal válik katolikussá, hogy a gyermekközösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelenti. Így ebben az intézményben az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céljá.”

(Kat. Isk. 34)

2. AZ EGYHÁZ ÁLLÁSPONTJA, TÖRVÉNYI HÁTTÉR

Az 1994-es évtől egyre több szülő adott hangot annak, hogy gyermekének nevelését az óvodában is ugyanolyan lelki és szellemi légkörben kívánja folytatni, mint amelyet az óvodába lépésig a család biztosított. Vagyis keresztény, katolikus légkörben.

A katolikus óvodák alapítását és fenntartását az egyház missziós küldetésének tekinti. Erre vonatkozó gondolatait különböző dokumentumokban és az Egyházi Törvényekben szabályozza.

„A mai társadalom...az Egyház égető szükségét érzi annak, hogy biztosítsa a keresztény gondolkodás jelenlétét...” (Kat. Isk. 11.)

Az új **Egyházi Törvénykönyv** külön is foglalkozik a katolikus neveléssel és az iskolákkal. Törvényeivel kiemeli a nevelés és az intézmények jelentőségét úgy, hogy hivatalos rendelkezéseit mindannyiunk számára kötelező érvényűvé teszi.

A szerveződő és működő katolikus óvodáknak a **Kódexben** megfogalmazottakra is oda kell figyelniük ahhoz, hogy megfeleljenek az elvárásoknak.

„A katolikus iskolában, óvodában az oktatásnak és nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek. Az oktatóknak, a nevelőknek pedig ki kell tűnniük a helyes tanításukkal és becsületes életükkel.” (CIC 803.1.2. §.)

„A nevelés eszközei közül a krisztus hívőknek különösen nagyra kell értékelniük az iskolákat, óvodákat, amelyek kiemelkedő segítséget nyújtanak a szülőknek, a nevelői feladatok teljesítésében.” (CIC 796.1.§.)

„A katolikus iskolák, óvodák igazgatói a helyi ordinárius felügyelet alatt gondoskodjanak arról, hogy az oktatás, nevelés ezekben az iskolákban, óvodákban tudományos szempontból legalább olyan szinten álljon, mint az illető vidék többi iskolájában, óvodájában.” (CIC 806. 2.§.)

Jogszabályok jegyzéke

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény

2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról

Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet módosítása

1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról és érvényben lévő módosításai
A Közoktatási Törvény által megfogalmazottak.

„Az állam és a helyi önkormányzat a nevelés és oktatás terén vállalt feladatainak gyakorlása során köteles tiszteletben tartani a szülőnek azt a jogát, hogy vallási- és világnézeti meggyőződésének megfelelő oktatásban és nevelésben részesülhessen a gyermeke.”

(KT.4.§. / 1 / bek.)

„A gyermekeknek, tanítóknak joga, hogy nem állami, nem önkormányzati nevelési-oktatási intézményben vegyék igénybe az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátást...”

(KT.10.§./ 3 / bek. d. pontja)

Rendeletek

255/ 2009. (XI.20.) Kormányrendelet

1997.évi XXXI. tv a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról és módosításai

A lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházról 1990. évi IV. törvény

Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet

363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet - óvodai nevelés alapprogramjáról

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

A pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről szóló 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet

A pedagógiai szakszolgálatokról (jelenleg még) 4/2010. (I. 19.) OKM rendelet

Az 1/1998. (VII. 24.) OM rendelethez 7. számú melléklet a 11/1994. (VI.8.) MKM rendelethez Jegyzék a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről és módosításai

3. AZ ÓVODAI NEVELÉSÜNK ALAPELVEI - CÉLJA:

ÓVODAI NEVELÉSÜNK CÉLJA:

- A gyermekeket képessé tenni a hit befogadására, az óvodánk gyermekösszetételének sajátosságából adódó különbségek elfogadásával, a gyermekek egyéni fejlődésének figyelembe vételével, érdeklődő, öntevékeny személyiség kialakítása.
- A gyermekek sokoldalú harmonikus fejlődésének, személyiségük teljes kibontakozásának támogatása az egyéni és életkori sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével, ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre is.
- Az iskolai beilleszkedés közvetett elősegítése a tankötelezettségi törvénynek megfelelően.

Alapelveink a következők:

- helyes önértékelés,
- a hitre, reményre, szeretetre nevelés,
- az értékek felismerése, megbecsülése,
- nyitottság mások felé, befogadó képesség,
- a saját akaratunkról való lemondás mások érdekében,
- szelídség,
- alázat,
- türelem,
- alaposság,
- mértékletesség,
- megbocsátás,
- belső csendre, elmélyülésre való igény,
- hűség Istenhez,
- a gyermeki tevékenységre épülő tanulás,
- a családdal való szoros együttműködés, együtt nevelés
- bizalom
- elfogadás
- tisztelet

Keresztény óvodai nevelésünk céljának megvalósítása érdekében az alábbi fő feladatok hangsúlyozottak az óvoda helyi nevelési programjában:

- A gyermekek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezet biztosítása.
- Együttműködni az isteni kegyelemmel a gyermekek, a szülők és magunk keresztény lelki életének kialakításában, aminek alaptétele a gyakorló keresztényi szeretet.
- A teremtet világ védelmét megalapozó és elősegítő pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezet kialakítása.
- A gyermeki szükségletek kielégítése, érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése.
- A szabadjáték elsődlegességének biztosítása, A gyermek életkorának és fejlettségének megfelelő tevékenységről, a mással nem helyettesíthető játékról gondoskodás.

- Szívesen, jól kommunikáló, tevékeny együttműködésre alkalmas, érzelmileg kiegyensúlyozott személyiség fejlesztése, az egyéni képességhez igazodó műveltségterületek közvetítése.
- Életkornak és egyéni fejlettségnek megfelelő differenciált, egyéni képességfejlesztés természetes környezetben, a gyermekek öntevékeny részvételével.
- Az óvoda és a család sokoldalú együttműködése, a szülőkkel való jó kapcsolat előtérbe helyezése, a gyermekvédelmi munka hatékonyságának kiemelése.
- Minden gyermek számára az egyenlő hozzáférés biztosítása.
- A migráns gyermekek számára biztosítani az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét a keresztény értékekkel, szellemiséggel összeegyeztetve.

4. ÓVODAI NEVELÉSÜNK ÁLTALÁNOS FELADATAI

4. 1. *Hitre nevelés erősítése*

Katolikus óvodánk egyik kiemelt feladata.

Céljaink megvalósítása érdekében kiemelten foglalkozunk ezzel a területtel.

- A keresztény családi nevelés folytatásaként a katolikus értékek erősítése és kiegészítése ezek közvetítése a családba. A nem vallásos családi közegből érkező gyerekek elindítása a keresztény életbe, vallási környezetismeretük megalapozása. (tárgyak, személyek, fogalmak, ünnepek)
- A katolikus embereszmény, Krisztus mértéke szerinti élet megalapozása.
- Isten szeretetének megvilágítása a gyermekben
- A katolikus hitélet megtapasztalása az óvodai élet során
- Krisztustól tanult keresztény erények: felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség, stb.
- A katolikus vallási élet eszközeinek megismerése: Egyház, egyházi év, liturgia, szentségek, szentek tisztelete. A teremtet világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem, felelősség, stb.)

4. 2. *Egészséges életmód alakítása:*

Társadalmunkban, nevelési rendszerünkben az egészségügyi kultúra fejlesztése és az egészség-nevelés, a sokoldalúan harmonikus, fejlett személyiség nevelésének alapvető része.

A keresztény nevelés az egész embert szolgálja, melynek alapja az egészség.

Az egészség nem pusztán a betegség hiánya, hanem "a teljes fizikai, szellemi és szociális jólét állapota, épp testben épp lélek."

Mindannyiunk érdeke, hogy minél több ember eljusson ehhez az állapothoz. A megvalósításhoz vezető út első lépéseit az óvodában tesszük meg a gyermekek egészséges testi fejlődésének elősegítésével biztosításával, a tudatos egészségnevelő munkával, az óvoda és a család együttműködésének szorgalmazásával.

A gyermek személyes belső környezetének, testi, lelki, szociális egészségének gondozásával, környezettudatos magatartás megalapozásával az egészség fejlesztése, védelme a feladatunk.

Számunkra az egészség érték. Az óvodai élet szervezésében ezért az egészséges életmód alakítására nagy hangsúlyt fektetünk. A fizikai állapot védelmére, edzésére törekszünk.

A napirend tudatos, gyermekhez igazodó alakítása az óvodapedagógusok feladata. Megtervezni a gyermekek óvodában eltöltött idejét, ügyelve az egyes tevékenységek helyes arányára. Elsődleges feladatunk a gyermekek alapvető testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése, prevenció és testi fejlesztésük, hiszen ez hatással lehet a nevelőmunkánk eredményességére.

Ez természetesen korcsoportonként változó.

A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztésük megvalósításához a szükséges egészséges, biztonságos és esztétikus **óvodai környezetet** alakítunk ki, ahol biztosítjuk az egyes tevékenységekhez szükséges feltételeket.(tárgyi feltételek)

Az alapvető testi szükségletek kielégítését, **a helyes életmód kialakítását**, az egyes gondozási területek / tisztálkodás, táplálkozás, öltözködés, mozgás, edzés, pihenés, alvás /

és az ezekhez kapcsolódó szokások kialakításával, megszervezésével, a feltételek biztosításával valósítjuk meg.

Testápolás:

Fontos feladat a tisztaság igényének kialakítása. A kellemes közérzet nagyon fontos az óvodában, ehhez hozzátartozik, hogy a gyerekek tiszta környezetben, tiszta, kényelmes ruhában töltsék el a napot.

A gyermekek egészségének megőrzése érdekében testüket, ruházatukat rendszeresen gondozzák, tartásuk tisztán a szülők.

Kézmosás: Étkezések előtt, W C.-használat után minden esetben mossanak kezet szappannal, folyóvízzel, törjék fel ruhájuk ujját, töröljék szárazra a kezüket. Akkor is mossanak kezet, ha a végzett tevékenység úgy kívánja. /festés, gyurmázás / Igény szerint használják a körömkefét. Arcukat is öblítsék le, ha szükség van rá /étkezés után, nyári udvari játék után /

Fürdetésre, tusoltatásra is lehetőség van. Nyáron udvari "zuhanyozás".

A kislányok minden esetben használják a papírt. Húzzák le a WC-t maguk után.

A WC-ket válaszfallal, függönnyel választjuk el, hogy ne zavarják egymást, és az intimitást biztosítsuk.

Fésülködjenek meg az udvarról bejövet, alvás után. Rendezett, könnyen kezelhető hajviselést kérünk a gyerekek részére - fiúk rövid haj, lányoknak összefogva. Csak a saját fésűjüket használják.

A *fogmosás* mozzanatait sajátítsák el, törekedjenek az alapos tisztításra, öblítésre.

Tanulják meg a papír zsebkendő használatát, az *orrfűjást*.

Fokozatosan juttatjuk el őket az önállóságuk legmagasabb fokára, hogy saját belső igényük szerint végezzék ezeket, a tevékenységeket. Igényeljék környezetük rendjét, tisztaságát is - a saját testük, öltözködésük rendezettségén, tisztaságán túl.

Ezeknek, a szokásoknak az elsajátításában fontos a **felnőtt modell szerepe**. Törekszünk arra, hogy ne csak az óvodában, hanem otthon is következetesen kérjük a gyerekektől ezek betartását.

Táplálkozás:

Az óvodában a gyermekek a **fejlődésükhöz** szükséges tápanyagszükségletük (a fehérje, ásványi sók, zsíradékok, rostos anyagok) 65-70 %-át fogyasztják el.

Fontos, hogy sok zöldséget, gyümölcsöt megfelelő arányban és mennyiségben fogyasszanak. Ezt a konyhától kapott mennyiségen felül napi rendszerességgel zöldség-, gyümölcsfogyasztással egészítjük ki. A szülők segítségére is támaszkodhatunk a szükséges nyersanyagok biztosításában.

Az élelem változatossága, minősége is kiemelkedő fontosságú. Az ételt szállító intézmény konyhájával folyamatosan megbeszéljük a kéréseinket, javaslatainkat.

A szülőket az étlap kiírásával tájékoztatjuk.

Az étkezések mindig meghatározott, azonos időpontban történnek; két étkezés között kb. 3 óra telik el.

Nyugodt, higiénikus, esztétikus környezetet biztosítunk az étkezésekhez. Az evőeszközök a gyermekek kéz méretének megfelelőek. A kulturált étkezési szokásokat már étkezési szokásokra már kezdettől felhívjuk a gyermekek figyelmét, hogy az minél előbb

természetessé, automatikussá váljon számukra: helyes eszközfogás, esztétikus terítés, szalvéta használat, csendes beszéd, csukott szájjal evés.

A gyermekeket ösztönözzük legalább kóstolásra, minimális mennyiség elfogyasztására, **az egyéni igényeket** figyelembe véve.

Fontos a megfelelő folyadékmennyiség biztosítása. Ezt a gyerekek a nap folyamán igényük szerint fogyaszthatják el saját kulacs használatával.

A betegségből felépült gyerekeknél nagy hangsúlyt helyezünk a megfelelő étkezésre.

Öltözködés:

Az időjárás változásai ellen való védekezés mellett, fejleszti a gyermek ízlését, önállóságát is.

Óvodában a gyermek öltözeke legyen tiszta, ápolt, célszerű, a hőmérsékletnek, önállóságuknak megfelelő, szabad mozgást biztosító, többretegű ruházat. Ebben számítunk a szülők együttműködésére. Törekszünk a gyermekek személyes gondozottságának kialakítására.

Az óvodában kötelező a váltócipő használata, amely megfelelő méretű legyen /semmiféleképpen ne papucs /.

Mozgás:

A 3-6-7 éves korú gyermekek legalapvetőbb, természetes megnyilvánulási formája, ezért kellemes, nyugodt, biztonságos környezetet biztosítunk, hogy jó közérzettel, örömmel végezzék. Így elősegítjük a **harmonikus, összerendezett mozgást, testi képességeik fejlődését**. A mozgásigény kielégítését szabadon választott mozgásos játékok, illetve az óvodapedagógus irányításával végzett - mozgásos tevékenységek, mindennapos tornák, játékos lábtornák, mozgásos versenyjátékok szolgálják. /Részletes kidolgozás a mozgásfejlesztésnél /.

Edzés:

Az egészség megőrzéséhez, a jó kondíció megtartásához fontos az ellenálló képesség növelése, a rendszeres szabadlevegőn való tartózkodással.

A gyerekek legalább napi 1 órát levegőznek. Esős, szeles időben a fedett teraszon oldjuk meg. Télen szánkóznak, kedvező időjárás esetén a játék és különböző foglalkozások idejét is szabadban töltik a gyerekek

Derűs, napfényes időben a nagymozgást, az egyéb rendszeres mozgásos tevékenységeket, illetve a játékos testmozgásokat az udvarra szervezzük.

Nyáron megfelelő napvédelemmel napfürdőzhetnek, gyakori a vizes edzés permetező zuhanyozással, lábfürdővel.

Minden esetben figyelünk a megfelelő ruházatra, kerüljük a túlöltözködést.

Pihenés, alvás:

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele a megfelelő mennyiségű alvás, ill. a pihenés amely, a nyugodt körülmények biztosításával valósítható meg. A mi feladatuk, hogy a délutáni csendes pihenő idején biztosítsuk a feltételeket: csend, nyugalom, a csoportszoba szellőztetése, besötétítése, szoros meleg ruhadarabok levétele a kényelmes pihenés érdekében.

Elalvás előtt, a közös ima után, mesélünk, ami elősegíti a nyugodt pihenést, elalvást. Alvókát hozhatnak a gyermekek. A csoportokban és egyénenként is változó az alvásigény, próbáljuk a legrugalmasabban kezelni, a felkelési idő kitolásával, illetve előrehozatalával.

A szülők az óvoda munkájából legnagyobb értéknek a kulturált életforma szokásainak kialakítását tartják.

Az óvodai élet 3-4 éve alatt az önállóság legmagasabb fokára próbálja eljuttatni a gyerekeket.

Gondot jelenthet, ha az otthoni elvárások, megerősítések hiánya, hátráltatja a szokások belsővé válásának folyamatát.

Fontosnak tartjuk ezért, hogy a család folyamatosan tájékozódhasson az óvodai élet szokásairól, feladatainkról és módszereinkről, /faliújság, személyes beszélgetések, online kommunikációs

csatornák/ hogy az otthon is hasonló követelményeket állítsanak gyermekeik elé.

Egészségügyi felvilágosító munkát is végzünk a megfelelő szakemberek (védőnő, óvoda orvos, fogorvos) bevonásával, különböző prospektusok kihelyezésével, szülői fórumok szervezésével.

4.3 Érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés biztosítása:

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága magatartásának *érzelmi vezéreltsége*. Ezért nagyon fontos az érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

A csoportszobákat, öltözőt, mosdót, úgy rendezzük be, dekoráljuk, hogy a gyerekeknek hangulatos, biztonságos, melegséget árásszon.

Befogadás:

A gyermek, szülő és óvoda kapcsolata már **a nyíltnapon** elkezdődik. Ilyenkor találkoznak az itt dolgozókkal, illetve ismerkedhetnek az épülettel. Megtekinthetik az óvoda helyiségeit és—a leendő csoportszobát, mosdót, öltözőt. Az óvodával kapcsolatosan felvetődő kérdéseikre válaszolunk.

A beiratkozást követően a hivatalos kiértékelésen túl egy délután, előzetes szülői értekezletre hívjuk meg a szülőket. Itt megbeszéljük a legfontosabb dolgokat / várható napirend, szokások, családlátogatás időpontja /, rövid ismertetőt adunk *a keresztényi nevelésünk tartalmáról, alapelveinkről*.

A május végén tartandó gyermeknapi rendezvényünkre a leendő óvodásainkat is meghívjuk.

Ezeket, az alkalmakon kívül még bármikor előre egyeztetett időpontokban belátogathatnak az óvodába.

Akik ezt igénylik és lehetőséget biztosítanak rá, a nyári hónapok során meglátogatjuk otthonukban a gyerekeket. Ekkor kötetlenebbül mondhatja el a szülő a konkrét tudnivalókat a gyermekéről, amely alapján elkészítjük az anamnézist, rögzítjük a legfontosabb adatokat, a gyermekek kiválaszthatják, hogy mi legyen a jelük az óvodában.

Az előzetes szülői értekezleten vagy a családlátogatáson egyeztetjük a beszoktatás kezdetének időpontját. Az "anyás" illetve szülői beszoktatást részesítjük előnyben, a gyermek érdekeit előtérbe helyezve.

Mindezeket azért tartjuk fontosnak, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érijék.

A beszoktatási idő alatt ismerik meg az óvodai szokásokat, napirendet, amelyhez a felnőtteknek és a gyerekeknek is alkalmazkodniuk kell, úgy, ahogyan az a továbbiakban is gyakorlat lesz.

Óvodába lépéskor már a gyermeket kedvező érzelmi hatások kell, hogy éri, ezért az óvoda

Ez az időszak a gyermek számára nagyon fontos - befolyásolja további óvodai életét. A gyerekeknek érezniük kell, hogy cselekedeteink azt a célt szolgálják, hogy ők biztonságban érezzék magukat az óvodában. Kiemelkedő szerepe van a testi kontaktusnak, /ölbe vétel, simogatás / a dicséretnek, türelemnek.

A szülővel, családdal való pozitív kapcsolat kialakítása is fontos, hiszen már ilyenkor megalapozzuk a kölcsönös bizalmon alapuló jó együttműködést.

Az óvodapedagógus helye és kapcsolatai a csoportban:

A 3-4 év alatt, melyet a gyermek az óvodában tölt, mindvégig fontos magatartásuk alakulása szempontjából az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be.

Ez alakítja a továbbiakban a felnőtt és gyermek közötti tiszteletteljes, szeretetteljes viszonyt.

Az óvodapedagógus a csoport irányítója fontos szempont ezért, hogy az óvodapedagógus minden kisgyermekkel kerüljön szoros kapcsolatba, ne legyenek kivételek. A kisgyermekek más-más tulajdonságokkal rendelkeznek és nekünk fő célunk és feladatunk azok megismerése és továbbfejlesztése.

Az óvodában az óvodapedagógus pótolja azt az érzelmi biztonságot, amelyet eddig az édesanya jelentett. A gyermekek érzékenyen reagálnak az óvodapedagógus érzelmeire, ezért próbálunk nyugodtak, higgadtak lenni, hiszen hangulatunk tükröződik a csoport hangulatán. Ez a magatartás képezi a gyerekek fejleszthetőségének alapját.

Jó közösséget kialakító munkánkhoz fontos a következetesség betartása. A megértés a tolerancia szintén nagyon fontos, mert nélküle nem tudjuk helyesen értékelni gyermekeinket és ezzel is ösztönözhetjük egymás iránti tűrőképességük kialakulását.

Semmi sem vonzza jobban a gyermekeket óvodapedagógusaikhoz, mint az, ha a gyermek megérzi, hogy a felnőtt szereti, és következetesen becsüli egyéniségét.

Ha valamit kérünk, vagy követelünk, mindig figyelembe vesszük a gyermek életkorát, illetve fejlettségi szintjét, ugyanakkor szem előtt tartjuk fejlesztésének feladatait.

Egyéni bánásmód:

A gyermekeknek stabil érzelmi támaszt nyújtó, kiegyensúlyozott óvodai légkört kell teremtenünk ahol állandó értékrend veszi körül.

Minden gyermek érezze, hogy fontos a közösségnek, így képesek lesznek nyitottakká válni. Alapvető feltétel a gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak ismerete. Fejlődésüket egyéni képességeik alapján mérjük, erre építve tervezzük a fejlesztésüket. Ebben nagy szerepe van az óvodapedagógus gyermekre figyelő személyiségének.

Szükséges megismerni minden gyermeknek a családi hátterét is, amely befolyásolja viselkedését, tulajdonságait.

Minden óvodapedagógus kiemelt feladata a minden gyermeket megillető egyéni bánásmód és a rászorultak **differenciált fejlesztése**. Egyszerre segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező és önérvényesítő törekvéseinek.

Az iskolai beilleszkedés közvetett segítése a pozitív énkép, önbizalom, önfegyelem, önállóság, szabálytudat, kommunikáció, együttműködés formálásával, a szándékos tanulás iránti pozitív attitűd megalapozásával.

Megtervezett játéktevékenységek során jól alkalmazható az egyéni bánásmód elve, tág lehetőségek adódnak a differenciált fejlesztésre.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

A *kiemelkedő képességű gyerekeknek* fejlettségüknek megfelelő szintű /nehézségű/ feladatokat adunk, így segítve további fejlődésüket.

Minden gyermeket az óvodába lépés kezdetétől figyelemmel kísérünk, hogy megismerjük, és folyamatosan követni tudjuk egyéni jellemzőit, fejlődését, erről a szülőket tájékoztatjuk. Így tudunk hatékonyan, egyénre szabottan foglalkozni velük.

A baráti kapcsolatok alakulásánál figyelemmel kísérjük a népszerűség, illetve az elszigetelődés okait. Próbáljuk a gyerekek közötti jó kapcsolat kialakulását és a peremhelyzetre kerülő gyerekek jobb pozícióba kerülését elősegíteni.

Arra neveljük a gyermekeket, hogy elfogadják, megértsék, hogy az emberek különböznek egymástól.

A nemi identitás kialakulásának támogatása mellett, a tradicionális nemi szerepek határainak tágítása, a sztereotípiák merevségének oldása (a fiú is sírhat, a lány is lehet határozott) is feladatunk.

Értékelés:

Az önbizalmat az óvodapedagógusi értékelés és a társaktól érkező pozitív visszajelzés nagymértékben elősegíti. A gyermek előnyös tulajdonságait a közösség előtt is kihangsúlyozzuk, ezáltal növeljük önbizalmát.

Értékelés során a kívánt magatartást hangsúlyozzuk. Mindig az adott feladatot, tevékenységet értékeljük.. Mindig a saját teljesítő képességéhez viszonyítunk.

Az értékelés fejlesztő hatását fokozzuk, hogy a gyermekek az őket ért kudarcot, bánatot fel tudják dolgozni. Ehhez az adott csoportban dolgozó óvodapedagógusok azonos pedagógiai szemlélete, a következetes együttműködés szükséges.

Közösségi élet szokásainak kialakítása:

Katolikus nevelésünk alapja a közösség. A gyermek a családból érkezve egy új közösség tagja lesz, átéli az együttlét, az együtt tevékenykedés örömét.

Mindennapjainkat úgy tervezzük, szervezzük, hogy az fokozza a közösségbe tartozás érzését. A szociálizáció szempontjából nagy jelentőséget tulajdonítunk a *közös élményeknek*, amelyeket a különféle tevékenységeink során élhetünk át a gyermekekkel.

Rendszeresek a közös élményt nyújtó séták, kirándulások, bábszínház, templomlátogatás, amikkel gazdagítjuk a játék tartalmát, lehetőséget nyújtunk a megismerésre, tapasztalatszerzésre.

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja,

hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A közös élmények során nagyon fontos, hogy olyan szabályok rögződjenek gyermekeinkben, melyek később segítik majd őket a helyes magatartás megválasztásában. / másokra odafigyelés, alkalmazkodás képessége, a másik gondolatainak meghallgatása, együttérzés, segítőkészség, önzetlenség /. A közösen végzett tevékenységek során a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) fejlődését, szokás- és normarendszerének megalapozását segítjük elő.

Ezek határozzák meg továbbiakban az erkölcsi fejlődésüket, erkölcsi tulajdonságaik megalapozódnak, gyermeki jellemük alakul.

A környezettudatos magatartás megalapozása az érzelmi viszonyulások, a környezettudatos cselekvési szükségletek, szokások, gondolkodás, értékrend, döntési képességek fejlesztésével.

A természetben és az emberi környezetben jelenlévő jóra és szépre való rácsodálkoztatás, mindezek megbecsülésére nevelés, a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapozása.

Jelentősnek tartjuk a csoportok *mindennapjaival kapcsolatos szokások* kialakítását: egymás üdvözlése érkezéskor, távozáskor elköszönés, érdeklődés egymás iránt, a betegek számontartása, rajzküldés

A szokások, szabályok a közös élet nyugalmának, a gyermekek védettségének, biztonságérzetüknek biztosítékai. A szabályok meghatározásánál az óvodapedagógusok érvényre juttatják a célszerűséget és figyelembe veszik az életkori sajátosságokat.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodában dolgozók kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell szerepet tölt be.

Ünnepek - hagyományok, megemlékezések:

Katolikus óvodánk feladata, hogy megtanítsuk a gyerekeket (és rajtuk keresztül a családokat) a lélekből fakadó ünneplésre, megemlékezésre, hagyományteremtésre, ahol a hangsúly nem az anyagi javakat tükröző külsőségekben van. Ezért is teszünk meg mindent annak érdekében, hogy a gyerekekkel életkoruknak megfelelő szinten tanítsuk meg az ünnepek tatalmát (történelmi múlt, bibliai történetek, szentek élete) és minél emlékezetesebbé tegyük ezeket, a jeles eseményeket.

Az ünnepek kiemelkedő szerepet kapnak óvodai életünkben. Örömet, boldogságot, vidámságot hoznak a mindennapokba, a hagyományaink ápolása, jeles napok feldolgozása közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlásával:

- * a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapozása;
- * az egyházi és a világi ünnepek megélése

A **távlatok** állítása a gyerekközösségben a személyiség fejlődésének serkentője, fokozhatjuk vele a gyermekek örömet, ösztönözzük őket a cél elérésére. Fontos, hogy a távlatok jellege, tartalma, ideje alkalmazkodjék az életkori sajátosságokhoz. Ezért kiscsoportban csak egy héttel előtte kezdjük a készülődést, a későbbiekben egy hónapig nyújtjuk az időtartamot.

Csoporton belül ilyen hagyományok - már kiscsoporttól kezdve:

- *A név- és születésnapok* megtartása. Ez az egészséges pozitív énkép alakulása szempontjából kiemelkedő. Ezt igyekszünk közös köszöntéssel, ajándékozással fokozni.
- Többször szervezünk *zenés műsort* a gyermekek számára, ahol színészek, bábosok, zenészek, néphagyományőrző csoportok szórakoztatják a gyerekeket.
- A néphagyományokból a *jeles napokat* is figyelemmel kísérjük. Célunk, hogy megismerjék a régi népszokásokat, népi hiedelmekkel, népi játékokat, eszközöket. A népi mondókák, szólások, versek, népmesék tanítása beépül a gyerekek mindennapjaiba.
- A *bábszínház, színház, kiállítás* látogatás pedig pótolhatatlan élmény.

A szülőkkel való pozitív kapcsolattartás megerősítése érdekében a nagyobb, **egész óvodát, érintő ünnepeket**, rendezvényeket nyitottá, mindenki által látogathatóvá tesszük. (Őszköszöntő, Szt. Márton napja, karácsonyi ünnep, ~~óvodai farsang~~, Gyermeknap délután)

Ünnepeink, megemlékezéseink:

Az óvoda életével kapcsolatos:

• szeptember	Befogadó ünnepség
• október	Az állatok világnapja
• február	Farsang
• március 15.	Nemzeti ünnep
• március 22.	A víz világnapja
• április 22.	Föld napja
• május 1.	Madarak és fák napja
• május	Anyák napja
• május	Gyermeknap
• június	Évzáró

Egyházi:

• augusztus vége	Veni Sancte
• szeptember 12.
búcsúja	Mária névnapja, Egyházközségünk
• szeptember 24.
napja	Szt. Gellért a katolikus iskolák, óvodák
• szeptember 29.	Szt. Mihály
• október 8.	Magyarok Nagyasszonya
• november 1.	Mindenszentek
• november 11.	Szt. Márton
• november 19.	Szt. Erzsébet
• november-december	Advent
• december 6.	Szt. Miklós
• december 24,25	Karácsony
• január 06.	Vízkereszt - házszentelés
• január 18.	Árpádházi Szt. Margit
• február 2.	Gyertyaszentelő Boldogasszony
• február 3.	Szt. Balázs
• február-március	Hamvazó szerda Nagyböjt-Húsvét
• Húsvét 4. vasárnapja	Jó Pásztor ünnep
• május	Anyák napja
• május-június	Pünkösöd

4.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósulása:

Az **anyanyelvi nevelés** átfogja az óvodai nevelőmunkánk minden területét, közvetítő elemként jelen van nevelési feladataink megvalósulásának minden mozzanatában.

Az óvodánkba járó gyermekek anyanyelvi beszédképesség szintje igen változó.

A beszédfejlesztés szempontjából nagyon fontos, hogy az óvodába járás kezdetétől, már a befogadás időszakában pozitív érzelmi kapcsolat alakuljon ki a gyermek és az óvodapedagógus között. Mindehhez szükséges, hogy megteremtsük az oldott, közvetlen légkört a napirenden belül, a különböző tevékenységek során, amelyben a gyermek megnyílik, beszéde kibontakozik. Ez fontos életük további részére is, a gyermeki lélek nyitottsága, a beszélőkedv gondolatainak és érzelmeinek a kifejezését teszi lehetővé.

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének ösztönzése, fenntartása nagyon fontos feladatunk. Ehhez a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges odafigyelni, amelyek további gondolkodásra készítik őket.

Az anyanyelvi nevelés hatékonyságának érdekében fontos, hogy az óvoda minden dolgozójának kommunikációja *modellértékű* szerepet töltsön be.

Nagyon fontos, hogy a gyermekek számára az **ismeretszerzés** pszichikus feltételeit megteremtsük. A 3-7 éves gyermekek pszichikus sajátosságaikból adódóan az ismeretek sokaságát halmozzák fel. Feladatunk egyrészt a gyermekek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységben, élethelyzetben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, képzelet, gondolkodás, stb.) fejlesztése.

A gyermekek természetes kíváncsiságára, felfedező vágyára, egyéni érdeklődésére, meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építünk. Ennek érdekében biztosítjuk a gyermekeknek a változatos tevékenységeket, amelyen keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhetnek az őket körülvevő társadalmi és természeti környezetből. Ehhez a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása. Adottság - képesség kölcsönhatása itt igen meghatározó. Ez függ az egyéntől, szülői háztól és a nevelőtől.

Tanév elején és végén logopédus segítségével mérjük fel a gyermekeket. A kapott eredmények alapján tervszerűen történik a gyermekek nyelv és beszédfejlesztése játékos nyelv-és ajakgyakorlatokkal, anyanyelvi játékokkal, bábokkal.

5. AZ ÓVODAI ÉLETÜNK MEGSZERVEZÉSÉNEK

ELVEI

Óvodánk a város északi részét érintő magánházi zártkertű területen a Servita – Tavassy Antal - Jankovics Dezső utcák által határolt részen terül el 759 négyzetméteren.

Ebből beépített rész 420 négyzetméter, az udvar 339 négyzetméter.

Az óvodánkban a nevelőmunka központjában a gyermek áll. A 3 csoportszobába, mely különböző nagyságú, átlagosan 22 - 24 gyermek jár.

5.1. Az óvoda személyi feltételei

Az óvodában 11 alkalmazott dolgozik

Munkakör	Fő
Pedagógiai képesítéssel rendelkező pedagógiai munkát végző, főállású óvodapedagógus.	6
Pedagógiai munkát segítők: főállású dajka konyhai dolgozó karbantartó	3 1 1

Az óvodapedagógusok felsőfokú végzettséggel rendelkeznek,

Innovatív pedagógiai törekvéseink biztosítják az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek értékrendjét és módszertani szabadságának érvényesülését, megkötések csak a gyermek érdekében tartalmaz.

Nevelőtestületünk együttműködő, jó közösséget alkot. A meglévő értékeinket /jó kezűgyesség, szép énekhang, szervezőkészség, stb. / szívesen, a másoknak való segítséssel kamatoztatjuk.

Az óvodapedagógusi párok egy-egy gyermekcsoportban felmenő rendszerben jól együttműködve dolgoznak.

Elfogadó, segítő, támogató attitűdjük mintát, modellt jelent a gyermekek számára.

A meglévő eredményeink megtartásához, illetve a továbblépéshez elengedhetetlen, hogy tovább képezzük magunkat. Ennek érdekében különböző továbbképzéseket veszünk részt, amelyet a továbbképzési tervben ütemezünk. A továbbképzéseken tanultakat egymásnak átadjuk, beépítjük munkánkba, biztosítva a gyermekek sokrétűbb fejlesztését

Az óvodapedagógusok között a tanév során rendszeresen kezdeményezünk szakmai megbeszéléseket, melyek során kölcsönösen szerzünk tapasztalatot, meggyőzzük egymást, formáljuk nézeteinket. Az ehhez szükséges tulajdonságainkat (tolerancia meggyőzőképesség, másság elfogadása, vitakészség) is folyamatosan fejlesztjük.

A dajkák az óvodapedagógusok munkáját segítve vesznek részt eredményeink elérésében, ők munkakörüknek megfelelő végzettségűek.

Nagy segítség továbbá a karbantartó jelenléte, aki az udvart tartja rendben, és az épülettel kapcsolatos kisebb javításokat elvégzi

Az óvoda céljainak elérését az óvoda alkalmazottainak összehangolt munkája biztosítja, melyet áthat a katolikus küldetéstudat.

Hitre nevelés megvalósításában hitoktató és az óvoda lelkésze segítik.

5.2. Az óvoda tárgyi feltételei

Az épület régi, évről évre lehetőségekhez mérten újítjuk fel külsőleg, illetve belsőleg. Az óvodánk egyedi gázkazán fűtése biztosítja a megfelelő hőmérsékletet.

Az óvoda épületének alapterülete: 420 négyzetméter.

Helyiségei:

- 4 foglalkoztató csoportszoba, amiből egyet tornaszobának alakítottunk át,
- 2 öltöző és 2 mosdóhelyiség a gyermekek részére,
- 1 kis helyiség tornaszertár
- 1 öltöző az óvodapedagógusok részére, amely egyben nevelőszoba is,
- 1 öltöző a dajkák részére,
- 1 mosókonyha,
- 1 melegítőkonyha (tálalásra, mosogatásra),
- 1 irodahelyiség,
- 1 felnőtt WC.

A belső falak védelmét a 1,5 m magas műanyaglambéria biztosítja.. A falak színét úgy választjuk meg, hogy az megnyugtató legyen a gyermekek számára. /világos pasztell /

A csoportszobák nagysága és adottságai nem egyformák /47,5; 41,5; 38,2 négyzetméter/ a férőhelyek száma is változó. A tornaszobának kialakított helyiség 31,6 négyzetméter.

Három terem egymásba nyílik, ezek közül kettő összenyitható, ünnepek, rendezvények alkalmával nagyon előnyös.

A csoportokban az esztétikus, a gyermekek világához közel álló dekorációkkal, sok növényvel igyekszünk barátságos, családi légkört kialakítani. A vallásos jelleget tükrözi a kialakított imasarok és az ott elhelyezett szentképek.

A mosdóban a szerelvények magassága, mérete megfelel a gyermekek igényeinek.

Az épület hosszában egy **terasz** helyezkedik el, ami az esős időben is biztosítja a gyermekek részére a levegőzést. Ide tavasztól őszig terjedő időszakban asztalokat, székeket helyezünk el, így különböző asztali játékokkal tudnak játszani, illetve rajzolhatnak, barkácsolhatnak az óvodapedagógusok irányításával.

Az óvoda **udvara** lehetőséget nyújt több mozgásos játékra a napos és árnyékos részeivel. Területének egy része füves, amely gyermekek számára a szabad levegőn való tartózkodást még kellemesebbé teszi.

Az udvar zárt kerítése mellett sövény húzódik, több fa és a virágládákban elhelyezett virágok szépítik az udvart.

Az udvari *vízcsap* a gyermekek kézmosási és ivási igényét elégíti ki.

A mozgásfejlesztést szolgálják a különböző *udvari játékok*, amelyek természetes anyagból készültek és ütéscsillapító gumi téglával vannak alapozva, hogy a gyerekeknek öröm legyen a mozgás.

A felnőtt dolgozók részére a megfelelő munkakörülményeket az óvoda adottságainak megfelelően biztosítja.

A szülők fogadására a lehetőséget megteremtjük.

Az óvoda eszközrendszerének jellemzői:

Az óvoda a pedagógiai programjának megvalósításához és zavartalan működéséhez, a szükséges eszközök, használati tárgyak, felszerelések biztosítottak. A gyermekek általi használatuk hozzáférhető módon, megfelel a gyermekek változó testméretének; testi épségük megőrzése érdekében a biztonságos, a baleset-megelőzést szolgálja.

a) A játék és mozgás tevékenység eszközei:

A gyermeki fantázia kibontakozását segítő eszközök, játékszerek biztosítottak, illetve folyamatosan bővítjük, ezzel a különböző játékformákban (gyakorló, szimbolikus szerepjáték, konstrukciós, szabályjáték) a szabad játék lehetőségét megteremtjük. Mozgásigényük kielégítéséhez különböző fejlesztő eszközöket biztosítunk.

b) Tanulást segítő fejlesztési eszközök:

A *pedagógiai munkához* szükséges szakmai eszközeinket, főleg a környező világ tevékeny megismeréséhez és anyanyelvi neveléshez ezeket folyamatosan korszerűsítjük, bővítjük.

Audió-vizuális eszközeink:; diaprojektívvetítő, számítógép, videokamera, laptop, projektor

c) Óvodai könyvkészlet:

Könyvtárunkat egyházi szellemű, vallásos és szakmai könyvek, illetve gyermekeknek szóló mese és verses kötetek alkotják.

Eszközbővítéshez a költségvetésből, illetve más forrásból /pályázatok írásával, szponzorok keresésével/ igyekszünk anyagi forráshoz jutni.

5.3. ÓVODAI ÉLETÜNK MEGSZERVEZÉSE:

Az óvoda helyi sajátosságait figyelembe vevő tervezéssel, valósul meg a napirendben és a hetirendben.

Az óvodai nevelésünk tervezését, a gyermekek megismerését és fejlesztését, fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumokban rögzítjük online (OVPED, oviKRÉTA) és/vagy papír alapú formátumban. Az abban foglaltak megvalósítását a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében, az óvodapedagógusok feltétlen jelenlétében és közreműködésével szervezzük meg.

Az óvoda csoportszerkezete:

Az óvoda csoportszerkezetének kialakításakor a gyermekek személyiségét, a szülők igényeit és a gyermekközösségek összetételét vesszük figyelembe. Ennek alapján az közel azonos életkorú gyermekekből szerveződő csoportok kialakításának vagyunk hívei.

A napirend

A gyermek óvodai életét céltudatosan alakítjuk ki a *folyamatos, rugalmas* napirendben. Igazodunk a gyermekek fejlettségi szintjéhez, életkori sajátosságaikhoz, egyéni szükségleteikhez, a helyi szokásokhoz Biztosítjuk a feltételeket a megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető differenciált, valamint a gyermekek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő tartalmú (5-35perces) csoportos foglalkozásokhoz tevékenységekhez.

A gyermekek életkori sajátosságaiból fakadóan, az állandóság és kiszámíthatóság érdekében, -amely fontos a gyerekeknek a mindennapokban való eligazodáshoz- szükséges, hogy az óvodán belül a napirendünk rendszert alkosson és a különböző tevékenységek ritmikusan, és folyamatosan ismétlődjenek napról-napra.

Napirendünkben a keresztény szokásokat figyelembe véve, keresztény értékrendünknek megfelelő tevékenység formát is tervezünk.-

A tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakításánál szem előtt tartjuk a játék kitüntetett szerepét.

A megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, harmonikus arányban vannak.

A naponkénti fix időpontok adják a meghatározott életritmust, a rugalmasan kezelt tevékenységek pedig a napi óvodai élet kellemes élményét. A fő időpontok az *étkezés, az alvás, közös imádság*, ezen kívül amennyire lehetséges a *mozgás* és a *levegőzés* azonos időben ismétlődnek. A többi tevékenységet rugalmasan építjük köréjük, amelyet a csoport óvodapedagógusi terveznek.

Ha a gyerekek a rendszeres életet már az óvodában megszokják, ez későbbi életükre is pozitívan hat.

A gondozásnak kiemelt szerepe van, hiszen a gondozás folyamatában is nevelünk, építjük a kapcsolatot a gyermekkel, egyúttal segítjük önállóságuk fejlődését együttműködve a gondozást végző többi munkatárssal.

Napirend, amely minden csoportban alapul szolgál:

06⁰⁰ 12⁰⁰ 15⁰⁰ 17⁰⁰	Szabadjáték, párhuzamosan tervezett differenciált tevékenység a csoportszobában vagy a szabadban Lelki percek, elcsendesedés Mindennapos frissítő mozgás vagy tervszerűen kötött mozgás (teremben, tornateremben, vagy a szabadban) Gondozási feladatok (tisztálkodás, öltözködés Ima, Tízórai, Tevékenységekbe ágyazott, a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítése, tevékenységekben megvalósuló tanulás - o Verselés, mesélés - o Ének, zene, énekes játék, gyermektánc - o Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka - o Mozgás - o A külső világ tevékeny megismerése □□□□□□□□Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése Ismerkedés a teremtett világgal, megfigyelések végzése spontán és tervezetten szervezett formában Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenység a szabad levegőn, séta, játék az udvaron. Gondozási feladatok (öltözködés, tisztálkodás) Közös ima, ebéd pihenés előtti ima, mese, Pihenés, Folyamatos felkelés, Gondozási feladatok (öltözködés, tisztálkodás) Uzsonna, Játék, párhuzamosan végezhető tevékenység a szülők érkezéséig
---	---

Hetirend

Az óvodai élet folyamatosságát a tevékenységek közötti éles határok feloldásában, a gyermekek szabadabb mozgáslehetőségében, az egyéni adottságok, szándékok szabadabb kifejezésében látjuk. A 3-7 éves gyermekek pszichikus sajátosságaikból adódóan az ismeretek tömegét, halmozzák fel. Fontos ezért, hogy a gyermekek számára az ismeretszerzés pszichikus feltételeit megteremtsük, felszínre hozzuk.

Építünk a gyermekek természetes kíváncsiságára, felfedező vágyára, mellyel tapasztalatokat gyűjtenek, szélesítik ismeretvilágukat.

Fokozatosan juttatjuk el a gyerekeket a játékban megismertektől a játékos tanulás szintjéig.

Ezzel elősegítjük a tudatos figyelem fokozódását, az ismeretanyag elsajátítását az egész nevelés folyamatában.

Fontosnak tartjuk a tevékenységek közötti "átjárás" biztosítása mellett a tevékenységi formák önálló életét is.

HETIREND:

Tervezetten szervezett tevékenységek	Párhuzamosan is végezhető differenciált és csoportos tevékenységek szervezése
* Hitre nevelés * Mozgás * Mozgásos játék rendszeres egészségfejlesztő testmozgás (mindennapos mozgás)	* Játék * Verselés, mesélés * Ének, zene, énekes játék, gyermektánc * Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka * Mozgás * A külső világ tevékeny megismerése * Matematikai tartalmú tapasztalatok

5.4. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI:

Szülőkkel - családdal:

A gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, ebben az óvoda kiegészítő esetenként hátrány csökkentő szerepet tölt be.

A gyermek harmonikus fejlődésének, személyisége formálódásának egyik biztosítéka, ha a nevelői tevékenységeinket összhangban folytatjuk a családdal. Ez nevelő folyamatunk eredményességét is nagyban, befolyásolja.

A gyermek magával hozza az óvodába mindazt, ami a családban érte, s hazaviszi a családba az óvodában szerzett élményeket, hatásokat. Az óvodapedagógusok ezért figyelembe veszik a családok sajátosságait, szokásait és az együttműködés során érvényesítik az intervenciók gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Azt valljuk, hogy céltudatos óvodai nevelésünk csak akkor vezethet eredményre, ha a családi nevelést sikerül vele összhangba hoznunk, /óvoda-család **érzelmi** egymásra hangolódásának elősegítése/**evangelizáció**. Ennek érdekében igyekszünk a szülőkkel mind jobban megismertetni óvodánk szellemiségét, nevelési elveit, pedagógiai programját.

Az óvodapedagógusoknak a gyerekek óvodába lépésének pillanatától célja, hogy minél szorosabb kapcsolatba kerüljenek a szülőkkel és megtalálják a család és óvoda összhangját. Erre több lehetőséget biztosítunk.

Az együttműködés legfontosabb alapelveinek tekintjük:

- Az őszinteséget és a nyíltságot mindkét oldalról. A szülők és az óvodapedagógusok egyenlő partnerekké válnak a nevelésben, egyenrangú nevelőtársi viszony alakul ki kezdetől fogva.
- Szemléletformálás a családon belüli arányos munkamegosztás működtetése érdekében.
Figyelem ráirányítása arra, hogy a gyermek szabadon kifejezhesse személyes képességeit, szabad választási lehetőségeit anélkül, hogy szigorú nemi szerepek által meghatározott korlátozások vonatkoznának rá.

Célunk: tartalmas, hitre épülő együttműködés.

Tiszteletben tartjuk a szülők meggyőződését. Segítjük őket a keresztény nevelés helyes értelmezésében, hogy az óvodai és családi nevelés egyaránt kiegészítve töltse be szerepét.

Az együttműködés tartalma: mindig az adott területre vonatkoztatva a közös fejlesztés érdekében.

Az együttműködés formái:

- *Családlátogatás:* az óvodába lépés előtt már meglátogatjuk a családokat, akik lehetőséget biztosítanak számunkra, hogy megismerjük otthoni környezetüket, a családi közegüket.

- *Egyéni beszélgetés:* a reggeli és délutáni találkozás alkalmával rövid, a gyermekekkel kapcsolatos aktuális dolgok megbeszélése.

- *Fogadóóra:* a gyermekek fejlődésének a szülővel való együttes nyomon követését szolgálja, de előre egyeztetett időpontban is adunk lehetőséget a szülőnek bizonyos problémák megbeszélésére.

- *Szülői értekezlet:* tájékoztatás az aktuális eseményekről, a gyermekek fejlődéséről, az óvoda munkarendjéről, napirendjéről, nevelési módszereiről.

- *Szülők fóruma:* előadás, vitaindító, aktuális kérdések megfogalmazása. Igyekszünk elérni, hogy a szülők aktívak, érdeklődők, segítőkészek legyenek.

- *Nyílt nap*: a leendő óvodások számára is szervezünk ilyen napot.
- *Internetes kapcsolattartás*: zárt Facebook csoport, elektromos levelezés lehetőségei
- *Szülők faliújságja*: tájékoztatás az aktuális dolgokról, cikkek ajánlása.
- *A szülői szervezet*: negyedévenként illetve szükség szerint ülésezik. Az ő közreműködésükkel érvényesítjük a család, a szülők és az óvoda közötti még jobb információáramlást.
- *Alapítványi bál*: pozitív kötődés erősítése az óvoda iránt.
- Óvodát népszerűsítő egyedi programok megvalósítása.

A szülői közösségen keresztül történő nevelő-szervező munka:

- *Munkadélután*: Az óvoda szépítése, otthonossá tétele érdekében. Hagyományos ünnepeink előtt közös előkészület, dekoráció-és ajándékkészítés. /Mikulás, Karácsony, Gyermeknap/
- *Közös programok szervezése*: együtt tartjuk a hagyományos ünnepeinket, közös szent miséken veszünk részt
- *Közös kirándulás*: A szülőkkel minden évben 1-2 alkalommal, amely lehetőséget ad a családok közötti szorosabb viszony kialakulására. Egy-egy család számára a távolabbi helyek megismerésére is lehetőséget ad. /anyagiak /
- *A szülők*: A felnőttek munkájának bővebb megismerése érdekében a szülőkkel, nagyszülőkkel kapcsolattartás

Egyházi közösséggel:

Az Egri Főegyházmegye Intézményeként részt veszünk a katolikus egyház életében, szoros kapcsolatot tartunk az óvoda fenntartóval, az óvoda lelkipásztorával, egyházközösséggel.

Együttműködés lehetőségei

- Mocorgó mise
- az év liturgikus ünnepei,
- lelkigyakorlatok,
- zarándokutak,
- felnőtt és családos hitoktatás,
- karitatív tevékenységek karitatív szervezetekben (Karitás, Máltai Szeretetszolgálat)

Óvodába lépés előtti intézményekkel:

- bölcsőde
- családi napközik
- szociális intézményekkel

Iskolával:

A Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Jó Pásztor Óvoda, AMI részeként nagyon szoros együttműködő munkát folytatunk – közös programok szervezése az óvodából iskolába való átmenet megkönnyítése érdekében.

- Óralátogatás, konzultáció a kompetencia alapú nevelésről
- Iskolai, óvodai rendezvényeken közös részvétel
- Az iskolások és óvodások találkozó (Mikulás, karácsony, kirándulás, sportverseny)

Kapcsolatot tartunk **katolikus társintézményekkel**, tájékozódunk az ott folyó pedagógiai munkáról.

Kapcsolat az óvodai élet során a pedagógiai munkánkat segítő intézményekkel:

- **Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat:** Segítséget nyújt a gyermekek iskolaérettségi fejlettségének vizsgálatában, a különböző fejlesztett területek megerősítésében, ill. az elmaradt területek felismerésében.
- **Család és Gyermekjóléti Központ**
- **Heves Megyei Gyógypedagógiai Módszertani Központ és Nevelési Tanácsadó**
- **Heves Megyei Önkormányzat Pedagógiai Szakmai és Közművelődési Szolgáltató Intézmény- továbbképzési programok.**
- **Forrás Gyermek és Szabadidő Központ:**
 - Bábszínház
 - Gyermekeknyvtár:
 - Manuális foglalkozások
- **Bartakovics Béla Közösségi Ház:** kiállítások megtekintés,
- **Egészségügyi szervekkel** – óvoda-iskola orvos, védőnő, fogszakorvos
- **EKKE**
- Minden olyan intézménnyel keressük a kapcsolatot, amely megismerteti a gyerekeket olyan ismeretekkel, amikkel mi nem rendelkezünk. /csillagászat, meteorológia stb./

Egyéb jellegű kapcsolatok:

- **Eger Megyei Jogú Város Humán Szolgáltatási Iroda:** a szociális és ifjúsági csoportjával együttműködés - szociális segítő jelenléte az óvodában heti egy alkalommal, fogadóóra
- **Kormányhivatalokkal és a Tankerületekkel**

6. AZ ÓVODAI ÉLETÜNK TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

6.1 Hitre nevelés

Hitre nevelésünk célja a katolikus embereszmény kialakítása, a Krisztus mértéke szerinti élet megalapozása.

Ennek megvalósulása érdekében feladataink:

- Szerető elfogadó légkör, bizalom összetartozás élményének biztosítása.
- Személyes példa, a gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodában dolgozók kommunikációja, bánásmódja és viselkedése.
- A megfelelő köszönési mód kialakítása.
- A szeretetteljes imádságos légkörben megéreztetni Isten szeretetét, tapasztalják meg a gyermekek a Jézusi szeretetélményt – alakuljon ki bennük az alapvető hitkészség.
- A vallásos élményekkel vallási érzelmeiket ébresztgetjük, erősítjük. Bátran szólítsák meg a Mennyei Atyát, örömmel imádkozzanak mindennap.
- Az erkölcsi tulajdonságok megalapozása, kialakítása (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, akarat), a biztonságérzet erősítése (feltétel nélküli szeretet, elfogadottság, bizalom élménye).
- Templomlátogatás során ismerkedjenek a liturgia eszközeivel, a helyes viselkedési szokásokkal
- Szívesen látogassanak templomba, családjukkal is. A szentmiséken az összetartozás élménye. Érezzék át, hogy mindannyian Isten nagy családjához tartozunk, és Jézusban egymás testvérei vagyunk.
- Iskolába lépés idején a hit tovább élése.

A csoportokban éves terv tartalmazza a megfogalmazott feladatokkal kapcsolatos teendőket, a mindennapos elcsendesedések, lelki percek, beszélgetések anyagát, tartalmát

A hitre nevelés, mely átszövi az óvodai élet egészét, tevékenységi formái:

A csoportban dolgozó óvodapedagógusok kezdeményezik, irányítják ezeket, illetve a két nagyobb csoportban heti két alkalommal hitoktatók foglalkoznak a gyerekekkel.

- ✓ Lelki percek naponta – 5-10 perc.
- ✓ Játékos hittan foglalkozás heti két alkalommal – 20-25 perc, a két nagyobb csoportban,
- ✓ imádságok, vallásos dalok tanulása.
- ✓ rendszeresen biztosítjuk a feltételeket, megteremtjük a lehetőségeket a Képes Biblia és vallásos témájú könyvek nézegetésére,

kezdemenyezzünk beszélgetéseket, a gyermekeket érintő, érdeklő témában

- ✓ vallásos tárgyú kirakók, színezők, szabályjátékok, jól ismert bibliai és szentekhez kapcsolódó történetek dramatizálása
- ✓ Étkezések, alvás előtti áldáskérés, hálaadás
- ✓ a köszönési mód elsajátítása,
- ✓ tevékenységekben megvalósuló tanulás
- ✓ Templomlátogatások, gyermekmise
- ✓ Közös ünneplések-szentmise látogatása a családokkal
- ✓ az ünnepekre készülve jócselekedetek gyűjtése (karácsonyi és húsvéti ünnepkörben)
- ✓ Ajándékkészítés.

Ünnepek és megemlékezések alkalmával feladatunk:

- az ünnep jelentőségének megéreztetése
- az ünnep érzelmi tartalommal való megtöltése
- az ünnep, jelesnap kiemelése a mindennapi élet eseményeiből
- az ünnep előkészítése és lezárása.

Az óvoda missziós feladatai:

- o a családok bekapcsolása az egyházközség életébe,
- o a közös imádság, a közös munka és a közös szórakozás, amely megtartó erő.

6.2 Játék

Nevelésünkben a szabad játék integrálja a különböző tevékenységformákat, a tanulás spontán és felajánlott lehetőségeivel komplex műveltség-tartalom közvetítésével differenciáltan fejlesztünk.

A játékot úgy szervezzük, hogy a gyermek szabadon választott, minden külső kényszertől mentes tevékenysége, önfeledt időtöltése legyen, amely sok-sok örömet, élményt jelent.

A játék a nevelési célok elérésének legfőbb, leghatékonyabb eszköze, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő tevékenység. A játék sokoldalúan fejleszti a gyermeket, játéktevékenysége közben fedezi fel, ismeri meg környezetét, ismeri fel önmaga lehetőségeit és korlátait. E tevékenység közben jönnek létre gondolkodási tevékenységének első formái, fejlődik emlékezete, gazdagodik érzelmvilága, erősödik akarata, kitartása, alakul szabálytudata, fantáziája segítségével átalakítja a megélt valóságot és környezetét.

Fejlesztő hatással van a játék a nagy- és finommozgásokra, a figyelemre, a megfigyelőkészségre is.

Az óvodapedagógus felkészültsége, attitűdje:

Biztos felkészültséggel kell rendelkezünk a gyermekekhez, a gyermekneveléshez kapcsolódó szaktudományokból, ismernünk kell a különböző játékfajták sajátosságait, pedagógiai funkcióit. Fontos, hogy mi magunk is tudjunk, szeressünk játszani.

A megértő, együttműködő nevelői magatartásunkhoz szükséges a magas fokú empátia, melynek a segítségével spontán módon alakítjuk a játékban a legmegfelelőbb magatartási formákat.

A gyerekek egész személyiségünkkel azonosítják magukat, tehát sokat jelentenek a gesztusaink, nonverbális kommunikációnk /pillantásunk, mosolyunk, hanglejtésünk/, illetve viselkedésünk, megjelenésünk. Minták vagyunk a gyermek számára. A játék nyelvén kell

kommunikálnunk a gyerekekkel. Csak akkor fejthetünk ki hatékony pedagógiai munkát a játék kapcsán, ha ismerjük a gyermek szociális helyzetét, életkörülményeit.

Célok, feladatok:

- A szabad játék kiemelt biztosítása, a testileg-lelkileg egészséges személyiség kibontakoztatása, örömteljes óvodai élet.
- A gyermek az óvodában maximálisan elégíthesse ki a játék, a játszás iránti igényét. Felszabadultan játszhaszon, minél több játékfajtát ismerhessen meg, minden tevékenysége játékos legyen, erősödjenek a katolikus magatartásformák és szokások.
- A tradicionális nemi szerepektől való eltérés, egyéni különbségek, motivációk tisztelete (babázó kisfiúk, autózó kislány természetessége)
- A gyerekek képességeinek kibontakoztatását minden eszközzel biztosítanunk kell, minden apró sikerének, fejlődésének örülnünk kell.
- a játék által keresztény értékekre fogékony, kreatív, társaikhoz alkalmazkodni tudó, aktív, feladatokat értő és megtartó gyermek nevelése
- erősödjenek a katolikus magatartásformák és szokások
- A játék objektív feltételeinek biztosítása
Nyugodt légkör – nagy szerepe van a konfliktushelyzetek megelőzésében, csökkentésében, illetve megszüntetésében. Időben felhívjuk a gyerekek figyelmét a játék befejezésére, a játékeszközök elrakására,- mindig összhangban a játék sajátosságaival. Mintaértékű kommunikáció, az éppen aktuálisan csoportra és egyénre szabottan formálendő szokások, normák hangsúlyozásával, a szerepjátékba való bekapcsolódáskor az adott játszócsoportra hangolódó szerepformálás).

Pozitív visszajelzések:(játék közben elsősorban metakommunikációval jelezhető „a látom, értem, fontos nekem, örülök, hogy jól érzitek magatokat”. Játék után esetleg az ötletek befogadására, közös eszközkészítésre, játékokkal való bánásmódra, rendrakásra vonatkozóan szóbeli értékelés is elhangozhat).

A megfelelő csoportlégkör biztosítása elfogadó, segítő, támogató attitűddel, differenciált módszerekkel,

Megfelelő hely - A megfelelő játszóhelyek biztosítása:

A belső terek tagolása a különböző jellegű játékok kibontakozása érdekében a csoportszoba és az óvoda egyéb adottságainak figyelembevételével (közös terek, egyéni játékokra alkalmas terek, nagyobb és intímabb terek, zajos és csendesebb tevékenységek tere).

A terek változtathatóságának, rugalmas átalakíthatóságának, átjárhatóságának biztosítása, inspirálás (eszközök és normák) a különböző játéktevékenységekhez:.. Az adott lehetőségekkel úgy kell gazdálkodni, hogy mindenki nyugodtan tevékenykedhessen, de alkalomadtán könnyen át lehessen váltani egyik tevékenységi formáról a másikra. A hely biztosításánál számba kell venni a csoportszobán kívüli helyiségeket is /pl.: öltöző-folyosó, tornaszoba/

Játékidő: Az óvodában kiemelt a szabad játék túlsúlyának érvényesülése. A játék kiemelt jelentőségének, az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is megmutatkozik.

Játékeszközök: A gyerekek a játékokat a polcokon szabadon elérik és azokkal kedvük szerint játszhatnak. A megfelelő, készen vett játékeszközök mellett meghatározó eleme a közösen készített eszközök, a sokféleképpen felhasználható anyagok, szerszámok, a különböző családi kultúrák pozitív elemeire emlékeztető tárgyak, valamint a megismert egyéni élményekhez kapcsolódó eszközök biztosítása. Ez megerősíti a gyermeki kreativitás, önkifejezés, alkotókedv, közös tervezés, együttműködés interakciós kultúra kibontakozását, annak átélését, hogy nem a pénzen vett játék jelenti a legnagyobb örömet.

Tapasztalatszerzés irányítása, élmények szerepe: Gondoskodnunk arról, hogy a gyerekek minél jobban megismerjék környezetüket. Arra törekszünk, hogy a tapasztalat- és ismeretszerzés pozitív érzelmeket váltson ki a gyermekekben. A tapasztalatszerzés folyamatában és a játékban is megmutatkoznak a gyerekek ismeretei közti különbségek. A közös élmények gazdagításával /séták, kirándulások, kiállítások látogatása, a város nevezetességeinek megismerése/ próbáljuk elérni, hogy a különbségek csökkenjenek.

JÁTÉKFAJTÁK:

Gyakorló játék: Eleinte hang, beszéd játékos utánzása / halandzsa /, a játékos mozgást ugyanazon a szabályok szerint ismétlése, játékszerek, eszközök rakosgatása, játék, különböző anyagokkal /víz, homok/ önálló tevékenységként jelentkezik. Később a konstrukciós és szerepjáték elemeiként jelentkezik.

Szimbólikus- szerepjáték:

A szimbolikus játék a szerepjátékot megelőző játékforma, két formáját ismerjük, egyrészt, amikor a gyermek saját cselekvését, viselkedését úgy utánozza, hogy mással végezteti (babák sétáltatása), másrészt, amikor másoknál megfigyelt cselekvést utánoz (pl. havat lapátol, mint az apukája).

Ez a játék a gyakorló játékból alakul ki. Később kialakul az együttjátszás igénye, képesek a cselekvések összehangolására, egyszerűbb közös játékok megszervezésére. Elfogadják társaik elgondolásait, alkalmazkodnak a játék szabályaihoz, még számukra kedvezőtlen szerepeket is vállalnak. Tudnak vezetni és alkalmazkodni is. Megfelelő tapasztalatok, élmények birtokában önállóak a közös tervezésben.

Építő játék, konstruáló játék:

Eleinte gyakran tudnak olyan építményeket alkotni, melyek bonyolultak, megismételni azonban még nem tudják. Később az építő játék elemeiből játékszereket is tudnak készíteni, képesek élethelyzeteket reprodukálni, közben építenek, szerelnek, szerkesztenek, bonyolultabb építmények újra alkotnak. Óvodáskor végén alkotásaikat önállóan, sok egyéni ötlet alapján hozzák létre. Képesek különböző anyagok, eszközök kombinált alkalmazására.

Szabályjáték:

- Egyszerű szabályjátékok, melyben nincs különösebb kötöttség /körjáték /, elsősorban a gyermek mozgásszükségletét kielégítő szabályjáték.

- Olyan szabályjátékok is választhatók, melyek megkívánják, hogy a győzelem elérése érdekében közösen törekednek a szabályok betartására.
- Nagyobb ügyességet, szellemi erőfeszítést igénylő szabályjátékok: bonyolultabb szabályok megtanulására képesek, miközben örömmel játszanak.

Dramatizálás, bábozás:

- Kezdetben érdeklődésüket elsősorban a bábu mozgása kelti fel. Jó, ha van a csoportban néhány olyan báb, melyet az óvodapedagógus gyakran használ, mely a gyerekek között "él", helye van a csoportban. Fontos, hogy a saját élményeik eljátszásához megfelelő gyermekméretű bábok paraván álljanak rendelkezésre.
- Közös bábkészítés. /sík, fakanál, terménybáb/

Barkácsolás, rajzolás, festés, gyurmázás, kézimunka, megfelelő hely, eszköztár, inspiráló anyagok biztosításával.

Udvari játéklehetőségek:

Az udvar nagy része füvel borított, ami sokféle játéktevékenységre ad lehetőséget.

A homokozó:

A homokozóban egyformán alakulhat gyakorlójáték, szerepjáték, szabályjáték.

Megismerkednek a gyerek az anyag (homok) fizikai tulajdonságaival.

Tapasztalatokat szereznek pl.: halmazállapotról, mennyiségről, esésről stb.

Udvari mászóakák, tornaszerek:

Ezekkel is mozgásra, játékra motiváljuk a gyerekeket, illetve szerepjátékra. A betonozott részen színes krétával is rajzolhatnak. Gyakran kezdeményezünk mozgásos játékokat az udvaron. A kint lévő asztaloknál rajzolhatnak, képeskönyveket nézegethetnek, hajtogathatnak, barkácsolhatnak, gyurmázhatnak, szappanbuborékot fújhatnak.

Egyéb kiegészítő eszközöket is biztosítunk: célba dobó játékok, ugráló kötél, karika, labda.

A játékirányítás:

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátszással, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, a nem direkt reakcióival éri el.

Tudatosan megengedő, elfogadó, biztonságot és bizalmat adó, segítő, támogató jelenlét, pedagógiai optimizmus. Potenciális partner, akit érdekel, amit a gyerekek játszanak, tesznek.

A szabad játék és játszótárs választás biztosítása, a kreativitás ösztönzése, támogatása. A játék elképzelések megbeszélésének inspirálása. A gyermekek aktuális fejlettségi szintjének nyomon követése, egyénre és csoportra szabott fejlesztési feladatok tervezése és megvalósítása elsősorban indirekt módszerekkel (pl. társas kapcsolatok formálása, az együttműködés fejlesztése, az interakciók tartalmának fejlesztése, a kezdeményezőkészséggel, önértékeléssel, *önérvényesítés*, önbizalom formálásával kapcsolatos feladatok). A játékirányítás sajátossága, hogy közvetett, együttműködő, indokolatlanul soha nem avatkozunk be a gyerekek játékába. Közbelépünk, ha a gyerekek egymást zavarják, a testi épségük veszélybe kerül, a konfliktusokat nem képesek önállóan

megoldani. Beavatkozunk, ha a gyerekek játék közben technikai tanácsra van szüksége, igénylik az aktív jelenlétet.

Célunk az, hogy a gyermeknek ne csak az óvodai játéka fejlődjön, hanem az otthoni is. Ehhez a szülők segítsége szükséges, hogy lehetőségeikhez mértén megteremtsék az otthoni játék minden szükséges feltételét, legfőképpen az együtt töltött időt. A beilleszkedési időszak a legkedvezőbb a játékkal kapcsolatos szülői szemléletformálás megkezdésére, hiszen a modellnyújtás mellett lehetőség adódik a pedagógiai helyzetek rövid indoklására, a játék fontosságát tudatosító érvek közvetítésére is, annak érdekében, hogy elfogadottá váljon a játék prioritására építő óvoda.

Szívesen nyújtunk segítséget ötletekkel, tanácsokkal a napi találkozáskor.

6.3 Verselés, mesélés

Az anyanyelvi nevelés legfontosabb területe.

Lényeges, hogy nyelvileg értékes mesét, verset halljanak a gyermekek, mert a szókincs, szókészlet bővítésének alapját, anyagát a gyermekek tapasztalt élményei szolgálják.

A mindennapos többnyire játékos mozgással is összekapcsolt mondókák, dúdoló, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.

Az anyag kiválasztásnál figyelembe vesszük, hogy a felhasznált irodalmi anyagunk sokrétű, a népi mondókák különböző fajtáitól /ujjas, jártató, ringató, kiolvasó / a népmeséken keresztül a mai irodalmi művekig tartalmazzon, de hallgassanak igazi - hozzájuk mégis témában közel álló klasszikus műveket is. A meséket úgy választjuk ki, hogy kiválóan alkalmasak legyenek az óvodás gyermekek szemlélet módjának és világképének kialakítására. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag és sok alkalmat, erős jó alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese – képi és konkrét formában – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat.

Az anyanyelvi nevelés feladatai a szabadjáték tevékenység területén

- Tudatosan megengedő, támogató biztonságot adó jelenléttel, boldog atmoszféra teremtésével és a játék közösen elfogadott normáinak indirekt képviselésével a beszédkedv, a közlésvágy motiválása.
- Érdeklődés, komoly figyelem kifejezése a gyermeki közlések iránt, készséges válaszok a kérdésekre, gyermeki üzenetek dekódolása, metakommunikációs jelzések küldése, játszótársként nyelvi kifejezőminták adása.
- A gyermeki szerepjátékot kísérő párbeszéd támogatása verbális ismeretekkel, a fogalomalkotás segítségével, a beszéd prosódiai elemeinek gazdagításával. Beszédalkalmakkal az új szavak, szófajok, különböző igeidők, módok, ragozás tanulásának, fogalmak megértésének, a magyaros mondatalkotás, kontextusos beszéd, szóbeli kapcsolatteremtés kialakulásának segítése.

Katolikus óvoda sajátosságaként bibliai történetekkel is megismertetjük a gyerekeket - keresztényi tudat erősítése.

A fejlesztés tartalma:

Az anyanyelvi nevelés területén kiemelkedő a bábozás szerepe. A bábok külseje, mozgatása lenyűgöző élmény számukra, ezekkel már kiscsoporttól ismerkednek. Kezdetben paraván nélkül mozgatják a bábút, később paravánt is használunk. A bábozás közben felszabadulnak a gátlások, a szorongások. Bátorságuk megnő, fejlődik beszédképességük. A gyermeki önkifejezés fejlődésének segítése, a saját vers és mesealkotás megalapozása változatos módszerek alkalmazásával. Ráébreszt mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra, külvilágra irányított megismerési törekvésre.

Ezenfelül a dramatizálás és számtalan lehetőség alkalmazása Pl: felnőtt által megkezdett mese befejezése, kiegészítése, gyermekek meséje egy-egy ismert mesehősről, képolvasás.

Bibliai történetek megjelenítése.

A gyermeki vers és mesealkotás ábrázolással való kombinálása fejlődésének elősegítése az önkifejező képesség gazdagítása érdekében (mesebefejezés rajzzal, saját mesekönyv készítés).

A mesélés, verselés, mondókázás az esztétikai, irodalmi fogékonyság megalapozása, anyanyelvünk, szülőföldünk szeretetére nevelés.

Középső - nagycsoportban többször visszük a gyerekeket bábszínházba, illetve a színház gyermek előadásaira – ez ösztönző hatással van játéukra. Az óvodába is meghívunk vendégelőadókat.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

A beszéd a gyermekek környezetével való érintkezésének, önkifejezésének, gondolkodásának legfőbb eszközévé válik. Arra törekszünk, hogy összefüggő mondatokban, választékosan fejezik ki magukat.

A különböző hangzókat tisztán ejtik.

Sokszor szívesen verselnek, mondókáznak, mesélnek. Tudnak 10-12 verset, hosszabbat-rövidebbet. El tudnak mondani 3-5 mesét. Van kedvenc meséjük, mesehősük. El tudják mondani több mese tartalmát.

Alkalmazzák az irodalmi művekből megismert kifejezéseket, jellemző szófordulatokat. Saját maguk is szívesen találnak ki hosszabb-rövidebb történeteket, meséket..

Örömmel báboznak, dramatizálnak nemcsak saját kedvükre, hanem a közös játék, a másoknak szerzett élmény motivációjából is.

Játékidőben a szabadon választott mesés- és képeskönyvek nézegetésével alakul a könyv iránti szeretetük.

6.4 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Fontosnak tartjuk a zenei nevelést, hiszen a gyermek érzelmi életét értelmi képességeinek fejlődését és mozgásfejlődését is nagymértékben befolyásolja.

A gyermekek nagyon igénylik az óvodai élet bármely szakában a dalok, énekes játékok ismételt meghallgatását, lejátszását, ezért az éneklést, zenélést a gyermekek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

Óvodánkban a személyes énekhangot helyezzük előtérbe, mert a gyerekek érdeklődését legjobban az élő hang kelti fel, és az óvodapedagógushoz személyes kapcsolat fűzi őket. Ezért szívesebben is utánozzák őt.

A felnőtt által leggyakrabban használt hangszer a furulya, de lehetőség szerint próbáljuk minél több hangszerral megismertetni a gyerekeket. /Xilofon, dob, triangulum, cintányér, furulya, és különböző fából készült hangszerek. Ezeket a hangszereket a foglalkozásokon igyekszünk minél többet használni. Minden csoportban van ~~CD-lejátszó~~ IKT eszköz, ami a zenehallgatás változatosságát segíti.

A fejlesztés célja, feladatai:

- Fogékonnyá tenni a gyermekeket az értékes, szép zene befogadására.
- Zenei kreativitás, improvizáció fejlesztése
- Zenei ízlésük formálása, saját néphagyományuk megismertetése, néptáncok, népi játékok.
- Zenei hallásuk és ritmusérzékük fejlesztése, harmonikus, szép mozgás elősegítése.
- Zenei anyanyelv megalapozásának előkészítése.
- Zenehallgatás, egyházi zene, vallásos tartalmú dalok megismertetése

- Ismerkedés a hangszerekkel
- Ismerkedés a nemzeti és nemzetiségi értékeket hordozó hagyományos és kortárs művészeti alkotásokkal.

A felhasznált zenei anyag:

Fejlettségnek megfelelő hangterjedelmű pentaton jellegű, hat hangterjedelmű népi gyerekjátékok, gyerekdalok, mondókák és műdalok.

Zenehallgatásként megismertetjük a gyerekeket más népek dalaival és a kortárs zenei alkotásokkal is.

Az éneklési készség, a ritmus és hallásfejlesztés módja:

Az éneklési készség alakulása az óvodában a gyermek utánzási vágyán alapszik. Gyakori énekléssel keltjük fel a gyerekek érdeklődését, akik fogékonyságuk, kedvük szerint bekapcsolódnak.

A fejlődéshez szükséges a sokszori ismétlés, ezért szem előtt tartjuk, hogy a gyerekek játék helyzetben szívesen énekelnek. Az ismétlés egyhangúságát eltünteti a játék izgalma, öröme.

- A magasabb és mélyebb hangok beszéden, éneken, hangszeren történő felismertetése és térbeni érzékeltetés megpróbálása.
- Változatos szövegű és dallamú motívumok visszaéneklése öt hangterjedelemben.
- Halk és hangos közötti különbség megfigyeltetése, felismerése, alkalmazása beszéden és zörejen.
- Különböző zörejek, 2-3 dallamjátszó hangszer és ritmushangszer hangszínének felismertetése.
- Az egyenletes lüktetés, vagy a ritmus érzékeltetése mondókázás, éneklés, járás közben játékos mozdulatokkal és ritmushangszerekkel.
- A spontán zenei érdeklődés felkeltése énekes beszéddel, mondókákkal, dalokkal.

A zenei alkotófantázia fejlesztése:

Főleg 5-6-7 éves korban lehetséges. Ebben az életkorban a gyerekek öntudatosak, bátrak és önállóak. Igénylik a közös játékot, a csoporthoz tartoznak, de már kisebb baráti köröket is alakítanak. Örülnek az énekes játék változatos formáinak. Szeretik, ha értelmüket, alkotóképességüket próbára tesszük. Szívesen énekelnek, maguk is kezdeményeznek, játékot. Arra biztatjuk őket, hogy spontán dúdolgatásból kiindulva szándékosan találjanak ki dallamokat versekhez, mondókákhoz, bábozáshoz. Énekelve meséljenek, bábozzanak a maguk és társaik öröme, szórakoztatására. Esetleg találjanak ki játékokat egy-egy énekhez, vagy adjanak ötleteket szemléltető eszközök elkészítésére.

Az énekes játékok mindennapi alkalmazásának lehetőségei:

A nap folyamán bármikor sor kerülhet énekes játékok játszására a gyerekek igénye szerint. Jó idő esetén, főleg a nyári hónapokban az udvaron is sok lehetőség adódik az énekes játékok gyakorlására. A gyerekek annyiszor játszhatnak el egy-egy játékot, ahányszor kedvük tartja.

Az ünnepi előkészületekhez az énekek is hozzájárulnak. A műsorok összeállításánál alapvető, hogy a gyerekek a már ismert játékokat énekeljék, játsszák úgy, hogy a felkészülésre ne fordítsanak külön időt.

A zenehallgatás lehetőségei az óvodában:

Az óvodai zenehallgatás célja a zenei ízlés formálása kezdete. A zenehallgatásra szánt műveket bármelyik korból, bármelyik néptől választhatja az óvodapedagógus. Az egyetlen szempont a zene szépsége és művészi értéke. A gyerekeknek az a legnagyobb élmény, ha az

óvodapedagógus énekel vagy valamilyen hangszeren játszik. Énekelnek a nagyobbak a kisebbeknek, iskolásokat, vagy képzett zenészeket is meghallgatunk. /táncház /.

A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Célunk, hogy a gyerekek a mondókákat, a hat hangterjedelmű dalokat, 5-6 alkalmi és egyházi éneket, dalt tudnak tisztán, szép kiejtéssel mondani, énekelni. Természetes tempóban biztosan énekelnek csoportosan és egyénileg is. Egyszerűbb dallammotívumokat tisztán énekelnek vissza egyénileg is. Az ismert dalt szöveg nélkül, dúdolva is tudják énekelni.

Felismerik a magas és mély éneklés közötti különbségeket, maguk is tudnak így énekelni és dalt kezdeni. Ezt kézmozgással is érzékeltetni tudják.

Felelgetős játékokat két csoportban, az óvodapedagógus segítségével is tudnak játszani. Ismerik a halk és hangos közti különbséget és tudnak így énekelni, beszélni, tapsolni. Képesek zenei fogalom párokat felismerni és összekötni.

Felismerik a dallamot dúdolásról, hangszerről, kezdő, belső vagy záró motívumról. Tudnak dalokat jelre hangosan és magukban énekelni. /dallambújtatás /

Megkülönböztetik a természet és a környezet zöreje- és beszédhangjait. Ismerik néhány hangszer jellegzetes hangját, megszólaltatásuk módját. /fúvós, pengetős, ütős, vonós /. Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától. Ütő hangszereket használnak: lüktetés, ritmus, motívum-hangsúly kiemelésére

A jól ismert mondókákat, dalokat ritmusuk alapján is felismerik. Szöveges ritmusmotívumokat visszatapsolnak egyénileg is.

Énekléssel és mozgással bemutatják a normál tempónál gyorsabbat, lassabbat.

Térformákat alakítanak az óvodapedagógus segítségével.

6.5 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A gyermekek ábrázoló készségei, képességei az óvodába érkezésükkor különbözőek.

Mivel a gyerekek egyik legkedveltebb szabadidős tevékenysége a rajzolás, könnyű megállapítanunk, ki milyen szinten áll ezen a területen.

Fejlesztésünk célja - feladata:

Az ábrázolás, az önmegvalósítás, önkifejezés eszköze. A gyerekek ízlésének, alkotó és befogadó képességének, fantáziájának, kreativitásának kibontakoztatását, **az esztétikai nevelést szolgálja.**

Célunk:

- A gyermekek tudják értékelni a szépet, az őket körülvevő világban, a természetben és a társadalmi életben. Érezzenek ösztönzést ezek megvalósítására.
- A gyermeki élmény és fantázia világ gazdagításával a saját formanyelv, az alkotó alakító önkifejezés fejlődésének segítése.
- Az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság, környezet esztétikai alakítására és a vizuális esztétikai élmények befogadására való fogékonyság megalapozása.
- Az eszközök célszerű, biztonságos, takarékos, kreatív használatára szoktatás.
- Az egyes technikákhoz kapcsolódó munkafogások, megoldások, az eszközök bemutatása, használatuk megnevezése, a gyakorlásra való ösztönzés.

A vizuális nevelés a maga sajátos eszközeivel segít megvalósítani óvodai nevelésünk célját, a gyerekek sokoldalú fejlesztését, az óvodába lépéstől kezdve.

/Fantázia, emlékezet, gondolkodás, esztétikai érzék, finommotorika fejlesztése, kreatív gondolkodás kialakítása./

Legfontosabbnak a buzditást, az alkotókedv felkeltését és megőrzését tartjuk. Az egyes technikákkal mi ismertetjük meg a gyerekeket, fokozatosan megmutatjuk a lehetőségeket, mi mindent lehet alkotni a későbbiekben, ezt fantáziájukra bízunk.

Fontosnak tartjuk a vizuális képességek fejlesztését, hiszen az iskolára való felkészítésben az, / íráskészség megalapozására/ a kitartó, figyelmes, pontos, esztétikus munkára törekvés igényeinek kialakítására legalkalmasabb terület.

Arra törekszünk, hogy lehetőleg a jobb minőségű eszközöket, anyagokat tudjunk biztosítani, ezáltal lehetőség nyílik a gyermekek számára a különböző eljárásokkal való ismerkedés.

A gyermekekkel a megfigyelt élményeiket *különböző munkakereteken* belül ábrázoltatjuk:

- közvetlen szemlélet, természet utáni,
- emlékezet utáni,
- elképzelés utáni ábrázolás

Technikák

- **mintázás só-liszt** gyurma, gyurma, agyag,
- ceruza -és zsírkréta rajz, festés,
- festés: ujjal, ecsettel, egyéb eszközökkel (pl.: libatoll, parafadugó, szivacs)
- díszítő munka, természettel, kivágott elemekkel,
- kézimunka, varrás,
- hajtogatás,
- vágás

Az eszközök célszerű, biztonságos használata

Lehet egyéni, vagy közösen elkészített munka.

A gyermekek alkotókedvét nem szorítjuk szűk időkeretbe. A hét minden napja szükséges ahhoz, hogy a gyermek a tevékenység sokszínűségéért, önmaga belső látásmódja kifejezéséért vegyen részt az ábrázolásban. Ehhez biztosítjuk minden nap, minden csoportban a különböző ábrázoló tevékenységeket, amelyekben a gyermekek gyakorolhatják a technikákat, közben érzelmeik, gondolataik megjelennek alkotásaikban.

Ezáltal fejlődik kézügyességük, rajzkészségük.

A tevékenységet egyszerre 6-8 gyermek végezheti. Mindehhez az eszköz elérhető helyen van, a gyerekek bármikor elvehetik a fiókból, polcra.

Lehetőség nyílik arra, hogy a gyermekek személyre szóló segítséget kaphassanak.

Az óvodapedagógus követni tudja szín, formaviláguk, technikai ismeretük, eszközhasználatuk fejlődését. Ösztönzi a technikához illeszkedő témaválasztást, beszélgetésekkel segíti az élmények szubjektív megjelenését az ábrázolásban.

A nagycsoportosokat lehetőség szerint kézműves foglalkozásra visszük, ahol megismerkedhetnek még több technikával. /agyagozás, batikolás, tűzzománc, stb./

Ebben a korban már megjelennek a keresztény élet szimbolikus színei, jelei (a kereszt, gyertya és egy-egy bibliai történet ábrázolásukban).

A környezetben látható esztétikus jelenségeket, műalkotásokat megfigyeltetjük, közösen nézegetünk művészeti albumokat a gyerekekkel, ismerkedünk a népművészeti elemekkel.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére.

A 6-7 éves gyermekek viszonya a manipulatív tevékenységhez igen pozitív.

Bátran szívesen használják az ábrázolás eszközeit.

Minden gyermek szívesen próbálja ki az újfajta, számára ismeretlen, érdekes anyagokat, technikákat, illetve alkalmazza azokat nap, mint nap.

Formaábrázolásuk változatos, képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat. /fiú, lány, virág / Ember-ábrázolásaikban megjelennek a részletek, /ruha, haj, szempilla, ékszer / és mozgások is jelzést kapnak.

Ábrázolása során kitartó, akár több napon keresztül is képes munkálkodni.

Önállóan szóbeli véleményt nyilvánítanak műveikről és a műalkotásokkal kapcsolatban.

Önállóan és csoportmunkában is készítenek egyszerű alkotásokat. /festés, nyírás, tépés, ragasztás, szövés, varrás/

Szereti maga körül a harmóniát, a szépet, szívesen díszíti a környezetét.

6.6 Mozgás

Óvodánkban a mozgásfejlesztést nagyon fontosnak tartjuk, - mert azon túl, hogy gyermek legalapvetőbb természetes megnyilvánulási formája- a rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató-, és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Mindezek nagymértékben hozzájárulnak a tanulási képességek, kompetenciák kialakulásához, fejlődéséhez.

A gyermek természetes mozgásigényére figyelemmel, a játékba, azon belül a szabad játékba ágyazott mozgástevékenységeket, az óvodai élet egyéb tevékenységeibe komplexen beépített testmozgást kiegészítik az irányított mozgástevékenységek, amelyek együtt hatnak a gyermek személyiségének fejlődésére (pl. pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás).

Szintén fontos az óvodapedagógus példamutató mozgása, játékossága, amely motiválóan hat a gyermekekre.

A fejlesztés célja, feladata:

1. A testi képességek, egészséges erőnlét fejlesztése, természetes mozgáskedv elérése, kielégítése.
2. Az értelmi képességek fejlesztése.
3. Szociális képességek fejlesztése.

A gyermekmozgás fejlesztésének lehetőségei:

Nagymozgások:

- *Járás* kis és nagy lépésekkel, különböző irányokba fordulással különböző tempóban, tárgyak átlépése, megkerülése.
- *Futás*, különböző tempóban, változó távon, időtartamban, különböző irányokban, tárgyak átugrásával, átlépésével, megkerülésével, irányváltoztatással.

- *Ugrás* előre-hátra, mélyugrás ugróiskola, szökdelés páros lábbal, egy lábon, oldalirányban is, távolugrás.
- *Csúszás - kúszás – mászás*, különböző irányokban, irányváltotatással különféle helyeken és tárgyakon /mászóka, fa/, tárgyak alatt, között, különböző eszközök továbbításával.
- *Egyensúlyozás*: állás lábujjon két, ill. egy lábon, állás sarkon két lábbal, egy lábon, egyensúlyozó járás tárgyakon. Body Roll henger gyakorlatok, forgások, fordulatok, testhelyzet változtatások, vegyes tartások, mérleg, gyertya.
- *Gurulás a test hossz tengelye körül, gurulóátfordulás előre-hátra.*
- *Dobás*: babzsák, kis labda, léglabda célba dobása - vízszintes és függőleges célba, /változó nagyságú körbe, változó távolságról, különböző tárgyak fölött. Labdajátékok, dobás és elkapás - nagyobb, majd kisebb labdákkal, két és egy kézzel, változó távolságról, labda ütése, bottal is.
- *Szem - láb koordinációja*: ugrókötel fölött átugrás változó magasságban. Lábbal különböző formák rajzolása homokra, padlóra, krétával, ceruzával lapra. Ugróiskola egyszerűbb és nehezebb formában.
- *Szem-kéz koordináció*. Eszközzel végzett játékok, gyakorlatok labdával, egyéb tornaeszközzel.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

Finommotorika fejlesztése:

- Gyurmázással, építő játékokkal, papírhajtogatással, Puzzle - játékok összerakásával, vágással, "papír-ceruza" feladatokkal /rajzolás, festés nagy felületre, sablonok kiszínezése /.
- Láb torna.

Testséma fejlesztése:

- Önmaga felismerése tükörgyakorlatokkal.
- Testfogalom, a test és testrészek funkcióinak tudatos ismerete.
- Tevékenységek a testrészek megismerésére:
 - megérintés - felnőtt megnevezi,
 - gyerek saját testén megérinti, megnevezi,
 - utasításra megérinti, megnevezi,
 - felnőtt megnevezi, és a gyerek megérinti a másik gyereken,
 - csukott szemmel.
- A testséma alakítása:
 - Az oldaliság tanítása, jobb-bal.
 - A test elülső és hátulsó részeinek megismerése. /elé-mögé, hasra - hátra /
 - A test függőleges zónájának megtanítása. /fej fölé, lábra, láb elé /

Az egyes testrészek fejlesztésére alkalmas mozgások:

- *Fej*: fejfördítés, fejkörzés, csukott szemmel megérinteni a szemeket, füleket, orrot, haját.

- *Törzs:* törzsfordítás oldalsó majd mellső középtartású karral, törzhajlítás oldalra, előre-hátra.
- *Karok:* karkörzés előre-hátra, tölcserkörzés, különböző karlengetések ritmusra, hajlítások, oldalsó középtartásból karkeresztezés majd ismét nyújtás, karhúzás, tolás, páros munka.
- *Ujjak:* kéz ökölbe szorítása, az ujjak ide-oda mozgatása.
- *Lábak:* fekvő lábemelés páros, váltott láb, fekvő lábkörzés, állva láblengetés előre, hátra, oldalt, térdhajlítás - nyújtás, ülve lábhajlítás-nyújtás, lábemelés-leengedés, törzhajlítás bokafogással, szökdelések, ugrálások, váltott lábbal.
- *Lábak és lábujjak:* sarokemelés és leengedés, lábfej visszafeszítése, járás sarkon és lábujjon, külső talpélen járás, ugrálás páros lábbal, egyik-másik lábon, törzhajlítás előre, hanyatt fekvő vagy állva a lábbal rámutatni egy adott pontra, babzsák, kendő, papír felmarkolása lábujjal, papírtépés, rajzolás, lábujj-araszolás.
- *Váll:* emelések, páros és váltott körzések.
- *Hát: tartásjavító gyakorlatok:* domborítás, homorítás.

A jelenlegi eszköztárunk a csoportokban is használható: pad, asztalok, labdák, Body Roll, tornaszőnyegek, karikák, botok, babzsákok, szalagok, kendők, füles labda, billenő korong, egyensúly pálya, billenőlap, bosu.

Eszköztárunkat folyamatosan bővítjük.

A spontán, a játékba, azon belül a szabad játékba ágyazott mozgástevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk. Törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

Az **udvaron** sokféle mozgásformát végezhetnek a gyerekek: függeszkedés, mászás, futás, egyensúlyozás, hintázás, csúszdázás. Igyekszünk a meglévő eszközöket, lehetőségeket bővíteni, változatossá tenni - célba dobás, tollas, kugli, kosárlabda, ugráló-kötél, karikák, így gazdagítva a gyerekek játékát.

Amikor az idő engedi a rendszeres egészségfejlesztő testmozgást, az irányított mozgásfejlesztést az udvaron tartjuk.

Többször visszük sétákra, túrákra, kirándulásokra a gyerekeket, melyek az állóképesség fejlesztésén, a mozgásigény kielégítésén kívül együttes élményt is jelentenek a csoportok számára.

Minden tervezett mozgás alkalmával az óvodapedagógusok szem előtt tartják a csoport egészségi állapotát, egy-egy gyermek fáradékonyágát, teljesítőképességét. A kisebb kedvvel mozgók aktív bevonása - sok dicséret, együtt mozgás.

A mozgás során fontos számunkra a testi, értelmi, erkölcsi, esztétikai nevelés egységének megvalósítása is. A mozgás megszerettetésében az óvodapedagógusok együttműködnek a családdal.

Ösztönözzük a szülőket, hogy az óvodán kívül is minél több mozgási lehetőséget biztosítsanak gyermekük számára, /, játszóterek, kerékpározás, szánkózás, korcsolyázás, zenés-táncos műsorok, kiránduljon együtt a család/ Kérjük a szülőket arra is, hogy lehetőség szerint gyalog járjanak óvodába, bevásárolni, sétáljanak sokat.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Növekszik teljesítőkéességük, mozgásuk összerendezettebbé ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik. Mozgástanulásaik az egyensúlyozásban és ugrásban növekednek.

Cselekvőképességük gyors, mozgásban kitartóak.

Fizikai erőnlétük, állóképességük az életkornak megfelelő.

Fejlődik tér-és időérzékük és tájékozódó képességük. Megszeretik és igénylik a mozgást

A természetes járást ütemes járással váltakoztatják.

Ismerik legalább 2-3 kéziszer használatát. (labda, ugrókötel, karika).

Fejlett az egyensúlyérzékük

Állórajtból kiindulva 20-30 m-t futnak.

Hat-nyolc lépés nekifutással tetszés szerinti akadályt átugranak. Ugrásukat a talajéréskor fékezni tudják.

Hátsó függőállásban lábmozgást végeznek.

Kialakult a szem-kéz, szem-láb koordinációjuk

Kislabdát hajítanak távolba. Labdát pattogtatnak helyben.

Ismernek legalább egy labdajátékot (kidobós, foci).

Megértik az egyszerű vezényszavakat. Magabiztosan (csuklószalag nélkül is) alkalmazzák a jobb-bal kifejezéseket.

Egyéni, csoportos, sor-és váltóversenyt játszanak az óvodapedagógus segítségével és a szabályok pontos betartásával, egészséges versenyszellemmel képesek küzdeni.

Képesek alkalmazkodni társaikhoz, koruknak megfelelően fejlett az önuralmuk, toleránsak, együttműködőek, segítőkészek.

6.7 A teremtett világ tevékeny megismerése

A környezettel való ismerkedés az óvodai életünk, minden területét átszövi, áthatja. Általa a gyermekek számára megteremtjük a lehetőséget, hogy az őket körülvevő szűkebb és tágabb természeti, társadalmi környezetből olyan tapasztalatokat szerezzenek, amely az életkoruknak megfelelő biztonságos eligazodáshoz, tájékozódáshoz nélkülözhetetlen. Segítjük a gyermekek irányítottan és spontán szervezett tapasztalatainak feldolgozását. Ezzel fejlesztjük képességeiket. (érzékelés, észlelés figyelem, képzelet, gondolkodás, emlékezet) Kialakítjuk a gyermekekben a biztonságos életvitel, szokásait, melyben Isten mindig jelen van.

A felelős szeretet kialakításával erősítjük a gyermekekben a környezettudatos magatartás kialakulását. A tevékenységek során a teremtett világban úgy válik a gyermek szerves részévé a teremtésnek, ha óvja és védi a természet értékeit.

Az óvodapedagógus feladata hogy, a gyermekek számára a környezet tevékeny megismerését tegye lehetővé. A spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzéshez, a környezetkultúrára és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására elegendő idő, hely, eszköz biztosítása szükséges. Igyekszünk összekapcsolni, komplexitásában, összefüggéseiben megismertetni a gyerekekkel az őket körülvevő szűkebb és tágabb természeti, emberi és tárgyi világ formai, mennyiségi, téri viszonyait, miközben pozitív érzelmi viszonyulásukat alakítjuk a természethez, az emberi alkotásokhoz.

Az óvodáskorban szerzett tapasztalatok meghatározó jelentőségűek a gyerek fejlődésében. A kíváncsi gyermekben él a megismerés vágya. A gyermekeket körülvevő világ megismerésének feltétele az élményszerű tapasztalatszerzés. A természetes környezetben megismert dolgokat, jelenségeket, összefüggéseket úgy építjük be a gyermekek ismeretanyagába, hogy azokat aztán a gyakorlatban is hasznosítani tudják. Az életkori sajátosságuknak megfelelően minél több tapasztalatot nyújtunk (mozgásos és érzékszervi)

tevékenységeken keresztül, hogy teljes biztonsággal tájékozódjanak és igazodjanak el környezetükben, és a megfelelő magatartásformákat begyakorolhassák. Alakuljon ki az a képességük, hogy keressenek és találjanak magyarázatot a változások miértjére. Ezáltal segítsük elő a gyermekek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatban és a környezet alakításában.

Séta, kirándulás alkalmával felfedezik a környezet sokszínűségét, megismerkednek a természeti és tárgyi környezettel, a szülőföld és a közvetlen környezet hagyományaival, szokásaival,

A tervezésnél első helyre kerülnek azok a témák, amelyek a gyermekek saját személyével, közvetlen környezetével kapcsolatosak.

A gyermeket megismertetjük saját **testével** és az azzal kapcsolatos fogalmakkal, ezáltal erősödik énképe. Erre több alkalmat még a mozgásfejlesztés különböző területei nyújtanak. Fontosnak tartjuk az érzelmi nevelést ezért a **család** témakörrel behatóan, foglalkozunk. A sok beszélgetés mellett családi ünnepet, közös programokat és kirándulásokat szervezünk.

A gyermek közvetlen környezetéről, a teremtett világról való ismereteket a **növények, állatok, közlekedés, felnőttek munkája, óvodánk, városunk témakörön** keresztül dolgozzuk fel. Mindezeket összekapcsoljuk az évszakok, színek, élő-élettelen összehasonlításával, illetve ezek tükrében figyeljük meg. Az óvoda épületében létrehoztuk a természetsarkot, melyet folyamatosan gondozunk.

Séták alkalmával megismerik a város nevezetességeit, templomait, műemlékeit, az egri várat, gyakorolják a gyalogos közlekedést. Rendszeres templomlátogatás során megismerkednek a templom helyiségeivel, az eszközökkel, elsajátítják a helyes viselkedési szabályokat.

Először mindig azokkal foglalkozunk, amit nap, mint nap megtapasztalnak, majd bővítjük a megismerés körét közvetlen szemlélet alapján. Keressük a lehetőséget, hogy élőhelyükön, a házi állatokat is megismerjék a gyerekek. Az egzotikus, különösebb állatokat pedig kiállításokon nézhetik meg /hüllők, bogarak

A gyermekekben tudatosítjuk, hogy az állatokról gondoskodni kell. Télen kihelyezzük a madáretetőket és biztosítjuk a táplálékot a madaraknak.

Az egyes témákat *komplexen dolgozzuk fel*. Például egy kirándulás, séta a természetben, remek lehetőséget ad a növények, állatok megfigyelésére, a járművel való közlekedés, az utazás szabályainak betartására is. A termések és levelek gyűjtése a természet sokszínűségének megfigyelését szolgálja. A gyűjtött anyagokból készített alkotásokból kiállítást rendezünk az óvodában. A kisebb túrák, felfedező utak során a természetjárás szabályait is elsajátítják. A gyermekek a felnőttek példájából tanulják meg, hogy az erdőben a csendes, halk beszéd nemcsak a természet csendjére vigyáz, hanem a vadon élő állatok megfigyelésére is.

A fák, növények, állatok **megtapasztalt védelmén keresztül ismertetjük meg a gyermeket az őt segítő szülők, óvodapedagógusok, egyházi emberek szülőföld- és hazaszeretetével, melyben szent a föld, kincs** a természet és az állatvilág, a nép szívéből fakadó szokásrend. A kezéből kikerülő tárgyi érték, és lelki ajándék, amelyért naponta hálát ad.

Minden lehetőséget megragadunk /séta, kirándulás/ ezért a **teremtésvédelem** jelentőségének hangsúlyozására tevékeny gyakorlására. Miközben, rácsodálkoznak a természet szépségére, felfedezik a teremtett világot, a Föld növény-és állatvilágának gazdagságát, meg tanulják a természetet védeni, szeretni.

Tudják a gyerekek, hogy ebben a hazában Magyarországon születtek, így meg kell ismerni szülőföldjüket, a hazai tájakat, az ott élő emberek helyi néphagyományait, szokásokat, a

családi és nemzeti tárgyi kultúra értékeit, megtanulják ezek szeretetét, védelmét. Ezek megóvására nevelünk.

Lehetőséget teremtünk arra, hogy átéljék, hogy ők is sokat tehetnek a környezet szépségeért, tisztaságáért, pl. közös udvartakarítás ősszel, tavasszal zöldek, virágokültetése, rendrakás a csoportszobában.

Egyre nagyobb önállósággal figyeljenek a környezetük tisztaságára, rendjére az óvodán kívül is.

Felhívjuk a gyermekek figyelmét a pazarlás elkerülésére, az energiatakarékosságra, a hulladék újrahasznosítására, így környezetünk megóvására.

A környezettudatos magatartás kialakításának egyik első lépése a szelektív hulladékgyűjtés, ami óvodánkban megvalósul.

Természetvédő mozgalmak által kezdeményezett világnapokról megemlékezünk (Október 4. Assisi Szent Ferenc, az állatok védőszentjének napja, Nemzetközi Energiatakarékossági Világnap, Föld napja, Madarak és fák napja). Ezek lehetőséget teremtenek arra, hogy,- az életkori sajátosságoknak megfelelően- a gyerekek érdeklődését felkeltsük, motiváljuk, ill. a megszerzett ismereteiket, tudásanyagukat rendszerezzük, megmagyarázzuk az alapvető összefüggéseket számukra.

A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut, és azokat tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri, a **mennyiségi, alak, nagyság, téri viszonyokat; alakulási képessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiség szemlélete.** Aktív tevékenykedés, játék közben szerez pontos ismereteket a mennyiségekről, számokról, a különböző mértani formákról, sorrendiségről, valamint az irányokról. Játékos feladatokon keresztül összehasonlít, mér magasabb, alacsonyabb, könnyebb, nehezebb, széles, keskeny, kicsi-nagy, ugyanolyan tárgyakat. Folyamatosan jutunk el a számfogalom kialakításáig. Mindehhez segítségül a közvetlen környezetükben előforduló tárgyak anyagok / a csoportszoba berendezési tárgyai, játékok, termékek, gyümölcsök/ és a MINIMAT készlet áll rendelkezésünkre.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Tudják a személyi adataikat: név, lakcím, születési dátum. Fel tudják sorolni családjuk tagjait, tudják nevüket, foglalkozásukat.

A testrészeket az emberi test felépítésének megfelelően felsorolják, ismerik funkciójukat. Igényesek testük tisztaságára.

Ismerik néhány nagyobb intézmény (bölcsőde, orvosi rendelő, posta, stb.) rendeltetését. Fel tudnak sorolni foglalkozásokat, ismerik tartalmukat. Ismerik a környezetükben fellelhető növényeket, azokat tudják különböző szempontok szerint (zöldség-gyümölcs, évszak) csoportosítani. Tudják, hogy a növények fejlődése és az időjárás között összefüggés van.

Az ismert állatokat csoportosítják aszerint, hogy hol élnek, összehasonlítják jellemző tulajdonságaik alapján, ismerik hasznukat.

Meg tudják nevezni a közlekedési eszközöket, tudják azokat csoportosítani megadott vagy önállóan felállított szempontok alapján. Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában.

Különbséget tudnak tenni az évszakok között. Ismerik az egyes évszakok néhány jellegzetességét. Felismerik a napszakokat.

Csodálják a teremtetett világ szépségeit.

Felismerik és megnevezik környezetük színeit, sötét és világos árnyalatokat megkülönböztetnek.

Képesek arra, hogy az óvodapedagógus kérdéseit, gondolatát megértsék, utasításait kövessék.

Matematikai helyzetről saját gondolataikat is elmondják. Képesek jól ismert tulajdonságok szerinti válogatás folytatására, sorba rendezés kiegészítésére.

Tárgyakat meg tudnak számlálni legalább 20-ig, a tízes számkörben biztonsággal végeznek matematika műveleteket (hozzáadás, elvétel, ugyanannyivá tétel)

Hosszúság jellegű mennyiségeket önállóan is össze tudnak mérni, ez alapján helyes megállapításokat tudnak tenni.

Képesek különféle geometriai tulajdonságok szerint térbeli és síkbeli alakzatokat szétválogatni, egyes egyszerű tulajdonságokat meg is nevezni.

A tükörrel való tevékenységük tapasztalat- és élményszerzésre szolgál.

A térben való tájékozódásban értik, és követni tudják az irányokat, illetve helyeket kifejező névutókat (alá-fölé, jobbra-balra, alatt-fölött, között).

6.8 Munkajellegű tevékenységek

A nevelés folyamatában a gyermek munkája olyan tevékenység, amely hozzájárul személyisége alakításához, ugyanakkor a munka a gyermekek számára általában önként, szívesen és örömmel végzett tevékenység. A játékkal, cselekvő tapasztalással ezért meg kell tervezni ezeket, a tevékenységeket, valamint biztosítani kell a lehetőségeket és irányítani a folyamatot.

A munka fejlesztőhatása igen sokrétű, ezért ezen a téren kitűzött feladataink:

- Fejlesztjük a gyermek figyelmét, felelősségérzetét. Teljesítményét, eredményét nemcsak saját maga, hanem környezete is tapasztalja. Ezáltal formálódik önértékelése is.
- Munkavégzés közben fejlesztjük a nagy és finom mozgásokat egyaránt, ami a mozgás koordinációra is pozitív hatással van.
- Tapasztaltszerzés és a környezet megismerés, a munkavégzéshez szükséges attitűdök, képességek, készségek alakítása.
- Elsajátíttatjuk a különböző műveleteket, fogásokat, az egyes eszközök használatát. Eközben az egyes mozzanatok sorrendisége rögződik. Bátorságukat, önállóságukat, feladat-tudatukat az egyedül, önállóan végzett feladatok adásával alakítjuk.
- Megismerik az elvégzett munka megnyugtató, örömteli érzését.
- Az együtt, a közösségért végzett tevékenységek szervezésével befolyásoljuk az egyén társas kapcsolatait, közösségi érzését. Formáljuk az alá-és fölérendeltségi viszony elfogadásával akarati tulajdonságait. /együttműködés, feladattudat, alkalmazkodó képesség /
- A tevékenységek közben új kifejezésekkel ismertetjük meg őket, amelyek bővítik, színesítik szókincsüket. Új ismeretekre tesznek szert. Megtanulják tisztelni, becsülni saját és mások munkáját.
- A nemek társadalmi egyenlőségének elősegítése, valamennyi munkajellegű tevékenységet a lányok és a fiúk egyaránt gyakorolják.

A munka tartalma:

1. Önkiszolgálás: Saját maguk ellátásával kapcsolatos teendők,- gondozás.

2. Naposság: Önként vállalt feladat 4-5 éves korban. 6-7 éveseknél sorra kerülés alapján, sajátítsák el az esztétikus, helyes terítés módját.

Segédkezzenek a különböző tevékenységekhez szükséges eszközök bekészítésében, kiosztásában, rendbetételében, elrakásában.

3. Alkalmoszerű megbízások, feladatok:

- Segítsenek az óvodapedagógusnak - kezdetben kérésre, később önálló észrevétel alapján az egyes tevékenységekben.
- Tevékenyen vegyenek részt a teremrendezésben, a környezetük /csoportszoba, öltöző, mosdó / rendbetételében. Ezek ellenőrzésére nagyobb csoportban felelősi rendszer is kialakítható.
- Segédkezzenek az udvar rendjének megőrzésében, helyreállításában, a kinti játékok rendbetételében.
- Alkalmanként vegyenek részt a levél összegyűjtésben, a homok visszalapátolásában.
- Leljék örömeiket abban, hogy közösen díszítik fel a termet, ünnepek előtt ajándékot készítenek. .

4./ Növény- és állatgondozás:

Növényápolás:

- Teremben: viráglocsolás; hajtítás, ültetés; élősarok gondozás.

Megbízás alapján vagy felelősi rendszerben.

- Szabadban: a "kis konyhakert" művelése, udvari növények gondozása. /termés "szüretelése"/

Állatgondozás:

- Séták, kirándulások alkalmával betekintést nyerhetünk.

Az óvodapedagógus feladatai:

Biztosítson lehetőséget minden gyermek számára, hogy életkori és egyéni sajátosságainak megfelelően végezhesen és végezzen különböző munkatevékenységeket. Törekedjen arra, hogy ezek a tevékenységek örömet jelentsenek a gyermek számára. Találja meg minden gyermeknél a megfelelő motivációt, erre építsen.

Biztosítsa az ehhez szükséges eszközöket, szerszámokat gyermekméretben. Ezeknek legyen megszokott, jól elérhető helyük.

Tudatos pedagógiai szervezés, a gyerekekkel való együttműködés és folyamatos, konkrét, reális vagyis a gyermeknek önmagához mérten fejlesztő értékelés.

Kiemelkedő jelentőségű a felnőttek modell szerepe. Az óvodapedagógusok és a dajkák összehangolt személyes példamutatása, szakszerű, pontos munkavégzése nagyon fontos.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

A gyerekek a testápolási, önkiszolgáló tevékenységet teljes önállósággal végzik.

Önállóan, kulturáltan étkeznek. Önállóan öltöznek, vetkőznek a hőmérsékletnek megfelelően. Ügyelnek ruhájuk rendjére, tisztaságára.

Vigyáznak környezetük rendjére, tisztaságára, annak helyreállításában, kialakításában aktívan részt vesznek.

A naposi teendőiket pontosan, önállóan látják el

Szívesen, önként vállalnak kisebb megbízásokat, azokat pontosan végrehajtják. Örömmel végeznek különböző fajtájú, jellegű munkatevékenységeket az óvodában és otthon egyaránt.

6.9 A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodai tanulás nyitott, komplex folyamat.

Részben utánnázáson alapuló, spontán tevékenység, amely a gyermek teljes személyiség fejlődését támogatja. Elsősorban ezért a tudás megszerzésére irányuló tevékenységrendszerként értelmezzük, amely a gyermeki személyiség fejlődését a maga sajátos eszközeivel szolgálja, de a nevelés szerves részeként realizálódik.

Az ismeretszerzésre az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban szervezeti és időkeretben valósul meg. Az óvodai tanulás célja a gyermek kompetenciáinak a környezetéből és az óvodai élet során megszerzett ismereteinek, tudásának fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

A gyermek szociális magatartásának és az intellektuális képességeknek együttes fejlesztését tekintjük az eredményes tanulási tevékenység előkészítése szempontjából döntőnek.

A gyermek tanulékonyága, befogadó képessége ebben az életszakaszban igen magas fokú.

Minden gyermek önmaga lehetőségeihez képest fejlődik s ezt mi, óvodapedagógusok segítjük a differenciált feladatadással, fejlettségi szintjüknek megfelelő tevékenység szervezéssel. Először a gyermekek egyéni fejlődésbeli különbözőségeit mérlegeljük, majd áttekintve a különböző alternatívákat, kiválasztjuk a legjobbnak ígérkező megoldást, előre vetítve a várható eredményt.

A gyermek ugyan nem szándékosan tanul, ennek ellenére feltétlenül számítunk tanulni akarására, amelynek alapja az egyik legfőbb belső motívum, az eredendő kíváncsiság, cselekvő aktivitás.

A tanulás folyamatában összekapcsolódnak mindazok az ismeretek, amelyeket a gyermekek a legkülönbözőbb forrásból szereznek.

A tanulás irányítása során személyre szabott pozitív értékeléssel, tanulási készségek, képességek differenciált fejlesztésével segítjük a gyermek személyiségének kibontakozását, közvetett iskolai beilleszkedését.

A tanulásra sokszínű, változatos, cselekvő, játékos elemeket tartalmazó tevékenységeket kínálunk fel. Egyéni tanulási utak támogatása a gyermeki szükségletekhez és egyéni képességekhez igazodva:

- utánnázásos, minta és modellkövetéses magatartás, viselkedés tanulás
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- cselekvéses tanulás
- a gyermek kérdéseire épülő válaszok, ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított felfedezés-probléma megoldás

Jól bevált módszerre lett, a mikro-csoportos foglalkoztatás, ahol 5-6 gyermekkel foglalkozunk egyszerre, így jobban figyelemmel tudjuk követni, hogy a gyermekek mennyire tudják az ismereteket elsajátítani.

A fejlesztésre azonban az egyéni szintnek megfelelő foglalkoztatást tartjuk jónak, mivel az a feladattudat és a kreativitás fejlesztésére kiválóan alkalmas foglalkoztatási forma, több idő jut egy-egy gyermek megismerésére.

Tehetségre utaló tulajdonságok (pl. kiemelkedő emlékezet, képzeleterő) megléte esetén odafigyelünk, egyénileg fejlesztjük a gyerekeket.

7. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A három éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése. A gyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

A következőket mindenképpen szem előtt kell tartanunk:

Az iskolakezdésnek **testi, lelki és szociális** kritériumai vannak, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges a sikeres iskolai tanulás megkezdéséhez.

- *A testi fejlettség szintje:* A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- *A lelki képességek szintje:* kiegyensúlyozott, ismeri a viselkedés általános szabályait, a tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik, megjelenik a szándékos bevetés és figyelem, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés, megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele, a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van. Az egészségesen fejlődő gyermek érhetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érhető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek); végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét. Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megővéséhez szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.
- *A szociális képességek szintje:* gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőtten és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi. A szociálisan érett gyermek egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését, feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A várható szintek az óvodai nevelés általános feladatainál és az egyes tevékenységeknél részletesen kerültek megfogalmazásra.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében **szükség esetén speciális szakemberek segítségét is igénybe vesszük.**

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

8. GYERMEKVÉDELMI FELADATOK

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik. Így óvodánk, mint a gyermekek nevelésével foglalkozó intézmény is feladatának tekinti a gyermeki jogok védelmét.

Az óvoda, mint a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások egyik intézménye, gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látunk el.

Az óvodában folyó *gyermekvédelmi munka célja*:

- A gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének biztosítása;
- A gyermek családban történő nevelésének elősegítése;
- A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése.

Feladatai:

- az óvodapedagógus a családdal együttműködve kiküszöböli a veszélyeztetett gyermekekre ható ártalmakat;
- megvédi őket a testi-lelki, erkölcsi károsodásoktól, illetve ellensúlyozza a veszélyeztető hatásokat.

Az óvodavezető gyermekvédelmi feladatai:

- a közoktatási törvény módosítása 54. § (1) bekezdésében fő feladatává teszi a gyermekek mindenek felett álló érdekeinek érvényesítését és az érvényesülés ellenőrzését;
- felel a pedagógiai munkáért, az intézmény ellenőrzési, mérési, értékelési és minőségirányítási rendszerének működéséért,
- a gyermek és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért;
- a nevelőmunka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséért;
- a gyermekbalesetek megelőzéséért;
- a gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséért.
- kapcsolatot tart a konkrét esetekben a nevelési tanácsadóval, a gyámhatósággal, a pártfogókkal, nevelőszülői felügyelőkkel, rendőrséggel, a családokkal foglalkozó szakemberekkel;
- figyelemmel kíséri a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok változását, a helyi önkormányzat kapcsolódó rendeleteit;
- fontos feladata, hogy segítse és szorgalmazza a veszélyeztetettség, a hátrányos helyzet kritériumainak intézményi szintű megállapítását;
- az intézményben jól látható helyen közzé teszi a gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézmények címét, telefonszámát;
- tagja a gyermekjóléti szolgálat által működtetett települési észlelő és jelzőrendszernek (jelző-team), melynek havonként tartott esetmegbeszélésein részt vesz.
- krízis helyzetben kezdeményezheti a team soron kívüli összehívását;
- köteles jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén. A jelzést írásban esetészlelő lapon történik, közvetlenül a gyermekjóléti megbízottnak;

A csoportos óvodapedagógusok feladatai:

- saját csoportjuk gyermekeinek figyelemmel kísérése az alábbi szempontok alapján: a gyermek viselkedése, magatartása játék során;

- a gyermek környezetéhez való viszonya;
- öltözködése, ápoltsága;
- egészségi állapota;
- étkezési szokásai;
- tápláltsága.
- Bármely fenti szempontban bekövetkező negatív változás jelzés értékű lehet a gyermek családjában, környezetében lévő esetleges problémákra.
- Elsődlegesen a családdal próbálja megbeszélni, feltárni a problémát, szociális érzékenységet előtérbe helyezve, tapintatosan.
- Sikertelenség esetén a feladata, hogy jelzéssel éljen a gyermekvédelmi felelős felé.
- Az óvodapedagógus mérje fel a csoportjában lévő gyermekek közül a hátrányos helyzetű, illetve veszélyeztetett gyermekeket.
- Felderítő tevékenysége érdekében családlátogatásokat végez.

9. SAJÁTOS IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSE

Óvodánkban fogadunk olyan gyermekeket is, akiket a szakértői rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján:

- pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, autizmus, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitás zavar).

A gyermekekről készült szakvélemény figyelembe vételével korrekcióra, korrigáló nevelésre van szükségünk, melynek menete:

- anamnézis (előzmények feltárása)
- egyéni korrekciós terv kidolgozása
- fejlődést biztosító felzárkóztató nevelés

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése:

- egyedi tervezést, elemzést
- szakmai összefogást (gyógypedagógus, pszichológus, fejlesztőpedagógus, óvodapedagógus)
- konzultációt alkalmazunk.

Munkánkat szeretettel, alapos felkészüléssel, következetesen, kitartással végezzük, hiszen korrigáló nevelésünk gyökeres, a személyiség egészére ható újranevelés része.

Olyan környezetet biztosítunk, amely elfogadja a sérült kisgyermeket és segíti a harmonikus személyiségfejlődését. Igyekszünk a fejlesztést úgy megvalósítani a megfelelő területeken, hogy a gyermeket ne terhelje túl. A fogyatékos gyermek iránti elvárást fogyatékoságának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg. Terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékosága befolyásolja.

Ezek a gyermekek egyes területeken kiemelkedő teljesítményre lehetnek képesek, ennek felismerése és gondozása kiemelt feladatot jelen számunkra.

Nevelő, oktató munkánk során sérülés specifikus módszerek, technikák szakszerű megválasztása és alkalmazása szükséges. Arra törekszünk, hogy a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével bővüljenek a kompenzációs lehetőségek.

Ennek érdekében mindig csak annyi segítséget adunk a gyermeknek, hogy önállóan tudjon cselekedni

A fejlesztés céljait mindig a gyógypedagógiai - orvosi – pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslatára építjük. A fejlesztés magába foglalja a vizuális, akusztikus, taktilis mozgásos észlelés folyamatait, a motoros képességek, a beszéd- és nyelvi készségek fejlesztését.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése elsősorban speciálisan képzett szakemberek közreműködését igényli, ami óvodán belül nem biztosított.

Terápiánk főbb alapelvei:

A biztonságérzet kialakítása, bizalom, elfogadás, játékoság, a gyermek meglévő készségeinek szem előtt tartása, a dicséret, biztatás, a gyermek speciális szükségletének folyamatos figyelemmel kísérése és támogatása.

Terápiás módszereink:

A klasszikus logopédiai terápiákat alkalmazunk a komplex fejlesztés érdekében. A játékoság a fő alapelv, az indirekt közelítés, a kellemes együttlét és a motiváló helyzetek megteremtése. A játéktevékenység során megfigyelhető a gyermek fejlettségi szintje, valamint az érzelmi állapot. A játékok menetét és eszközkészletét gondosan megtervezzük, hogy a játék céljának elérése mindvégig szem előtt legyen.

Céljaink, feladataink elérése érdekében az új módszereket és lehetőségeket figyelemmel kísérjük, beillesztjük fejlesztő munkánkba, pontosabb differenciál- és folyamatdiagnosztikát alkalmazunk, hatékonyabb és gyakoribb kapcsolatot tartunk a szülőkkel és a gyermeket nevelő-fejlesztő kollégákkal.

Tehetséges gyermekek:

A gyermekek változatos tevékenységeik végzése során megmutatkoznak kiemelkedő adottságaik.

A tehetséget is a teljesítményben ismerhetjük meg ezért fontos, hogy odafigyeljünk és felismerjük az átlagtól eltérő képességeket:

- kiemelkedő emlékezet, képzelet, ének tudás
- nem életkorának megfelelő szokatlan kérdések
- jó kezűgyesség, ügyes mozgás
- jó kifejező készség

A tehetséges gyermekekkel egyénileg is foglalkozunk, biztosítva ezzel a további kibontakozásukat.

Fejlődésükhöz biztosítjuk:

- **a feltételeket:** időt, megfelelő helyet, nyugodt elfogadó légkört, segítjük érdeklődésüknek kielégítését (képes könyvek stb.)
- **megfelelő tevékenységeket,** amely az adottságok kibontakozását segíti. rajz, vers és mese versenyeken, előadásokon való részvétel (templomi szereplés), *óvodán kívüli tevékenységre is javaslatokat teszünk,*

ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT

A helyi nevelési program érvényességi ideje:

Az óvoda helyi nevelési programja a fenntartó elfogadása után a 2025/ 2026- os nevelési visszavonásig érvényes.

Közzététel:

- Ismertetjük a szülők képviselőjével
- Honlapon
- Az óvoda programja, mint a Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Jó Pásztor Óvoda, AMI pedagógiai programjának elválaszthatatlan része elhelyezésre kerül az intézmény vezetőjénél, az óvodavezetőnél és az iskola könyvtárában.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A helyi nevelési programot a fenntartói jóváhagyás előtt:

Elfogadta

Határozat száma:/2025

Eger, 2025.hónap

.....
intézményvezető
képviselőként

.....
a nevelőtestület

Véleményezte:

Eger, 2025.hónap

.....
szülői szervezet képviselője

Jóvá hagyta:

Eger, 2025. április

.....
fenntartó részéről

A NEVELÉSI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES, A NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZ ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

Intézmény megnevezése: Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Jó Pásztor Óvoda, AMI

Nevelési Program címe: ABLAK A VILÁRA

I. Helyiségek:

- 3 Csoportszoba
- 1 Tornaszoba
- 1 Tornaszertár
- 1 Játszóudvar
- 1 Óvodavezetői iroda
- Nevelőtestületi szoba nincs, és vezetői irodával közösen sem kialakítható , mert a helyiség alapterülete sem teszi lehetővé teszi .
- 1 Gyermeköltöző – 1 gyermekcsoportnak
1 gyermeköltöző - 2 gyermekcsoportnak közösen kialakított, a helyiség alapterülete, illetve a gyermekek száma azt lehetővé teszi .
- 1 Gyermekmosdó, WC – 1 gyermekcsoportonként
1 Gyermekmosdó, WC – 2 gyermekcsoportnak közösen kialakított, a helyiség alapterülete és a gyermekek száma ezt lehetővé teszi
- Kiszolgálóhelyiségek
 - Felnőtt öltöző: 1 óvodapedagógusoknak , amely egyben nevelői szoba is
1 dajkáknak
 - melegítőkonyha
 - felnőtt WC.

II. Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai:

1. *Csoportszoba:*

A gyermekcsoport létszámának megfelelő bútorok (asztal, szék, játék és egyéb tároló szekrény) biztosítottak.

2. *Tornaszoba:*

- bordásfal
- tornapadok
- tornaszőnyegek
- egyéni fejlesztő eszközök

3. *Játzóudvar*

- kerti padok
- babaház
- udvari homokozó
- mozgás fejlesztő kombinált mászóka

4. *Óvodavezetői iroda*

- bútorok
- lemezszekrény
- fax
- számítógép, nyomtató

5. *Nevelői szoba az öltözővel együtt*

- öltözőszekrények
- könyvszekrény
- tükör
- könyvtári dokumentum

6. *Gyermeköltöző*

- öltözőszekrény, fogas, öltözőpad a gyermeklétszám figyelembevételével

7. *Gyermekmosdó*

- törülközőtartó – gyermeklétszám figyelembevételével
- falitükör
- fogmosó tartó polc

III. Tisztálkodási és egyéb felszerelések:

- A felnőtt és gyermek létszámnak megfelelő tisztálkodó szerek, eszközök
- Fésűtartó
- Törülköző
- Abrosz

- Takaró

A felnőttek munkavégzéséhez szükséges eszközök:

- Szennyes ruhatároló
- Ruhaszáritó állványok
- Automatamosógép
- Centrifuga
- Vasaló
- Vasalóállvány
- Takarítóeszközök
- Szerszámok
- Hűtőgép
- Porszívó

Kötelezően előírtakon felül : mosogatógép

A nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök

1. *A játékok, játékeszközök különféle játék formák* gyermekcsoportonként a gyermekek 30% -ának megfelelő mennyiségben
 - Mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő kielégítő eszközök gyermekcsoportonként a gyermeklétszámot figyelembe véve
 - Anyanyelv fejlesztésének eszközei gyermekcsoportonként a gyermekek 30% -ának megfelelő mennyiségben
 - Értelmi képességeket és kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök gyermekcsoportonként a gyermekek 30% -ának megfelelő mennyiségben
 - Ábrázoló tevékenységeket fejlesztő anyagok, eszközök gyermekcsoportonként a gyermeklétszámot figyelembe véve
 - Természeti- emberi-tárgyi környezet megismerését elősegítő eszközök, anyagok gyermekcsoportonként a gyermeklétszámot figyelembe véve
 - Munkajellegű tevékenységek eszközei gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben
2. *A nevelőmunkát segítő egyéb eszközök*
 - hangszerek pedagógusoknak és gyermekeknek (gyermekcsoportonként a gyermekek 30% -ának megfelelő mennyiségben
 - csoportonként 1-1 laptop

Egészség- és munkavédelmi eszközök:

- Ételminta- vételkészlet
- Tűzoltó készülék (tűzvédelmi szabályzat szerint)
- Mentőláda, EPIPEN
- Védő és munkaruha (MT. szerint)

363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet

az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

A Kormány a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 94. § (4) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében foglalt feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § Az 1. melléklet (a továbbiakban: Melléklet) tartalmazza az Óvodai nevelés országos alapprogramját.

2. §²

3. § (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2013. szeptember 1-jén lép hatályba.

(2) A 2. § 2014. szeptember 1-jén lép hatályba.

(3) A Melléklet rendelkezéseit első alkalommal a 2013/2014. nevelési évtől kell alkalmazni.

(4)³

4. §⁴ (1) E rendeletnek az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet, valamint egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 77/2025. (IV. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Módr.1.) által megállapított 1. mellékletének rendelkezéseit első alkalommal a 2025/2026. nevelési évben kell alkalmazni. Ezen hatánapig az óvoda az 1. melléklet 2025. április 21. napig hatályos szabályait alkalmazza.

(2) Az óvoda e rendeletnek a Módr.1. által megállapított 1. mellékletének rendelkezései alapján felülvizsgálja a helyi pedagógiai programot, és azt 2025. szeptember 1-jéig módosítja.

(3) A pedagógus-továbbképzési jegyzéken – tartalmi megújító képzésként – elérhetőnek kell lennie az óvoda-iskola átmenetet segítő továbbképzésnek az óvodák igazgatói és az óvodapedagógusok részére. A továbbképzés hozzájárul a gyermekek hatékony és gördülékeny óvoda-iskola átmenetének biztosításához és a sikeres iskolakezdéshez.

1. melléklet a 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelethez⁵

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja

I. BEVEZETŐ

1. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja (a továbbiakban: Alapprogram) a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve – Magyarország Alaptörvényének értékeit és a Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket figyelembe véve – meghatározza a magyarországi

² Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2014. IX. 2-től.

³ Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2013. IX. 2-től.

⁴ Beiktatta: 77/2025. (IV. 15.) Korm. rendelet 2. §. Hatályos: 2025. IV. 22-től.

⁵ Megállapította: 77/2025. (IV. 15.) Korm. rendelet 1. §, 1. melléklet. Hatályos: 2025. IV. 22-től.

óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.

Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározásánál abból kell kiindulni, hogy

a) a gyermeket – mint fejlődő személyiséget – szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg,

b) a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, és ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be,

c) az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia – az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával –, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben, és

d) az óvodás gyermek tapasztalatait, érzelmeit, vágyait tevékenységein keresztül fejezi ki, ezért a gyermeki tevékenységnek a teljes nevelési időben érvényesülnie kell.

Az Alapprogram szerint az óvodai nevelésben megjelenhetnek a különböző – köztük az innovatív – pedagógiai törekvések.

Az óvoda elkészíti pedagógiai programját, amelynek meg kell felelnie az Alapprogramban foglaltaknak. Az Alapprogram és az azzal összhangban lévő óvodai pedagógiai programok egymásra épülő, szakmailag összehangolt rendszere a biztosíték arra, hogy az egyes intézmények szakmai önállósága, az óvodai nevelés sokszínűsége mellett érvényesüljenek azok az általános szakmai igények, amelyeket az óvodai neveléssel szemben a társadalom a gyermek harmonikus fejlődése érdekében megfogalmaz.

2. Az óvodai pedagógiai program elkészítésekor az Alapprogram mellett figyelembe kell venni

a) a Nemzetiség óvodai nevelésének irányelvét is, ha az óvoda nemzetiségi nevelést végez;

b) a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét is, ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermeket nevel.

II. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

Gyermekekép

1. Az Alapprogram az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

2. A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások – beleértve a spontán és tudatos nevelő hatásokat is – együttesen határozzák meg. E tényezők hatásainak következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Az óvodai nevelés gyermekeközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, önmagához képest fejlődjön, és meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Óvodakép

1. Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

2. Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere, személyi és tárgyi, valamint pedagógiai környezete

biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

3. Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

4. Az óvodai nevelésben alapelv, hogy

- a) a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi,
- b) a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását,
- c) az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

5. Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről; a testi, a szociális és értelmi képességek egyéni és életkorspecifikus alakításáról; a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról; e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról, emberi értékek közvetítéséről; a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

6. A felekezeti, illetve egyházi óvodai nevelésben szükséges, hogy az intézmény teljes szellemisége biztosítsa a hit megélésének lehetőségét a nevelési és tanulási folyamatokban.

7. A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, a nemzeti identitás erősítését, a nemzetiségi hagyományok átörökítését, a nemzetiségi gyermekek nyelvi nevelését és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

8. A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi, lelki és értelmi fejlesztése. Ezen belül:

- a) az egészséges életmód alakítása,
- b) az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- c) az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Ezen belül az óvodai nevelés feladata:

- a) a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- b) a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- c) a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- d) az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettségi-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a

fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;

e) életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához;

f) a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése;

g) a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;

h) megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó-, prevenciós és korrekciós testi, lelki és értelmi nevelési feladatok ellátása.

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvoda családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre ösztönöz, és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására.

1. Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Mindezt szükséges, hogy

a) a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék;

b) a gyermek és az óvoda alkalmazottai, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;

c) az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek;

d) az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.

2. A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása.

3. Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldre és családra való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

4. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.

5. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

1. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel – az óvodai nevelés

egészeben jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

2. Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára – mint életkori sajátosságra –, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

3. Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség) fejlesztése, valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Személyi feltételek

1. Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.
2. Az óvodai nevelés kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.
3. Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.
4. A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.
5. A felekezeti, illetve egyházi óvodák munkatársai számára meghatározó a lelkiesség szerinti bánásmód, nevelés- és műveltség tartalom biztosítása.
6. A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk, hogy megvalósítsák a nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseit.
7. A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

Tárgyi feltételek

Az óvodának rendelkeznie kell a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon kell kialakítani, hogy az szolgálja a gyermek biztonságát, kényelmét, megfelelően változó testméretének, biztosítsa egészsége megőrzését, fejlődését. A gyermekek óvodai életének színterei legyenek otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt. Tegye lehetővé mozgás- és játékgigényük kielégítését, és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, lehetőleg természetes anyagokkal vegye körül. A gyermekek által használt játékokat, eszközöket számukra is hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel kell elhelyezni. Az óvoda egyidejűleg biztosítson megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak, teremtsen lehetőséget a szülők fogadására.

Az óvodai élet megszervezése

1. A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő

időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.

2. A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, a játék kitüntetett szerepe. A napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.

3. Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást, nevelést segítő munkatársakkal.

4. Az óvodai élet megszervezése során törekedni kell a személyes interakciókra, előszavas mese és közösségi játékelmény biztosításával.

5. Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

6. A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

7. A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket a 6. pont alkalmazása során tanköteles korukat megelőző nevelési évben járónak kell tekinteni.

8. A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

9. A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekor nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.

Az óvoda kapcsolatai

1. Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt biztosítja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg. Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családias hangulat kialakításával – a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, az együttműködés során érvényesíti a családközpontú intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

2. Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények) és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek

be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és az egyéni szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

3. A felekezeti, illetve egyházi óvodák kapcsolatot tartanak az adott egyházi intézményekkel.

4. A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvoda kapcsolatot tart az érintett nemzetiségi önkormányzatokkal, szervezetekkel.

5. A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda nyitott a külföldi magyar óvodákkal való együttműködésre, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, és így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék – szabad képzetársításokat követő szabad játékfolyamat – a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszan tartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó benyomásait játékában jeleníti meg. Így válik a játék kiemelt jelentőségű, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

1. Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabad játék érvényesülését. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is meg kell mutatkoznia.

2. A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt: a szülő és az óvodapedagógus. Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítőtő, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. Az óvodapedagógus jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását.

3. A játékhoz megfelelő helyre, esztétikus és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlégtér, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, a szerepjátékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz.

4. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült, kreatív gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

Verselés, mesélés

A mondókák, dúdoló, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdoló, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.

1. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában, a bábozás és dramatizálás eszközeivel is – feltárja a gyermek előtt a

külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat. A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.

2. Az előszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének alakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, és egyben feloldást és megoldást kínál. A mese tárgyi világot is megelevenítő, átlelkesítő szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

3. A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, és a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás során eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.

4. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással, illetve ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

5. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

6. Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

Ének, zene, népi játék, tánc

1. Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

2. A népi játékok és az igényesen válogatott magyar kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

3. A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.

4. A népi játék, gyermekdal, néptánc és a zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.

5. Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

6. Az éneklés, zenélés, népi játékok, néptánc a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

1. A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal,

hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Az óvodai nevelésben törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek felismerésére.

2. Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít. Maga a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

3. Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzeiteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

4. Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézi munka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.

5. Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termékek felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

Mindennapos mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők: *a)* spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység, *b)* irányított, mindennapos mozgásfejlesztés, *c)* szervezett mozgásos tevékenység.

1. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása. Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

2. A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.

3. A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás, tanulási képesség – fejlődésére.

4. Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

5. A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

Külső világ tevékeny megismerése

1. A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

2. A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, az összefogás, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

3. A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek birtokába jut, és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alak, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségsszemlélete.

4. Az óvodapedagógus feladata, hogy lehetővé tegye a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, az ismeretek rendszerezésére, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt fenntarthatósági szemléletformálásra, a környezettudatos magatartás alakítására.

Munka jellegű tevékenységek

1. A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység: az önkiszolgálás, a segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás.

2. A gyermek munka jellegű tevékenységének sajátosságai:

a) örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység,

b) a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége és

c) a közösségi kapcsolatok a kötelesség- és felelősségvállalás alakításának eszközei, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

3. A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő pozitív értékelést igényel.

Tevékenységekben megvalósuló tanulás

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek

előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

1. Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, az óvodapedagógus által kezdeményezett párhuzamos tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

2. Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, amely elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg.

3. A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, több érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

4. A tanulás lehetséges formái az óvodában:

a) az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása;

b) a spontán játékos tapasztalatszerzés;

c) a játékos, cselekvéses tanulás;

d) a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;

e) az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;

f) a gyakorlati problémamegoldás.

5. Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során egyéni, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

VI. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

1. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

2. Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

b) A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

3. A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermeknél

a) az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,

b) megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,

c) a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

4. Az egészségesen fejlődő gyermek

a) érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatstruktúrákat, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat, azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,

b) elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

5. Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

6. A szociálisan érett gyermek:

a) egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,

b) feladattudata kialakulóban van, és ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

7. A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

8. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettség.

9. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

V. ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

V. ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA (AMI) PEDAGÓGIAI PROGRAMJA
2025. szeptember 1-jétől új telephellyel bővült, 3347 Balaton, Kossuth Lajos út 8.,
Zongora Tanszakkal, mely mindenben igazodik a Pedagógiai Programunkhoz.

V.1. Nevelési program

V.1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, célja, feladatai, eszközei, eljárásai.

Az alapfokú zenei oktatás követelményei és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés célja a zene megszerettetése, az érdeklődő és a zene iránt fogékony tanulók képességeinek fejlesztése, a tehetséges növendékek hangszeres képzése. Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, a nemzeti és népi hagyományok, értékek átadására, az irodalom, rajz és más képzőművészeti foglalkozásokkal való együttműködésre.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók képességeire építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti készségeiket.

A zenetanítás célja a hangszeres és énektechnikai készségek kialakítása, a zenei ismeretek átadása, tudatosítása és az esztétikai igényesség, fogékonyság kifejlesztése.

Iskolánk egyházi fenntartású intézmény. Követelmény-rendszerünket az intézmény egészének elvárásaihoz igazítjuk, figyelembe véve a más zenei intézményből hozzánk kerülő tanulók képességeit, tudásszintjét, felkészültségét.

Iskolánkban a zenei nevelés kiterjed az évenkénti 4 növendékhangverseny rendezésére, a már hagyománnyá vált karácsonyi tanár-diák és anyák napi hangversenyeken való részvételre, hangszerbemutató megszervezésére, valamint az egyházi rendezvényeken és vasárnapi miséken való részvételekre.

Céljaink és elképzeléseink:

- a rendszeres gyakorlásra ösztönzés,
- a kiemelkedő tehetségek „B” tagozatra, majd zenei pályára való irányítása,
- a növendékek versenyeken való részvétele, megmérettetése,
- a tanszakok számának növelése,
- a megfelelően alkalmazott dicséret és bírálat alkalmazása,
- a hátrányos helyzetű, de jó képességű tanulókra való odafigyelés,
- az egyházi ünnepek meghittebbé tétele,
- hangversenyen, különböző rendezvényeken, egyházi szertartásokon való közreműködésre,
- a növendékek érzelemvilág-kifejezésének segítése a zenei képzés által,
- zeneszerető és értő közönség nevelése,
- rendszeres hangverseny és operalátogatásra való ösztönzés.

V.1.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink

- figyelemfejlesztés és koncentráció képesség kialakítása,
- a gondolkodás műveleteinek fejlesztése (logikai, absztraháló, kombinatív készség),
- memóriakészség fejlesztése,
- rendszeresség, következetesség képességének kialakítása,
- zenei igényesség kifejtése,
- a tanulók érzésvilágának kifejezésére nevelés,
- helyes önértékelésre nevelés,
- kreativitásra nevelés,
- az önbizalom megfelelő arányú fejlesztése,
- a fizikai és lelki állóképesség kialakítása, fejlesztése,
- önérvényesítő bátor fellépésre és kifejező készségre nevelés, mely az élet minden területére kihat,
- az önfegyelm kialakítására való törekvés,
- előadói, úgynevezett pódiumkészség, képesség kialakítása.

V.1.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

- a fegyelmezett munkára való odafigyelés, alkalmazkodás készségének kialakítása,
- a fegyelmezett munkára és együttműködésre nevelés,
- a társas zenéléssel, kamaraműzsikálással felelősségvállalásra való nevelés a saját és közös munka folyamán,
- a növendék élje át az együttműködés örömeit, ezáltal személyisége is gazdagodjon, színesedjen,
- a növendék fogadja el társai személyiségét az együtt zenélésben is,
- a külsődleges megjelenési formák megtanítása (hangszerrel való elhelyezkedés a színpadon, megjelenés, viselkedés, öltözködés stb.).

V.1.4. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek, a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókat két nagy csoportra osztjuk iskolai gyakorlatunkban:

Az átlagosnál kevésbé tehetséges gyermekek, vagy az átlagot el nem érő tanulók, a sajátos nevelési igényű gyermekek, a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek, illetve a hátrányos és almozottan hátrányos gyermekek.

Az átlagon felüli képességekkel bíró tanulók, tehetséges növendékek. Mindkét lehetőséget figyelembe vesszük felzárkóztató - segítő, illetve tehetséggondozó, tehetségfejlesztő munkánk során. Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény 46.§ (3) a) pontja szerint a gyermeknek joga, hogy képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban

részesüljön, képességeit figyelembe véve továbbtanuljon, továbbá alapfokú művészetoktatásban vegyen részt tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében.

Feladataink:

- személyre szabott feladatok megtalálása, megfogalmazása,
- a célok egyértelmű bemutatása,
- a cél akarása a növendék részéről,
- a cél elérésében a tanár maximális segítségnyújtása,
- felkészítés a többletfeladatok ellátására (állóképesség, jobb memóriakészség)
- igényes műsorokra való felkészülés,
- szereplési, és versenyzési lehetőségek biztosítása (iskolai, városi, megyei, országos selejtezői és döntői).

V.1.5. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

A tanulókat az iskola életéről, illetve az aktuális feladatokról az iskola kijelölt pedagógusa (a diákönkormányzatot segítő pedagógusa) és a főtárgyi szaktanár folyamatosan tájékoztatja.

V.1.6. A szülő, a tanuló a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái:

V.1.6.1. Hangversenyek:

Feladatuk:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása gyermekük tanulmányi előmeneteléről,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az igazgatósághoz.

Hangversenyek/szereplések rendje:

- évi 4 növendék hangverseny – ebből kettő az alsó tagozatosok részére, kettő a felső tagozatosok részére tartandó meg (Zene Világnapja, őszi hangverseny, farsangi hangverseny, tavaszi hangverseny)
- 1 tanszaki anyák napi hangverseny
- 1 hangszerbemutató
- egyházi rendezvények, egyházi ünnepekhez és iskolai lelkiülethez kötődő misék (elsőáldozás, ballagás, Veni Sancte, Te Deum)
- karácsonyi tanár-diák hangverseny

V.1.6.2. Egyéb kapcsolattartási formák

A szülők nemcsak a koncerteken vehetnek és vesznek részt, hanem a szaktanárral való személyes beszélgetés lehetőségét bármikor igénybe vehetik.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan, pl. szülői értekezleteken, fogadóórákon tájékoztatják.

A szülőket tájékoztatjuk a tanuló előmeneteléről havonta, és szükség esetén a megjegyzés rovatban.

A szülők tájékoztatása az e-napló és / vagy az email útján történik.

A szülőkkal történő további kapcsolattartási formák:

- Iskolai rendezvények, bemutatók.
- Versenyekre, fellépésekre való szülői kíséret.
- Alkalmi beszélgetések.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával.

V.1.6.3. Írásbeli tájékoztató

Feladata: a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy tanszaki programokról.

Eszköze: a tájékoztató füzet, e-napló, postával kézbesített levél, honlap, Facebook oldal, e-mail.

V.1.7. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei

- félév végén: félévi meghallgatást tartunk (köt. 2 darab).
- év végén: etüd vizsgát és külön előadási darabból nyilvános vizsgát rendezünk.

Felsőbb osztályba való lépés feltétele a sikeres vizsga. A tanuló a beszámolón nyújtott teljesítménye, valamint a félévi, egész évi munkája alapján kapja meg érdemjegyét.

Javítóvizsga, illetve halasztott vizsga, pótló vizsga (betegség, kirándulás, egyéb elfoglaltság esetén) engedélyezése az AMI vezető feladata, mely lebonyolításának határideje augusztus utolsó hete. Ha a tanuló hangszeres tárgyból alkalmatlanság vagy anyagvégezés hiánya miatt a félévi és év végi meghallgatáson nem vesz részt, a főtárgy tanár javaslatára eltanácsolható.

Rendkívüli előrehaladás esetén az igazgató vagy igazgatóhelyettes engedélyezheti az év végén a 2 osztály anyagából való vizsgázást, beszámolót.

Összevont beszámoló:

Ha a tanuló a szaktanár javaslata alapján, év végén 2 osztály anyagából szeretne levizsgázni, kérvényezheti május 15.-ig az iskola vezetőjétől.

Ebben az esetben a főtárgyi és a kötelező tárgy anyagát kétharmad részben a magasabb osztály anyagából kell a szaktanárnak összeállítania.

Javítóvizsga:

Az a növendék, aki kötelező tárgyból a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott, augusztus 25-től szeptember 10-ig javítóvizsgát tehet, melynek napját, időpontját az igazgatóság állapítja meg. Erről értesíti a tanulót és szüleit hirdető táblán keresztül, vagy - ha a tanuló

vidéki - írásban.

Ha a tanuló nem jelenik meg a javítóvizsgán, tanulmányait nem folytathatja.

A tanulónak a javítóvizsgát az igazgatóhelyettes, a vizsgáztató tanár és egy szaktanár előtt kell letennie. Eredményét a szaktanár vezeti be a törzslapba, az e-naplóba, és a bizonyítványba.

V.1.8. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Új tanuló felvételéről az igazgató és az AMI vezetője - a felvételi meghallgatás alapján az iskola tanulói létszámát figyelembe véve - dönt. Ha egy tanszakra több jelentkező van, mint férőhely, a jelentkezőket a felvételi meghallgatás eredménye és az alkati megfelelés alapján kell rangsorolni.

A tanulók osztályba sorolására életkoruk, illetve a felvételi meghallgatáson nyújtott teljesítményük alapján kerül sor. A főtárgy, a kötelező tárgy és a választható tárgy osztályba sorolása eltérhet egymástól.

Átvételre jelentkezőknél a más zeneiskolában már megszerzett bizonyítványt, az eddig megszerzett tudást, és (amennyiben rendelkezésre áll) szaktanári véleményt, javaslatot kell bemutatni, melynek alapján bizottság dönt a tanuló felvételéről, osztályba sorolásáról, és tantárgyainak felvételéről.

V.1.9. Az egyes művészeti ágak oktatásának cél- és feladatrendszere

A helyi tanterv tartalmazza részletesen, tantárgyanként.

V.2. Az Alapfokú művészeti iskola (AMI) helyi tanterve

V.2.1. A választott kerettanterv megnevezése

Intézményünk a 2020-as NAT-hoz illeszkedő „Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja” alapján meghatározott kerettantervet fogadta el a helyi tantervünk alapdokumentumának. Kiegészítésül minden évben munkatervet készítünk - változó, részletes programmal -, és ennek alapján dolgozunk.

V.2.2. Az óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, a nem kötelező tanórai foglalkozások tananyaga, az ehhez szükséges tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám

V.2.2.1. A tanórán kívüli foglalkozások és szervezési elvei

Tanulmányi kirándulások, zenei táborok, külföldi utak:

Az alapfokú művészeti iskolában tanulmányi és egyéb kirándulásnak minősülnek az egyes csoportok kölcsönös látogatásai, cserehangversenyei, a zenei versenyeken való részvétel, a hangversenyek, az operalátogatások, a zenei intézmények, kiállítások, stb. szervezett látogatásai.

A tanulmányi kirándulások a nevelő - oktató munka szerves részei, azokat a munkatervben rögzíteni kell.

A tanítási napon szervezett tanulmányi és egyéb kirándulás esetén a tanulók részvételéhez az iskola igazgatójának hozzájárulása szükséges.

A kirándulások költségeit – az SZMK véleményének meghallgatásával – úgy kell megállapítani, hogy azok a szülőket csak a legszükségesebb mértékben terheljék. A szükséges összeget lehetőleg elő-takarékossgal biztosítsák.

Törekedni kell arra, hogy az állami gondozott tanulók anyagi ok miatt ne maradjanak távol a kirándulásokról, és a többgyermekes szülők anyagi megterhelése minél kevesebb legyen.

A nyári (ősz, téli, tavaszi) szünetben az AMI önállóan vagy egyéb szervezetekkel közösen zenei tábort szervezhet. A zenei táborozás főbb célkitűzései: a közösségi nevelés, a közös zenélés, a kiségyüttesek (zenekar, kamaracsoportok) fejlesztése, felkészítése.

A tanulóknak a kirándulásokon és a zenei táborokon való részvétele önkéntes.

A külföldi kapcsolatok létrehozásáról az Nkt. rendelkezéseinek betartása mellett a fenntartó egyetértésével az intézmény vezetője dönt.

Szakmai versenyek:

A szakmai versenyek célja a kiemelkedő teljesítményekre való ösztönzés. A versenyek formái: zeneiskolai, megyei területi, országos versenyek. Az igazgató – az AMI vezető bevonásával – ellenőrzi, hogy a területi, országos versenyeken csak olyan tanulók induljanak, akik – elért eredményeik, készségük alapján – méltón képviselik a zeneiskolát.

Zeneiskolai hangversenyek:

- növendékhangversenyek és/vagy
- tanári hangversenyek

A növendék - és bemutató hangversenyek, nyilvános hangversenyek (az iskola épületében vagy más helyiségben meghirdetett műsorral) rendezhetők.

Az AMI által szervezett nyilvános hangversenyen való szerepléshez a szülői hozzájárulást megadottnak kell tekinteni.

V.2.3. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

- Tartalmazza a tantervben előírt ismeretanyagot
- Elégítse ki a didaktikai követelményeket
- Alkalmazkodjon a korosztály intellektuális fejlettségi szintjéhez
- Szolgálja eredményesen a tanulók sajátos céljait
- A tankönyv, kotta, (és egyéb segédlet) ára ne legyen magas
- Figyelembe vesszük a tankönyvek, kották, és egyéb taneszközök tartósságát

V.2.4. A pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

V.2.4.1. Az alapfokú művészeti iskola vezetőjének feladata

A munkarend szervezése és felügyelete.

V.2.4.2. A szaktanárok feladata

- a zenei darabok / tananyag élményszerű bemutatásával keltse fel a tanulók érdeklődését az általa tanított tantárgy iránt
- ismerje növendékeinek személyiségét, képességeit, és ennek tudatában alakítsa ki igényességüket, formálja zenei, művészi ízlésüket,
- ne csodagyermeket neveljünk, hanem a művészetet szerető és befogadó

embereket,

- tehetséggondozás a zenei pályát választó növendékekkel szemben,
- a tanulók magatartásának, tanulmányának, szorgalmának minősítése,
- ellenőrző, e-napló útján tájékoztatja a szülőket a tanulók előmeneteléről, szükség esetén szülői értekezletet, fogadóórát tart, vagy családot látogat,
- ellátja a tanulócsoporttal kapcsolatos adminisztratív feladatokat (e-napló vezetése, félévi, év végi statisztikai adatok leadása, továbbtanulással kapcsolatos feladatok elvégzése), a tanulók jutalmazására javaslatot tehet,
- a nevelő-oktató munkájához tervezetet készít.

V.2.5. A választható tantárgyak, foglalkozások, ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A választható tárgyak lehetnek elméleti vagy gyakorlati tárgyak zeneművészeti ágon:

Klasszikus zene:

Elméleti tárgyak: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom.

Gyakorlati tárgy: improvizáció, zongora, második hangszer, kamarazene, kórus

Népzene:

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező, népzenei ismeretek

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz, második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar, (zongora „B” tagozat esetében)

Választható tantárgy: szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz, második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar, vagy a klasszikus zene, tantervi programjainak tantárgyai

Választható tárgyak táncművészeti ágon:

Kötelezően választható tantárgyak: Népi ének, Folklórismeret, Tánc történet, Kinetográfia

Szabadon választható tantárgyak: A tanszak bármely, az életkori sajátosságoknak megfelelő gyakorlati tantárgya.

Pedagógusválasztás az iskola lehetőségei, a diák és az iskola érdekei szerint lehetséges.

V.2.6. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

(Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló szorgalmának és teljesítmény értékelésének, minősítésének formája)

Év közben 2 hagyományos koncertet tartunk (karácsonyi és anyák napi tanszaki hangversenyeket), 4 növendékkoncertet, hangszerbemutatót, ezenkívül megyei, területi találkozók, fesztiválokon veszünk részt.

Az e-naplóban a havonkénti értékelést alkalmazzuk.

Előképző 1. évfolyamon, valamint előképző 2. évfolyam első félévében szöveges értékelést alkalmazunk főtárgyból:

kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul

Előképző 2. évfolyam második félévétől jeggyel értékelünk:

5 (jeles), 4 (jó), 3 (közepes), 2 (elégséges), 1 (elégtelen)

Havonta értékeljük a szorgalmat is. A szorgalmat minden évfolyamon jegyre értékeljük:

5 (példás), 4 (jó), 3 (változó), 2 (hanyag)

Alapfokú Művészeti Iskolánkkal tanulói jogviszonyban lévő tanulók az iskolai beíratás időpontjában (június vége) iratkoznak felsőbb osztályba, az új tanulók szeptember elején. Bizonyítványát és a térítési díjat köteles beíratáskor elhozni és befizetni.

Nem léphet felsőbb osztályba a tanuló, ha nem jelenik meg a vizsgán, ha igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladta az egész évi óraszám egyharmadát, és ha az elvégzendő osztály anyagát nem teljesítette.

Ha tanuló nem tud megjelenni a vizsgán, kérvényezheti a vizsga elhalasztását, melynek időpontját a főtárgy tanárral és az igazgatóhelyetttel köteles egyeztetni.

Aki tantervi anyagát önhibáján kívül nem tudja elvégezni, az igazgatótól kérheti tanulmánya folytatását ugyanabban az osztályban. Ebben az esetben a tanuló nem kap osztályzatot. Ezt a bizonyítványba és a törzskönyvbe be kell jegyezni.

Egész évi munkája alapján osztályozható a tanuló akkor, ha betegség, vagy testi sérülés miatt a vizsgán nem tud megjelenni, és ezt orvosi igazolással igazolja. Erre az alapfokú művészeti iskolai tanulmányai során 6 év alatt egyszer van lehetőség.

Ha a tanuló felmentést kapott valamelyik tárgyból, akkor azt félévkor az ellenőrzőbe, év végén a bizonyítványba és az anyakönyvbe „Fm” jelzéssel kell beírni.

A szaktanárok a tanulók egyéni képességeire épített oktatási tervet készítenek, melyet a naplóba kell beírni.

Tanáraink az új NAT alapján 2020-ban megjelent új tantervet (alapprogramot) tekintik tanításuk alapjául.

Jutalmazás

A növendék jutalmazásban részesül, ha tanulmányaiban kimagasló eredményt ért el, és szorgalma az év folyamán példamutató volt. Jutalma igazgatói dicséret, oklevél és könyv. Az igazgatói dicséretet be kell jegyezni a törzslapra és a bizonyítványba.

Igazgatói dicséret adható országos, területi, megyei versenyeken, fesztiválokon elért kiemelkedő teljesítményért.

V.2.7. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Értékelésünk elsődleges szempontja, hogy ne egy adott helyzetet értékeljünk, hanem folyamatában lássuk növendékeink fejlődését.

A személyiség fejlődése, a belülről irányított, döntésre képes ember nevelése érdekében fontos a tanulás folyamatára irányuló szöveges értékelés, a növendékről kialakított vélemény segítőkész közlése a növendékekkel és a szülőkkel. Az érdemjegyek csak ennek a személyre szóló szóbeli értékelésnek a jelrendszerben összefogott kifejeződései lehetnek.

Az értékelésben tekintettel kell lennünk az egyes növendék képességeire, mert a zenei tehetség különbözősége rendkívül nagy szerepet játszik a zenetanulás eredményeiben.

Az osztályzatokkal kifejezett értékelés abban az esetben ösztönöz tanulásra, ha a növendék tapasztalja, hogy nem képességeit (tehetségét), hanem valóságos munkáját értékeli a tanár.

A gyenge osztályzatokat kerüljük a zeneiskolában. Azoknak a növendékeknek, akik képességeikhez mérten minimálisan teljesítenek, a zenei tanulmányok abbahagyását tanácsoljuk, mivel a zenetanulás nem kötelező.

V.2.7.1. Mulasztások és fegyelmi intézkedések

Mulasztás

Órarend szerinti foglalkozásról való távolmaradást 2 héten belül igazolni kell. Igazolást csak orvos, szülő vagy iskolai tanár adhat, melyet az ellenőrzőbe kell beíratni. A szülő egy tanítási évben maximum 3 órát igazolhat.

Igazolatlan mulasztás esetén a szülőt értesíteni kell.

Az igazolt és igazolatlan mulasztott órákat év végén a naplóban, a törzskönyvben és a bizonyítványban is összesíteni kell.

Tanulói jogviszony megszűnése:

- ha igazolatlan mulasztása 10 vagy ennél több óra,
- ha a tanuló másik iskolába megy,
- ha kimarad az intézményből.

V.2.8. Egyes tanszakok, ezen belül a tantárgyak általános fejlesztési követelményei

V.2.8.1. Az iskola működése

Intézményünk alapfokú oktatási intézményként működik.

Létszámát az általános iskola 2. osztályától 12. osztályig szervezzük, alakítjuk. Az iskolában indítandó tanszakokat, a képzés idejét, tartamát a nevelési és oktatási terv határozza meg. A felvételt minden tanév utolsó előtti hónapjában (májusban) hirdetjük, és tartjuk meg.

Táncművészeti ágon első előképző évfolyamtól indítjuk a néptáncot.

Zeneművészeti ágon második előképző évfolyamtól kezdjük a tanítást felmenő rendszerben.

Az új tanuló felvételéről a szaktanár és az igazgató dönt. A zeneiskolába történő beíratás az iskolába való beíratás időpontjában történik (június hó végén), az újonnan felvett tanulók szeptemberben iratkoznak be. A tanuló a tanév elején leadja bizonyítványát.

Törölni kell a tanulói létszámból azt a tanulót, aki a főtárgyi és a kötelező tárgyak óráiról 10 vagy ennél több órát igazolatlanul mulasztott.

V.2.8.2. Tanított tantárgyaink

Képzési struktúra

Zeneművészeti ágon:

(2)+6+4 évfolyam: zongora, furulya, fuvola, hegedű, gitár:

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

(1)+6 évfolyam: magánének:

Tantárgy	Évfolyamok							
	Előképző		Alapfok					
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2		
Kötelezően választható tantárgy							2	2
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Kötelező tárgy a szolfézs előképzőtől a 4. szolfézs osztályig, 5. osztálytól kötelezően választható tantárgy a zenetörténet - zeneirodalom, kamarazene, énekkar.

(2)+6+4 évfolyam: népi ének

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező*, népzenei ismeretek

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz**, második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar.

Kötelezően választható tantárgy: zongora („B” tagozat esetében)

Választható tantárgy: szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz, második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar, vagy a klasszikus zene, jazz–zene, elektroakusztikus–zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (népi hangszeres, vagy zongorakiséret): a hangszeres és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül körül köteles egyet felvenni.

** A néprajz kötelezően választható tantárgyként csak az alapfok 5. évfolyamtól tanulható.

A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétele mellett a tanuló más zenei műfajok (népzene) valamint más művészeti ág (táncművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

Táncművészeti ágon:

(2)+6+4 évfolyam: népi játék, néptánc

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Népi játék, néptánc	2	2	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4
Folklórismeret					1	1	1	1				
Tánc történet									1	1		
Kötelezően választható tantárgy											1	1
Szabadon választható tantárgy	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Kötelezően választható tantárgyak: Népi ének, Folklórismeret, Tánc történet, Kinetográfia

Szabadon választható tantárgyak: A tanszak bármely, az életkori sajátosságoknak megfelelő gyakorlati tantárgya.

A tanítási órák időtartama

Hangszeres és vokális órák:

	heti 2x30
„A” tagozaton	perc
	heti 2x45
„B” tagozaton	perc
	heti 1x30
Zongora kötelező	perc

Csoportos órák:

	heti 1x45
Kamarazene min.	perc
	heti 2x45
Szolfézs kötelező	perc
	heti 2x45
Zenetörténet-zeneirodalom	perc
	heti 2x45
Kórus	perc

Korrepetíció: az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja szerint történik.

V.2.8.3. Az alapfokú művészetoktatás követelményei, feladatai

A zenei műveltség megalapozása, fejlesztése,
Zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs készség és a zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása),
Zenei írás-olvasás alapfokon való elsajátítása,
Improvizációs készség és képesség, a kreativitás kialakítása,
Zenei ismeretek rendszerezése, az általános zenei műveltség átadása,
Zenei műszavak és jelentésük megismertetése, azok alkalmazása,
A harmóniai szerkezet és forma összefüggéseinek felismertetése,
Főbb zenei stílusok, korszakok sajátosságai, a zeneirodalom nagy alakjainak megismerése, az egyházmegyei hagyományok ápolása,
A kortárs zene befogadására való nevelés,
A növendékek rendszeres zenehallgatásra való nevelése,
A zenei ízlés formálása, az értékes zene megszerettetése,
A tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek olvasására való ösztönzés,
A társművészetekre való nyitottság kialakítása,
A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, részvétel a zenei életben,
A tehetséges tanulók gondozása, szakirányú pályára való készítése
A növendékek közös, örömteli együttműködésére való ösztönzése,
Nemzeti, népi hagyományok átadása,
Az egyetemes kultúra, az európai műveltség közvetítése
Az értékmegőrzés formáinak kialakítása
A klasszikus zene és népzene egymást gazdagító, organikus kapcsolatának kiteljesítése
A táncművészet iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztése
Előadói, tánctechnikai, műveltség fejlesztése
A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetése, megszerettetése
Közreműködés az iskola és más intézmények rendezvényein
Közreműködés egyházi ünnepeken, egyházmegyei eseményeken
Cserekapcsolatok más egyházi és világi intézményekkel, külföldi iskolákkal. (ERASMUS)

V.2.8.4. Tanszakok, főtárgyak szakirányú követelményei, az előírt tananyag

Tanszakjainkon az oktatási munka az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja szerint történik.

A kották, tankönyvek kiválasztása a kiadott tantervben szereplő művek alapján történik. Ezt a tanár egyéni elképzelése alapján bővítheti vagy szűkítheti.

A kötelező tárgyaknál az előírt tananyagot a követelményeknek megfelelően a szaktanárok a tanév elején és a II. félév elején növendékeikre lebontva készítik el. Az alapfokú művészetoktatás követelményeihez illeszkednie kell az anyag kiválasztásának.

Az új NAT alapján 2020-ban megjelent új tantervet (alapprogramot) iskolánk teljes egészében átveszi 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben.

V.2.8.5. Az egyes tanszakok általános fejlesztési követelményei

Zeneművészeti ág, klasszikus zene:

A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása).

A zenei olvasás és írás alapfokot meghaladó készségének megalapozása és fejlesztése.

A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.

Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása.

A zenei műszavak és jelentésük megismertetése.

A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.

A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.

A kortárs zene befogadására nevelés.

A tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.

Az értékes zene megszerettetése. A növendékek zenei ízlésének formálása.

A tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasásra való ösztönzés. A társzművészetek iránti nyitottság kialakítása.

A zenei élet eseménye iránti érdeklődés felkeltése, illetve részvétel a zenei életben.

Tehetséggondozás.

A zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

A növendékek rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.

A tanuló aktív társas muzsikálásra nevelése.

Közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein.

Az amatőr zenekarokban, kamaraegyüttesekben, kórusban aktív részvételre előkészítés, ösztönzés.

Zeneművészeti ág, népzene - népi ének:

Az énekes népzene hagyományainak megismertetése, a népdalok hiteles megszólaltatásához szükséges elméleti és technikai ismeretekkel

A népdalok élményszerű, autentikus megszólaltatása

A magyar népzenei dialektusok sajátosságainak megismerése, alkalmazása, felismerése

Megfelelő technikai énektudás kialakítása

Zenei képességek fejlesztése

Forma-, dallam- és tempóérzék kialakítása

A vokális anyag hangszeres és táncbeli vonatkozásainak gyakorlati ismerete.

Vegye figyelembe a repertoár kialakításánál, hogy a vokális népzenei hagyományban olyan emberi érzések, viszonyok tükröződnek és nyernek kifejezést, melyek a tanulók későbbi önálló, felnőtt életében családi, baráti körben a legkülönbözőbb hétköznapi és ünnepi helyzetekben aktivizálódhatnak, kerülhetnek használatba: pl. gyermeknevelés, karácsonyi ünnep, baráti mulatság.

Önfejlesztési igény kialakítása

Felkészítés szakirányú továbbtanulásra

Táncművészeti ág, néptánc:

Ismertesse meg a tanulóval a hagyományos népi játékokat, a nyugati, tiszai, erdélyi dialektusokat, tánc típusait, táncrendjeit, a táncokhoz kapcsolódó énekeket, zenei kíséretet, a tánc, művészi és közhasznú formáit, sajátos helyét az egyetemes emberi kultúrában, a színpadi táncművészet legfontosabb ágazatait és korszakait, művészeit, az egyetemes és nemzeti táncművészet néhány alapművét, a táncirodalom különböző stílusait.

Alakítsa ki a tanulóknak a megfelelő munkafegyelmet, a művészi előadásmód kivitelezését, a népi kultúrát egységben láttató szemléletmódot, az esztétikai érzéket, fogékonyságot a múlt és a jelen értékeinek befogadására.

Fejlessze a tanuló mozgáskultúráját, fizikai állóképességét, ritmusérzékét, hallását, zenéhez való alkalmazkodását, tér- forma- és stílusérzékét, mozgásmemóriáját, koncentráló képességét, improvizációs készségét, ízlését, kritikai érzékét, a tánc komplexitásából adódóan a társművészetek (zene, képzőművészet, színház) iránti érzékenységét.

Ösztönözze a tanulót a közösségi alkotás öröme, a közösségi kultúra értékei iránt, a néprajzi és általában kultúrtörténeti ismereteinek rendszeres gyarapítására, az aktív részvétel igényét az iskolán kívüli alkalmakon való részvételre, gyűjtési lehetőségek kihasználására.

Tudatosítsa a tanulóban, hogy a tánc történeti ismeretek fejlesztik a személyiségét, az ízlését és fogékonyságát a művészetek iránt.

Tegye nyitottá a tanuló személyiségét a folklór iránt.

Irányítsa a tanulót a szakirányú továbbtanulásra, a továbbképző folytatására, az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra.

V.2.8.6. A központi tantervi programok kiegészítése

Zongora tanterv

- Tantervünk megegyezik a 2020-as NAT-hoz illeszkedő alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjával.

Furulya tanterv

- Tantervünk megegyezik a 2020-as NAT-hoz illeszkedő alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjával.

Kiegészítések

Funkciók és célok:

A zenetanulási folyamat adjon a tanuláshoz technikai segítséget, a kreatív önkifejezésben örömet, fejlessze az esztétikai és zenei érzékenységet, a nevelésben formálja a személyiséget.

Általános követelmények és feladatok:

A tanulók már a korai tanulási folyamatban társas (duó, trió) zenében vesznek részt. 3. Képzési struktúrák, óraterv, tantárgyak:

A furulyán való tanulás megkezdését, a megfelelő fizikai adottságok figyelembevételével az általános iskola 3. osztályától javasoljuk.

Szakirányú feladatok:

Legfontosabbnak tartjuk a zenetanulás alapfunkcióinak (helyes légzés és szájtartás, pontos kottaolvasás, stílusos, intonált, árnyalt hangminőségű játék) megtanulását.

Követelmények:

A követelményeknél figyelembe vesszük a növendékek életkori sajátosságait, képességeit.

Felhasznált irodalom:

Az iskolánkban használt tananyag megegyezik a fent említett tantervben jelzett irodalommal és műjegyzékkel.

Fuvola tanterv

- Tantervünk megegyezik a 2020-as NAT-hoz illeszkedő alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjával.

Kiegészítések:

Funkciók és célok:

A zenetanulási folyamat adjon a tanuláshoz technikai segítséget, a kreatív önkifejezésben örömet, fejlessze az esztétikai és zenei érzékenységet, a nevelésben formálja a személyiséget.

Általános követelmények és feladatok:

A tanulók már a korai tanulási folyamatban társas (duó, trió) zenében vesznek részt.

Képzési struktúrák, óraterv, tantárgyak:

Szakirányú feladatok:

Legfontosabbnak tartjuk a zenetanulás alapfunkcióinak (helyes légzés és szájtartás, pontos kottaolvasás, stílusos, intonált, árnyalt hangminőségű játék) megtanulását.

Követelmények:

A követelményeknél figyelembe kerülnek a növendékek életkori sajátosságai, képességei.

Felhasznált irodalom:

A tanterv által javasolt anyagon kívül más hangszerirodalmából átvett művekből is válogatunk.

Hegedű tanterv

- Tantervünk megegyezik a 2020-as NAT-hoz illeszkedő alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjával.

Gitár tanterv

- Tantervünk megegyezik a 2020-as NAT-hoz illeszkedő alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjával.

Céljaink:

- céltudatos gyakorlási módszer kialakítása
- a precíz hangszer hangolás megtanítása
- a tudatos zenei memorizálás
- a művek zeneileg igényes kidolgozása
- a rendszeres társas muzsikálás
- a növendékek felkészítése a gitárzenekarban való közreműködésre

Magánének tanterv

- Tantervünk megegyezik a 2020-as NAT-hoz illeszkedő alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjával.

Népi ének tanterv

- Tantervünk megegyezik a 2020-as NAT-hoz illeszkedő alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjával.

Kötelező tárgy – szolfézs

A helyi tantervi program keretén belül a kötelező tárgy óráin történő nevelés biztosítja a növendékek képességeinek fejlesztését, a jártasság megszerzését különböző területeken és azok gyakorlását. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a növendékek érdeklődését, egyéni tehetségekre építve alakítja készségeiket, képességeiket. A tantervi program lehetőséget nyújt az énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására.

A szolfézs tanszak általános követelményei

A zenei műveltség megalapozása, a zenei képességek fejlesztése. A zenei írás-olvasás készségének kifejlesztése, általános zenei műveltség átadása. A zene logikájának megismertetése.

A zeneirodalom nagy korszakainak és nagy egyéniségeinek megismertetése. A tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése, a zene ízlésének formálása.

A zenei pályára készülő növendékek felkészítése a továbbtanulásra. Zenekarban, együttesekben, kórusban történő aktív részvételre való ösztönzése.

A szolfézs tanítás szakirányú feladatai

A szolfézs tanítás célja a zenei képességek sokoldalú fejlesztése és olyan zenei gondolkodás kialakítása, amely segíti a zenét tanuló növendékeket a zenei anyag helyes értelmezésében és megszólaltatásában.

Feladatai: átfogó zenei műveltség kialakítása, a hangszertanulás segítése, zenei készségek kiművelése és fejlesztése. A szolfézstanítás a zene megszerettetését, a zenehallgatás iránti igény kialakítását kívánja megalapozni.

Általános követelmények:

Rendelkezzék a növendék azokkal a zenei készségekkel, jártasságokkal és ismeretekkel, amelyek eszközt biztosítanak a zene széleskörű megszólaltatására:

- olyan zenei áttekintő képességgel, melynek birtokában önállóan tudja megoldani a zenei feladatokat;
- olyan késztetéssel, amely a zenét, az általa választott muzsikálási formát, életének részévé tudja tenni.

Alkalmazható tankönyvek

József Andrásné - Szmracsányi Magdolna: Zenei előképző Kodály Zoltán: Kis emberek dalai

Forrai Katalin: Ének az óvodában Európai gyermekdalok

Bosnyák Csilla: Játékos kottaolvasás kicsiknek 1. 2. 3.

Horváth Istvánné Smid Anna: Csicsergő Olvasókönyv és foglalkoztató

Horváth Istvánné Smid Anna – Lázárné Nagy Andrea: Margaréta Zeneismeret és feladatgyűjtemény

Dobszay László: A hangok világa I-VI.

Agócsy László: Zenei olvasókönyv

Kodály Zoltán: Válogatott bicíniumok, Bicinia Hungarica, 333 olvasógyakorlat Ötfokú zene I-II.

Nógrádi László - Papp Károlyné - Spiegel Mariann: Dallamírási feladatok I-II-III.

Mozart: 30 kánon

Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához

Irsai Vera: Szolfézs példatár I-IV.

Legányné Hegyi Erzsébet: Bach példatár

Németh Rudolf - Nógrádi László - Pusztér János: Szolfézs antológia

Egyéb, szolfézs tanítására alkalmas kiadványok.

Népi játék tanterv

- Tantervünk megegyezik a 2020-as NAT-hoz illeszkedő alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjával.

Néptánc tanterv

- Tantervünk megegyezik a 2020-as NAT-hoz illeszkedő alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjával.

Folklór ismeret tanterv

- Tantervünk megegyezik a 2020-as NAT-hoz illeszkedő alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjával.

V.2.9. Írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Az elméleti tárgyak számonkérési módja szóbeli vagy írásbeli forma.

A félévi és év végi osztályzatokat az érdemjegyek alapján szükséges meghatározni.

A tanév során, a koncerteken, versenyeken, fesztiválokon való szereplés is értékelhető.

Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

V.2.10. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei

A felsőbb osztályába az a tanuló léphet, aki a közvetlenül megelőző osztályt sikeresen elvégezte, arról bizonyítványt kapott és tanulmányait nem szakította meg.

Az a tanuló, aki az utolsó alapfokú évfolyamot befejezi, és ha tanulmányait folytatni kívánja, művészeti alapvizsgát köteles tenni.

A 4. szolfézs évfolyam elvégzése után szolfézsból alapvizsgát kell tenni (mely a művészeti alapvizsga elméleti része).

Az utolsó évfolyam elvégzését követően a növendék művészeti záróvizsgát tehet. Ezeket külön jogszabályban meghatározottak szerint kell szervezni.

V.2.11. A művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga követelményei és témakörei

A vizsga tantárgya és időtartama

Szolfézs kötelező tárgya

- Az írásbeli vizsga időtartama minimum 45 perc.
- A szóbeli vizsga időtartama minimum 10 perc.

Az alapvizsga tartalma

Írásbeli vizsga

A) Feladatsor

1. Feladatok a hangköz-, hangzat-ismeretek köréből – hallás után, kottakép és szerkesztés alapján.

– 5 hangköz, 5 hármashangzat lejegyzése hallás után (jelölés betűvel és számmal)

– 5 hangköz, 5 hármashangzat építése megadott hangokra,

– 5 hangköz, 5 hármashangzat felismerése kottaképről.

A tanulók számára adottak azon hangok kottaképe, melyekre a hangközöket, hármashangzatokat építenie kell.

2. Könnyű kétszólamú klasszikus periódus felső szólamának lejegyzése

A zenei részlet 2/4, 3/4 vagy 4/4-es löktetésű, lehetőleg A–Av felépítésű, modulációt, alterációt, nehezebb hangközlépéseket nem tartalmazó legyen. A tanulók számára a táblán adott a kulcs, az előjegyzés, a metrum és a kezdőhang értékkel.

A részlet zongorán két szólamban tizenkétszer hangozhat el.

3. Megadott klasszikus kis forma elemzése hallás és kottakép alapján.

Az elemzés szempontjai: hangnem, az előforduló zenei elemek megjelölése (hármashangzat–felbontás, szekvencia, késleltetés stb.), formai felépítés, funkciók.

B) Feladatsor

1. Feladatok a hangköz-, hangzat- ismeretek köréből – hallás után, kottakép és szerkesztés alapján

- 5 hangköz, 5 hármashangzat lejegyzése hallás után (jelölés betűvel és számmal)
- 5 hangköz, 5 hármashangzat építése megadott hangokra,
- 5 hangköz, 5 hármashangzat felismerése kottaképről.

A tanulók számára adottak azon hangok kottaképe, melyekre a hangközöket, hármashangzatokat építenie kell.

2. Egy magyar népdal lejegyzése

A népdal: új stílusú, négysoros, 8–10-es szótagszámú, tempo giusto, izometrikus, szinkópát, nyújtott és éles ritmust tartalmazhat. A tanulók számára adott a kulcs, az előjegyzés, a metrum és a kezdőhang értékkel.

A népdal nyolcszor hangozhat el a megadott abszolút magasságban, énekes előadásban.

3. Megadott klasszikus kis forma elemzése hallás és kottakép alapján.

Az elemzés szempontjai: hangnem, az előforduló zenei elemek megjelölése (hármashangzat-felbontás, szekvencia, késleltetés stb.), formai felépítés, funkciók.

Az írásbeli vizsgához ajánlott feladatlap készítése.

Szóbeli vizsga

1. Memoriter anyag:

A vizsgázó

- tudjon 5 népdalt előadni,
- ismerje azok legfontosabb jellemzőit;
- tudjon 5 műzenei szemelvényt szóló énekléssel vagy hangszerkísérettel (saját kíséret nem kötelező) megszólaltatni,
- ismerje az énekelt darabok legfontosabb zenei jellegzetességeit.

2. A vizsgán a tanuló elemezzen egy választott hangszeres darabot, amellyel kapcsolatban a vizsgabizottság kérdéseket tehet fel a negyedik évfolyam elvégzése utáni követelmények alapján.

Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.

A vizsga értékelése

Az írásbeli vizsga értékelése

1. feladat – teszt: A feladat helyes megoldása, a válaszok pontos, világos jelölése
2. feladat– dallamírás: dallami, metrikai/ritmikai korrektség, kottairási készség, külalak.
3. feladat: – elemzés: Az elemzési szempontokra adott válaszok teljessége, helytállósága, a jelölések pontossága.

Pontozás:

80%-100% = jeles (5)

60%-80% = jó (4)

40%-60% = közepes (3)

20%-40% = elégséges (2)

0%-20% = elégtelen (1)

A szóbeli vizsga értékelése.

- a választott zenei anyag élményszerű megszólaltatása
- általános zenei ismeretek (hangnemek, hangközök, akkordok, előadásmód, zenei szakkifejezések ismerete)
- zenetörténeti tájékozottság
- stílusismeret
- formai ismeretek
- tájékozódás a zenei műfajok között

Pontozás:

80%-100% = jeles (5)

60%-80% = jó (4)

40%-60% = közepes (3)

20%-40% = elégséges (2)

0%-20% = elégtelen (1)

Zenetörténet-zeneirodalom

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

Írásbeli, vagy szóbeli vizsga

A vizsga tantárgya és időtartama

Zenetörténet–zeneirodalom

Az írásbeli vizsga időtartama minimum 45 perc.

A szóbeli vizsga időtartama minimum 10 perc.

A vizsga tartalma

1. Írásbeli vizsga

A vizsga feladatait (A, vagy B) az iskola választhatja ki, illetve a helyi pedagógiai programja alapján hasonló követelményszintű feladatsort állít össze.

A). Teszt kérdések a zenei ismeretek köréből a feldolgozott tematika / korstílus / zenetörténeti korszak főbb tendenciáinak, stílári jelenségeinek, mestereinek, műfajainak, alkotásainak ismeretére, elemzésére vonatkozó témában.

Felsorolás elsősorban a reneszansz és a barokk zene és a korszak társművészeti alkotásainak köréből választódjon.

Az írásbeli vizsgához ajánlott feladatlap készítése.

B.) A barokk zeneszerzők felsorolása, a korszak vokális és hangszeres műfajai. Néhány hangszeres műfaj bemutatása részletesebben (pl. concerto, concerto grosso, szvit (táncok, táncpárok), fuga). Domenico Scarlatti és a barokk szonáta jellemzése.

– Egy – a tanuló által ismert, meghallgatott – mű bemutatása (pl. Händel: Vízizene, Vivaldi: Négy évszak, Bach: hangszeres vagy vokális mű elemzése).

Szóbeli vizsga

A tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban, vagy az aktuális tanév feldolgozott zenetörténet–zeneirodalom anyagából a vizsgabizottság zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel, gyakorlati feladatokat ad.

A tanuló által játszott zenemű kottájáról maga gondoskodik, a további célfeladatok megoldásához szükséges szemelvényanyagot (kottát, hangfelvételt, audio–vizuális eszközt)

a vizsgát szervező intézmény biztosítja.

A vizsga értékelése

Az írásbeli vizsga értékelése

- teszt: a kérdésekre adott rövid, lényegi, a megértésre utaló egyszerű válasz; fogalmazásmód, helyesírás;
- fogalmazás (műelemzés): információtartalom, a műről, illetve a szerzőről és a korról szóló információk megfelelő aránya, felhasznált irodalom színvonala, mennyisége, eredetiség, objektív és szubjektív tartalom megfelelő aránya, felépítés, fogalmazás, helyesírás,
- dallamírás: dallami, metrikai/ritmikai korrektség, kottairási készség, külalak.

A szóbeli vizsga értékelése

- általános zenei ismeretek (hangnemek, hangközök, akkordok, előadásmód, zenei szakkifejezések ismerete),
- zenetörténeti tájékozottság,
- stílusismeret,
- formai ismeretek,
- tájékozódás a zenei műfajok között.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

Írásbeli, vagy szóbeli vizsga

A vizsga tantárgya és időtartama

Zenetörténet–zeneirodalom

Az írásbeli vizsga időtartama minimum 45 perc.

A szóbeli vizsga időtartama minimum 10 perc.

A vizsga tartalma

Írásbeli vizsga

Teszt kérdések a zenei ismeretek köréből a képzés során feldolgozott tematikák zenetörténeti korszakok főbb tendenciáinak, stíláriis jelenségeinek, mestereinek, műfajainak, alkotásainak ismeretére, elemzésére vonatkozó témában.

A tesztlap az alábbi témakörökből tartalmaz kérdéseket:

- Gregorián elnevezése, általános jellemzői, műfajai. Egy műfaj részletes bemutatása. A többszólamúság kialakulása (orgánum típusai). Világi zene a középkorban (trubadúr, trouvère, Minnesänger). Reneszánsz (szó jelentése, ideje, általános jellemzése, jellegzetes műfajainak ismerete.) Korareneszánsz, reneszánsz fénykora, későreneszánsz zeneszerzőinek felsorolása. Homofónia, polifónia fogalma. Mise típusai, mise részei, (Ordinarium, Proprium), motetta és madrigál összehasonlítása. Világi vokális műfajok felsorolása.
- A barokk korszak általános stílusjegyei és zenei jellemzése, vokális és hangszeres műfajok sorolása. Egy vokális műfaj (pl. kantáta) tételeinek bemutatása, két hangszeres műfaj (pl. concerto, fuga) részletesebb magyarázata zenei példát hozva. A szvit (táncok és táncpárok), egy tánc bemutatása (pl. menüett). Barokk zeneszerzők felsorolása.
- A bécsi klasszika sajátosságai (formák, szerkezet, hangnem). Főbb műfajok sorolása, szonáta vagy szimfónia tételeinek általános jellemzése, pl. szonátaforma bemutatása. Haydn vagy Mozart művészete, (egy mű bemutatása alapján).

– Romantika – új műfajai, élményanyaga (témái). Chopin zongorazenéje (kisformák), Schumann zongoradarab-ciklusai (címek). Az opera műfajának, kiemelkedő mestereinek és alkotásainak ismerete a tanult szemelvények elemzésével.

– A programzene (példával). A századforduló zenéje – Debussy művészete, impresszionista művei (zenéje, jellemzői). Egészhangú skála, politonalitás, dodekafónia magyarázata zenei példa alapján. Bartók életműve, jelentősége, népdalgyűjtő útjai. Kodály egy művének részletes bemutatása (pl. Psalmus Hungaricus, Hány-szvit, Felszállott a páva – variációk).

A szóbeli vizsga

– A tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban, vagy a 6 éves képzési időkeretben feldolgozott zenetörténet–zeneirodalom anyagából a vizsgabizottság zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel, gyakorlati feladatokat ad.

A tanuló által játszott zenemű kottájáról maga gondoskodik, a további célfeladatok megoldásához szükséges szemelvényanyagot (kottát, hangfelvételt, audio–vizuális eszközt) a vizsgát szervező intézmény biztosítja.

A vizsga értékelése

Az írásbeli vizsga értékelése

– teszt: a kérdésekre adott rövid, lényegi, a megértésre utaló egyszerű válasz; fogalmazásmód, helyesírás;

– fogalmazás (műelemzés): információtartalom, a műről, illetve a szerzőről és a korról szóló információk megfelelő aránya, felhasznált irodalom színvonala, mennyisége, eredetiség, objektív és szubjektív tartalom megfelelő aránya, felépítés, fogalmazás, helyesírás,

– dallamírás: dallami, metrikai/ritmikai korrektség, kottairási készség, külalak.

A szóbeli vizsga értékelése

– általános zenei ismeretek (hangnemek, hangközök, akkordok, előadásmód, zenei szakkifejezések ismerete),

– zenetörténeti tájékozottság,

– stílusismeret,

– formai ismeretek,

– tájékozódás a zenei műfajok között.

FURULYA

A művészeti alapvizsga követelményei

A művészeti alapvizsga követelményei

Művészeti alapvizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Furulya főtárgy

„A” tagozat: minimum 5 perc

„B” tagozat: *minimum 8 perc*

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy etűd vagy technikai jellegű mű szoprán– vagy altfurulyán;
Kállay G.: Hangnemgyakorló (EMB14071), Baroque Solo Book-ból könnyebb darabok, Giesbert: Furulyaiskola 2. rész (Schott) nehézségi szintjén.
- Előadási darab két különböző karakterű tétele, az egyik tétel választható kamaraműből is;
Anon: Greensleeves to a Ground, Marcello szonáták (EMB13476–7), Loeillet de Gant: Szonáták, op. 1 és op. 3 (EMB 13160–3), Vivaldi: F–dúr szonáta RV 52, d–moll RV 36 (Ricordi Nr13322300), Telemann: F–dúr szonáta (EMB 13542), kamaraművek: Boismortier: Leichte Duos (Schott), 6 Suite, Loeillet: 6 szonáta 2 furulyára, Naudot: Triószonáta, Czidra: Régi magyar táncok (EMB 14283) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Egy etűd vagy szólómű;
Kállay G.: Hangnemgyakorló (EMB 14071), J.v.Eyck: Der Fluyten Lust–hof – Variációk (Amadeus), Braun: etűdök/Baroque Solo Book, Winterfeld: 12 etűd altfurulyára (Hofmeister) nehézségi szintjén.
- Előadási darab két különböző karakterű tétele, az egyik tétel választható kamaraműből is;
Telemann: C–dúr szonáta (EMB 13542), Veracini: a–moll szonáta (Peters), Lavigne: Rondeau és Tambourin I–II. tétel, Fesch: F–dúr szonáta op. 6. no. 2; Telemann: 6 duett, Telemann: Kánonszonáták, Loeillet de Gant: Szonáta 2 altfurulyára nehézségi szintjén.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A művészeti záróvizsga követelményei

Művészeti záróvizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Furulya főtárgy

„A” tagozat: minimum 7 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

– Egy technikai jellegű mű vagy szólódarab;

Brüggen: Etűdök, Linde: Neuzeitliche Übungsstücke (Schott), Winterfeld: Technische Studien, (Hofmeister), Telemann: Fantáziák (Bärenreiter), Eyck: Der Fluyten Lust-hof I–III. (Amadeus) nehézségi szintjén.

– Egy teljes szonáta két tétele vagy concerto (kettősverseny) két tétele.

– Egy korabarrokk, vagy XX. századi illetve kortárs mű, vagy tétel;

Telemann: vagy Händel szonáták, Telemann: Metodikus szonáták 1–6., (Bärenreiter), nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

– Egy etűd vagy szólódarab;

Brüggen: 1., Quantz: Solos 1–5. (Baroque Solo Book), Eyck, J. van: Der Fluyten Lust-hof I–III. (Amadeus), G. Ph. Telemann: Fantázia 2, c–moll (Bärenreiter), nehézségi szintjén.

– Egy szonáta vagy concerto két tétele.

– Egy korabarrokk vagy XX. századi mű vagy tétel, amely lehet kamaramű;

Krähmer, E: Variációk op. 18, Händel: g–moll szonáta (V.) (EMB 13405, Castrucci, P.: Szonáták op. 1/5, op. 1/6, nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

- *A vizsga tantárgya és időtartama*
- Fuvola főtárgy
- „A” tagozat: minimum 10 perc
- „B” tagozat: *minimum 15 perc*

A vizsga tartalma

„A” tagozat

Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű (Jeney: Fuvolaiskola II. kötet/56–85., Bántai: Válogatott etűdök II. kötet/12., Köhler: Etűdök op. 33 no. 1/1–3. nehézségi szintjén).

Egy barokk szonátatétel; Marcello: d–moll szonáta, Telemann: F–dúr szonáta valamelyik tétele nehézségi szintjén.

Egy előadási darab; Romantikus album, 3 Menüett, 3 Tambourin, Népszerű előadási darabok nehézségi szintjén.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

Két különböző karakterű etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Platonov: 30 etűd 1–10., Köhler: Etűdök op.33 no. 1/1–5., Eördögh: Technikai és olvasógyakorlatok 1/1–4. nehézségi szintjén.

Egy barokk szonáta tételpár; Händel: Hallei szonáták nehézségi szintjén.

Egy karakterdarab vagy kamaramű; Járdányi Pál: Szonatina nehézségi szintjén.

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

-
- *A vizsga tantárgya és időtartama*

- Fuvola főtárgy
- „A” tagozat: minimum 10 perc
- „B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Bántai: Fuvolaetűdök III. kötet (EMB 8593, vagy Köhler: Etűdök op. 33 no. II. kötet (EMB 8514) nehézségi szintjén.

Egy barokk szonáta két tétele, vagy egy barokk kamaramű; Marcello: a–moll szonáta, (EMB 12534), Telemann: C–dúr szonáta (EMB 13535), Händel: F–dúr szonáta nehézségi szintjén.

Egy karakterdarab, vagy XX. századi mű; Fauré: Siciliano (EMB 7583), Doppler: Berceuse (EMB 12350), Mező Imre: Szvit (EMB 3358), Szervánszky Endre: Szonatina (EMB 1372) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

Egy etűd vagy szólódarab, vagy technikai jellegű mű; Köhler: Etűdök op. 33 no. III. 1–5., (EMB 8514) Andersen: 24 etűd fuvolára/1. (EMB 8520); Hangversenyetűdök fuvolára c. gyűjtemény (EMB 12652) nehézségi szintjén.

Egy barokk szonáta két tétele, vagy egy barokk kamaramű; Händel: Hat szonáta (EMB 13404), egy barokk triószonáta két tétele nehézségi szintjén.

Egy XX. századi mű; Farkas: Bihari román táncok (EMB 958) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

GITÁR

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

-
- *A vizsga tantárgya és időtartama*
- Gitár főtárgy
- „A” tagozat: minimum 10 perc
- „B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

3 oktávós dúr, vagy moll skála fekvésváltással, váltott pengetéssel, közepes tempóban, vagy kromatikus skála 1 húron fekvésváltással.

Egy klasszikus etűd; Sor: Op. 31. Op. 35., Carcassi: Op. 60./2., 3., 6., 7. etűdök nehézségi szintjén.

Három különböző stílusú előadási darab a következő nehézségi szinteken:

Reneszánsz zene: pld. Reneszánsz magyar táncok gitárra (Edition Simonffy 151)

Barokk zene: pld. Brescianello, Weiss táncművelei, Bach: Notenbüchlein für A. M. Bach átiratai (Nagy–Mosóczi: Gitáriskola V., Szendrey: Gitárgyakorlatok V. kötet.)

Klasszikus zene: pld. Carulli: Larghetto alla siciliana (Nagy–Mosóczi: Gitáriskola V./78.) Carcassi: Capriccio (Nagy–Mosóczi: Gitáriskola V./50.) Sor: Allegretto (Szendrey: Gitárgyakorlatok VI./1.)

Romantikus zene: pld. Marschner: Bagatelle (Nagy–Mosóczi: Gitáriskola V./79.)

XX. századi / Kortárs zene: Bartók–Szendrey: Gyermeknek–ből könnyebb darabok: 1–5., 10. (EMB Z.7495) (Szendrey: Gitárgyakorlatok V. kötet) Kovács: Rövid darabok gitártanulóknak I./5., 8. (EMB Z. 8883) (Nagy–Mosóczi: Gitáriskola IV./48.) Brouwer: Estudios sencillos I–X. nehézségi szintjén.

„B” tagozat

3 oktávós dúr vagy moll skála fekvésváltással, ritmusvariációval, gyorsabb tempóban, vagy kromatikus skála 1 húron fekvésváltással, gyorsabb tempóban.

Egy klasszikus etűd; Carcassi: Op. 60./8.–17. etűdök nehézségi szintjén.

Három különböző stílusú előadási darab a következő nehézségi szinteken:

Reneszánsz zene: pld. Luis Milan: 6 Pavane

Barokk zene: pld. J. Dowland: Seven Pieces, Robert de Visée: d–moll Szvit művelei, Bach: Sonate e Partite, Lantművek könnyebb művelei.

Klasszikus zene: pld. Sor: Menüettek, Keringők, Giuliani: C–dúr Szonáta op. 15.

Romantikus zene: pld. Tarrega könnyebb darabjai (Mazurkák)

XX. századi / Kortárs zene: Bartók–Szendrey: Gyermeknek–ből 6., 13., 17., 21. (EMB Z.7495) (Szendrey: Gitárgyakorlatok V. kötet) Kovács: Rövid darabok gitártanulóknak I., II. (EMB Z. 8883, Z. 12065) Brouwer: Estudios sencillos VI–XV. nehézségi szintjén.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és hangszertartás,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- állóképesség.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

-
- *A vizsga tantárgya és időtartama*
- Gitár főtárgy
- „A” tagozat: minimum 10 perc
- „B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

Három oktávos dúr–vagy moll skála, vagy tercskála.

Egy etűd; Carcassi: 25 Etűd op. 60 (EMB 12091) nr. 19., 20., 23., F. Sor op. 29 (Universal) nr. 1., Aguado: Etűdök II. kötetből (EMB 12378) nr. 9., 11., 12., Giuliani: 24 etűd op. 48 (EMB 12963) nr. 20., 21., Leo Brouwer VI–XV. nehézségi szintjén.

Két különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik lehet többtétéles; reneszánsz és barokk darabok; John Dowland: Táncok és Fantáziák (EMB 8769), J. S. Bach: Könnyű táncjátékok, Lantszvitek (EMB 13184), klasszikus és romantikus darabok: F. Carulli (EMB 8821), Giuliani (EMB 12182, EMB 8931, EMB 8932), F. Sor művei (EMB 8799, 14445 kötetben, Ricordi, Universal); Carulli, Johann Kaspar Mertz: Románc (EMB 13519 kötetben), F. Tarrega: Marieta, Rosita; XX. századi szerzők: Leo Brouwer, Farkas Ferenc (EMB 6303), Villa-Lobos: Prelud II. V. nehézségi szintjén

Egy kamaramű; Scarlatti: Öt Szonáta két gitárra (Fodor–Mosóczi) nehézségi szintjén.

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- Három oktávos dúr–vagy moll skála, vagy tercskála, szextskála

Egy etűd; Carcassi: 25 Etűd op. 60 (EMB 12091) nr. 24., 25.; F. Sor: Zwölf Etuden op. 29 (Universal) nr. 4., Giuliani: Etűdök gitárra op. 48. (EMB 12963) nr. 22., 23., 24., Villa-Lobos: Etűdök nehézségi szintjén.

Két különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik lehet egy szvit vagy versenymű több tétele, vagy egy szonáta, a másik egy kortárs mű; reneszánsz szerzők: Bakfark Bálint (EMB 7031, EMB 7793, EMB 12033), J. Dowland: Luis Milan, Gaspar Sanz, Frescobaldi művei (EMB 13248), J. S. Bach: Lantszvitek (EMB 13184), csellószvitek tételei, valamint szonáták és partiták tételei; Fernando Sor szonátái; romantikus szerzők, pl. F. Tarrega Romantikus darabok (EMB 8327) J. K. Mertz (EMB 13157, EMB 13519) továbbá Moreno-Torroba, Manuel de Falla, Isaak Albéniz, Augustin Barrios Mangoré művei; XX. századi szerzők: Leo Brouwer, Farkas Ferenc (EMB 6303), Villa-Lobos: Prelüdök, Choros nehézségi szintjén.

Egy kamaramű; Vivaldi könnyebb versenyművei, Giuliani: Duo Concertante per flauto e chitarra, Joplin: Ragtime nehézségi szintjén.

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és hangszertartás,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,

- memória,

ZONGORA

Művészeti alapvizsga követelmények

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Zongora főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

A 4 stílusból választható 3 különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

Barokk mű, lehet tánc, vagy többszólamú szerkesztést bemutató darab; Bach: 18 kis prelúdium (EMB 1879) 13, 15, 18, Händel: Válogatott darabok (EMB 4250, EMB 6990, EMB 6991, EMB 4321, EMB 13165), Telemann: Kezdők zongoramuzsikája (EMB 13452) nehézségi szintjén.

Klasszikus szonatina vagy szonáta–tétel, könnyebb variáció; Könnyű szonatinák (EMB 2719), 15 könnyű szonáta, Szonatina album (EMB 1280), Clementi: C Op. 36 (Ricordi) Nr. 3., Haydn: D Hob. XVI/4, (Universal) Beethoven: 6 könnyű variáció egy svájci népdalra, Csurka: Szonatina–gyűjtemény (EMB 14412) nehézségi szintjén.

Romantikus mű; Schumann: Emlékezés (EMB 13543 kötetben), Színházi utóhangok, Csajkovszkij: Édes álmodozás (EMB 6715 kötetben), Pacsirtadal (EMB 6715 kötetben), Schubert: Táncok (EMB 13212), Keringők (EMB 7355) nehézségi szintjén.

XX. századi mű; Bartók Béla: Mikrokozmosz III. 84 Mulatság, 90 Oroszos 91–92, Kromatikus invenció IV/97 Notturmo, Kodály: Gyermektáncok (Boosey & Hawkes) 5–10 nehézségi szintjén.

A három mű közül lehetőség szerint egy éneklő, egy pedig virtuóz jellegű legyen.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

Négy különböző stílusú darab:

Barokk mű, többszólamú szerkesztésben írt darab vagy szvit–tétel; J. S. Bach: 18 kis prelúdium (EMB 1879) 9, 16, 17, Kétszólamú invenciók (EMB 6912) C, a, F nehézségi szintjén.

Klasszikus szonatina vagy szonáta–tétel, variáció; 15 könnyű szonáta, Haydn: Szonáták A Hob. XVI/12, (Universal) E Hob. XVI/13, (EMB 3658 kötetben) D Hob. XVI/14, (Universal) Mozart: 6 bécsi szonatina (EMB 2395), Beethoven: Szonatinák (EMB 8648), Grazioli: G–dúr Szonáta nehézségi szintjén.

Romantikus mű; Schumann: Fantáziatánc (Peters), Chopin: Keringők (EMB 6787) a, h, nehézségi szintjén.

XX. századi mű; Bartók: Mikrokozmosz IV. 100 népdalféle, 109 Bali szigetén, Mikrokozmosz: V. 128, Dobbantós tánc, Kurtág: Játékok (EMB 8377, EMB 8378, EMB 8379) nehézségi szintjén.

A vizsgaműsorban legyen egy éneklő és egy virtuóz jellegű darab.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A művészeti záróvizsga követelményei

Művészeti záróvizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Zongora főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

A négy stíusból választható három különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

Barokk mű, többszólamú szerkesztésű darab vagy szvit-tétel, vagy könnyebb barokk variáció; Händel: Könnyű zongoradarabok Chaconne (EMB 6991 kötetben), Scarlatti: Szonáta C K.513 h K. 377, (EMB 7817 kötetben) Bach: Francia szvit (EMB 7190) táncjátékok nehézségi szintjén.

Klasszikus szonáta-tétel; Beethoven: Szonáta G Op. 49 (EMB 8152) no 2 I tétel, Beethoven: Szonáta G. Op. 79. (Schott); rondók, variációk, bagatellek Beethoven: Bagatelle C Op. 33 (Peters) nehézségi szintjén.

Romantikus mű; Schumann: Kinderszenen (EMB 7146), Mendelssohn: Dalok szöveg nélkül (EMB 7354) 14., 19, Chopin: Mazurka g Op. 67 no. 2 (EMB 6877 kötetben, PWM kötetben) nehézségi szintjén.

XX. századi mű; Bartók: Mikrokozmosz IV. 102 Felhangok, V.130 Falusi tréfa nehézségi szintjén.

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

Négy különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

Egy barokk mű; többszólamú szerkesztésben írt darab vagy szvit-tétel; J. S. Bach: h–moll háromszólamú invenció (EMB 6913), Francia szvit (EMB 7190) Esz Allemande, Courande, Sarabande. Scarlatti: A–dúr szonáta K.453. nehézségi szintjén.

Egy klasszikus szonáta-tétel; Haydn: Szonáta D Hob. XVI/19 (Peters), Mozart: C–dúr szonáta KV. 309 (EMB 3996 kötetben, EMB 3997 kötetben, Peters kötetben) nehézségi

szintjén.

Romantikus mű; Liszt–Zempléni: Etűd (EMB 766) 2 a, Liszt: Consolation (EMB 12697) Desz nehézségi szintjén.

XX. századi mű; Bartók: Szonatina (EMB 117), Mikrokozmosz VI (EMB 130) Hat tánc bolgár ritmusban, Debussy: Arabesque (EMB 6029) E nehézségi szintjén.

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

HEGEDŰ

Művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Hegedű főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

A vizsga tartalma

A” tagozat

Egy etűd; Dénes: V–VI. Hegedűiskola (EMB 7111), vagy Dancla op. 68 (EMB 7918) 2., 9., 14., vagy Dont op. 38 (EMB 2214, EMB 2215, EMB 2216), vagy Mazas: Études speciales op. 36.1 (EMB 2244) 2., 8., 9. nehézségi szintjén.

Két különböző karakterű előadási darab, koncert-tétel, vagy szonáta-tétel; Beethoven: Menuett (PWM) és Trió (Peters), Rameau: Gavotte (EMB 4535 kötetben), Dancla: Variációk-sorozat, Vivaldi: G-dúr koncert (EMB, Ricordi, Peters, PWM) I. tétel, Seitz: D-dúr koncert (Peters) I. tétel, Corelli: e-moll, A-dúr szonáta (EMB 12050 kötetben, EMB 12051 kötetben, EMB 12265 kötetben) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

Két különböző technikai követelményt tartalmazó etűd, a játék technikai biztonságának felmérésére; Dont op. 68/12, 15., Mazas: Études speciales op. 36. I (EMB 2244) 2., 7.,

9., 15., 17., 18., Mazas: Études brillantes op. 36. II. (EMB 2245) nehézségi szintjén.

Karakteretűd a zenei kifejezés felmérésére; Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37 (EMB 2604), a könnyebbek szintjén.

Egy előadási darab vagy barokk szonáta tételpár (lassú–gyors); Boyce: Matelotte (EMB 2751 kötetben), Járdányi: Magyar tánc (EMB 3236). Wieniawski: Kuyawiak (EMB 8001) nehézségi szintjén.

Egy koncert– vagy szonáta–tétel; Komarovszkij: A–dúr koncert (Peters) I. tétel, Vivaldi: a–moll Koncert (EMB, Ricordi, Peters, PWM) I. tétel Accolay: a–moll koncert (PWM), Seitz: g–moll koncert op. 12 no. 3 (PWM, Music Sales) I. tétel, Dancla: Concert–solo op. 77 no. 2, 3 Telemann: A–dúr szonáta, Händel: E–dúr Szonáta (EMB 12309) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Hegedű főtárgy

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

„A” tagozat

– Két különböző karakterű zongorakíséretes mű (barokk szonáta két tétele, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab), az egyik lehet kamaramű is (pl. Bartók: Hegedűduók).

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta lehetőleg nélkül kell játszani.

„B” tagozat

Két etűd; Mazas: Études brillantes op. 36. II., (EMB 2245), Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37 (EMB 2604), Kreutzer: 42 gyakorlat (EMB 2560), Rode: 24 Caprices (EMB 2453) /2., 7., 10. nehézségi szintjén.

Barokk szonáta két tétele; Händel: g–moll (EMB 12309 kötetben), D–dúr (EMB 12309

kötetben), A–dúr szonáta (EMB 12309 kötetben) nehézségi szintjén.

Egy koncert–tétel, vagy előadási darab; Bach: a–moll (EMB 1600), E–dúr (EMB 1601), Haydn: C–dúr (Peters), Mozart: D–dúr – Adelaide, Beriot: a–moll op. 104 (Peters) koncertek 1. tétele, Raff: Cavatine (EMB 13745), Fiocco: Allegro (EMB 3558 kötetben), Beethoven: F–dúr románc (EMB 13494), Weiner: Rókatánc (EMB) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

MAGÁNÉNEK

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

•

- *A vizsga tantárgya és időtartama*
- *Magánének főtárgy*
- „A” tagozat: minimum 10 perc
- „B” tagozat: *minimum 15 perc*

A vizsga tartalma

„A” tagozat

Egy népdalfeldolgozás; Farkas Ferenc: Béres legény... (EMB 1502 kötetben), Molnár–Kern: Szól a kakas már... (EMB 2251 kötetben), Zöld erdőben, zöld mezőben... (EMB 2251 kötetben) népdalfeldolgozások, ill. a Százszínű csokor c. kötet (EMB 5040) dalai: Pierlala, francia népdal, Vira, portugál népdal nehézségi szintjén.

Egy preklasszikus, barokk vagy klasszikus dal, esetleg ária; A dal mesterei I. II. (EMB 1751, 2110) kötet: Scarlatti: Meddig tart e kínos élet (EMB 1751 kötetben), Caldara: Fényben fürdik a táj (EMB 1751 kötetben), Morley: Leány és legény (EMB 1751 kötetben) Haydn: Az elhagyott (EMB 1751 kötetben), Beethoven: Szeretlek (EMB 2110 kötetben) nehézségi szintjén).

Egy romantikus dal; Schubert: A vadrózsa (EMB 2110 kötetben), Jókedv (EMB 2110 kötetben), Könnyzápor (EMB 2110 kötetben), Schumann: Az árva (EMB 2262

kötetben), Az elhagyott lányka (EMB 2262 kötetben), Zöld hímes rét (EMB 2262 kötetben), Mendelssohn: A dalnak lenge szárnyán (EMB 2110 kötetben), Szívek, ha végül válnak (EMB 2110 kötetben), Viszontlátásra (EMB 2110 kötetben), Aratódal (EMB 2110 kötetben), ill. A dal mesterei II. III. (EMB 2110, 2262). kötet dalainak nehézségi szintjén.

A műveket lehetőleg kotta nélkül kell énekelni.

„B” tagozat

Egy dal Kodály: A magyar népzene (Universal) sorozatból; (Kocsi szekér, kocsi szán..., Ludaim, ludaim, Bárcsak engem valaki megkérne... nehézségi szintjén.

Egy preklasszikus, barokk vagy klasszikus dal vagy ária; Caldara: Szívem szép álma (EMB 2909 kötetben); Carissimi: Így élni nem tudok (EMB 2909 kötetben); Händel: Jöjj és járjad (EMB 2909 kötetben); Ó, jaj, vajon csak emlék (EMB 3118 kötetben); Pergolesi: Nina (EMB 2909 kötetben); Beethoven: Rózsalánc (EMB 4470 kötetben); Mozart: Barbarina áriája a Figaro házassága c. operából, illetve A dal mesterei: IV (EMB 2909), V (EMB 3118), VII/a (EMB 4470) kötetek dalai nehézségi szintjén.

Egy romantikus dal; Csajkovszkij: Csak az, ki vágyban ég (EMB 5378 kötetben); Egy szót sem, ó, kérlek (EMB 5378 kötetben); Áldás; Brahms: Útban a kedveshez (EMB 2262 kötetben); Vasárnap (EMB 4472 kötetben); Kárbavesztett szerenád (EMB 4472 kötetben), Wolf: Harmatos reggel (EMB 2262 kötetben), illetve A dal mesterei VII/c (EMB 4472), Énekiskola III (EMB 12288), Csajkovszkij: Dalok (Peters) és románcok (EMB 5378) darabjai nehézségi szintjén.

Egy XX. századi szerző dala; Farkas: Gitárdalok (EMB 12897), Kósa: Veronika dala; Gyermekdalok (EMB 12508) nehézségi szintjén.

A műveket kotta nélkül kell énekelni.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- helyes légzés, testtartás,
- intonáció,
- helyes ritmus és tempó,
- zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- állóképesség,
- előadásmód, tartalmi érzékenység,
- technikai és művészi megvalósítás,
- hangszínek iránti differenciáló képesség,
- szép, érthető szövegmondás.

NÉPI ÉNEK

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Népi ének főtárgy

„A” tagozat: minimum 10 perc

„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Egy gyerekjátékdalokból vagy párosító dalokból álló népdalcsozor,
- Egy jeles napi szokásdalokból álló összeállítás,
- Egy pásztor- vagy rabének,
- Egy klasszikus ballada a Dunántúlról vagy az Alföldről,
- Egy különböző lüktetésű és tempójú táncdallamokból álló összeállítás.

Az előadásban közreműködhetnek hangszeres tanulók.

„B” tagozat

- Egy lakodalmi szokásdalokból álló összeállítás,
- Egy keserves, Egy klasszikus ballada,
- Egy szabadon választott népdal összeállítás,
- Egy karikázó dallamokból álló összeállítás csoportos énekszóval,
- Egy hangszerkíséretes táncdalciklus.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- helyes légzés, testtartás,
- intonáció,
- helyes ritmus és tempó,
- szép, érthető szövegmondás
- memória,
- állóképesség,
- előadásmód, tartalmi érzékenység,
- technikai és művészi megvalósítás,
- népzenei hitelesség.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Népi ének főtárgy „A” tagozat: minimum 10 perc „B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat

- Három különböző dialektusterületről származó összeállítás bemutatása,
- Egy hangszerkíséretes összeállítás bemutatása.

„B” tagozat

A vizsgázó öt összeállításból álló műsort készít, öt népzenei dialektusból a tanult anyag alapján, maximum 25 percen.

A vizsgán közreműködhetnek hangszeres és énekes tanulók.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- helyes légzés, testtartás,

- intonáció,
- helyes ritmus és tempó,
- szép, érthető szövegmondás
- memória,
- állóképesség,
- előadásmód, tartalmi érzékenység,
- technikai és művészi megvalósítás,
- népzenei hitelesség.

NÉPZENEI ISMERETEK

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A Népzenei ismeretek, mint kötelezően választható tantárgy:

Gyakorlati vizsga: írásbeli vagy szóbeli vizsga

A vizsga tantárgya és időtartama

Népzenei ismeretek

Az írásbeli vizsga időtartama minimum 2x45 perc.

A szóbeli vizsga időtartama minimum 10 perc.

A vizsga tartalma

Írásbeli vizsga:

- Egy vokális dallam lejegyzése autentikus felvételtől szöveggel együtt.
- Egy, a magyar népzene tanult témaköreiből összeállított, tíz kérdésből álló feladatsor megoldása

Szóbeli vizsga

- A tanult témakörökből összeállított 10 kérdésből álló tételsorból húzott kérdés kifejtése.
- A tanult anyagból a tanár által kijelölt 50 népdalból kiválasztott 2 népdal eléneklése és elemzése, a népdalok stíluskörbe sorolásával, származási helyének felismerésével.

Az írásbeli vizsga értékelése

- feladatsor: a kérdésekre adott rövid, lényegi, a megértésre utaló egyszerű válasz; fogalmazásmód, helyesírás;
- fogalmazás: információtartalom, felépítés, fogalmazás, helyesírás,
- dallamírás: dallami, metrikai/ritmikai korrektség, kottairási készség, külalak, helyes szövegírás.

A szóbeli vizsga értékelése

- stílushű, átélt előadásmód a népdalok éneklésében,
- általános népzenei ismeretek helyes alkalmazása a népdalok elemzésben (hangsor, metrum, ritmus, kadencia, ambitus, szerkezet, előadásmód, stílus, stílusréteg),
- a népzenei szakkifejezések ismerete,
- népzene-történeti tájékozottság,
- népzenei stílusismeret,
- a felelet logikus felépítése, szerkesztettsége, tartalmi helyessége, pontossága;
- önálló, folyamatos előadás.

Ajánlott tananyag évfolyambontás nélkül

Magyar Néprajzi Lexikon: www.mek.oszk.hu/02100/02115/html

Magyar Néprajz kötetei: www.mek.oszk.hu/02100/02152/html

Dömötör Tekla: A népszokások költészete (Budapest 1974) Akadémiai Kiadó

Gelencsér Ágnes: Magyar népzenei alapismeretek (Budapest 1994) Calibra Kiadó

Magyar népdalok. Egyetemes Gyűjtemény I–II. Közreadja: Kovács Sándor és Sebő Ferenc (Budapest 1991, 2008.)

Magyar Népzene Tára. Szerk. Bartók Béla – Kodály Zoltán,

– I. Gyermejátékok Sajtó alá rendezte: Kerényi György (Budapest 1951) Akadémiai Kiadó

– II. Jeles napok Sajtó alá rendezte: Kerényi György (Budapest 1953) Akadémiai Kiadó

– III. Lakodalom. Sajtó alá rendezte: Kiss Lajos (Budapest 1955–56) Akadémiai Kiadó

– IV. Párosítók. Sajtó alá rendezte: Kerényi György (Budapest) Akadémiai Kiadó

– V. Siratók. Sajtó alá rendezte: Kiss Lajos és Rajeczky Benjamin (Budapest 1966) Akadémiai Kiadó

– VI. Népdaltípusok 1. Sajtó alá rendezte Járdányi Pál és Olsvai Imre (Budapest 1973) Akadémiai Kiadó

– VII. Népdaltípusok 2. Járdányi Pál rendszerében szerkesztette: Olsvai Imre (Budapest 1981) Akadémiai Kiadó

– VIII. Népdaltípusok 3. Sajtó alá rendezte: Vargyas Lajos. (Budapest 1992) Balassi Kiadó

– IX. Népdaltípusok 4. Sajtó alá rendezte: Domokos Mária. (Budapest 1995) Balassi Kiadó

– X. Népdaltípusok 5. Sajtó alá rendezte: Paksa Katalin. (Budapest 1997) Balassi Kiadó

Paksa Katalin: Magyar népzene-történet. (Budapest, 2008.) Balassi Kiadó

Sárosi Bálint: Hangszerek a magyar néphagyományban (Budapest) Planétás kiadó

Sárosi Bálint: Hangszeres magyar népzenei hagyomány (Budapest) Balassi kiadó

Sebő Ferenc: Népzenei olvasókönyv (Budapest, 2009.) Hagyományok Háza

Vargyas Lajos: A magyarság népzeneje. (Budapest, 2002.) Planétás Kiadó

Hangfelvételek

Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézet, Multimédiás adatbázisok: www.zti.hu

Publikált népzenei felvételek: a Magyarországon megjelent eredeti felvételeket tartalmazó hangzó kiadványok felvételei

– Bartók-rend

– Kallós Zoltán gyűjtései

Bodza Klára – Paksa Katalin: Magyar népi énekiskola I–II. Budapest, Hagyományok Háza

Bodza Klára – Vakler Anna: Magyar népi énekiskola III–IV. Budapest, Hagyományok Háza

Magyar Hangszeres Népzene Szerk.: Sárosi Bálint LPX 18045–47 (Budapest 1980) Hungaroton

Magyar Népzene 1–3. Szerk.: Rajeczky Benjamin LPX 10095–98, LPX 180001–04, LPX 18050–53 (Budapest 1969–72) Hungaroton

Magyar Népzenei Antológia (Budapest 1985–93) Hungaroton

– I. Tánczene. Szerk.: Martin György, Németh István, Pesovár Ernő – LPX 18122–16

– II. Észak. Szerk.: Tari Lujza, Vikár László LPX 18124–28

– III. Dunántúl. Szerk.: Olsvai Imre LPX 18138–42

– IV. Alföld. Szerk.: Paksa Katalin, Németh István LPX 18159–63

– V–VI. Erdély (Kelet 1–2.) Szerk.: Sárosi Bálint, Németh István (Budapest 1993/95) MTA Zenetudományi Intézet

– VII. Moldva, Bukovina Szerk.: Domokos Mária, Németh István – HCD 18264–67

Videofelvételek

A téli ünnepkör hagyományaiból (Budapest 1954–55) Néprajzi Múzeum

Asszonyfarsang Mátraalmáson (Budapest 1967) Néprajzi Múzeum
 Busójárás Mohácson (Budapest 1955) Néprajzi Múzeum
 Csobánolás – A bukovinai székelyek betlehemes játéka Tevelen (Budapest 1948) Néprajzi Múzeum
 Hónapsoroló I–II. (Budapest) Televideo
 Húsvéti népzene, megvirágzott a diófa, bakanóták (Budapest) Televideo
 Játékok, játékfűzetek (Budapest) Magyar Művelődési Intézet
 Leányok megéneklése karácsony estéjén (Budapest 1978) Néprajzi Múzeum
 Mohai farsang (Budapest 1967) Néprajzi Múzeum
 Népi játék (Budapest 1995) Néprajzi Múzeum
 A magyar tekerő (Budapest 1978) Néprajzi Múzeum
 Hónapsoroló I–II. (Budapest) Televideo
 Lucázás Fejér megyében (Budapest 1971) Néprajzi Múzeum
 Muzsikáló szerszámok (Budapest) Televideo
 Népművészeti értékeink, Gyurkó Pál kanászkürtje (Budapest) Televideo
 Örökség I., Dudanóta (Budapest) Televideo
 Aratás, hordás Istenmezején (Budapest 1956) Néprajzi Múzeum
 Gyúrói pünkösdlés (Budapest 1951) Néprajzi Múzeum
 Hónapsoroló I–II. (Budapest) Televideo
 Muzsikáló szerszámok (Budapest) Televideo
 Nádsíp és kolomp készítése (Budapest 1965) Néprajzi Múzeum
 Pünkösdlés – Galgamácsa (Budapest 1948) Néprajzi Múzeum

NÉPTÁNC

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgából áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Néptánc

Csoportban 5–10 perc

Egyénenként illetve párban: 2–3 perc

A vizsga tartalma

Koreográfia: a szaktanár által meghatározott egy vagy két tanult koreográfia (koreográfia részlet, folyamat) csoportos bemutatása

Improvizáció: A három táncdialektusból választott, a helyi tantervben szereplő tájegységek tanult táncaiból a nemének megfelelő szerepben kettő előadása kis csoportban (maximum 3 pár) illetve egyénenként vagy párban. Az egyiket a vizsgázók, a másikat a vizsgáztatók választják – a két tánc ne legyen ugyanabból a dialektusból

A vizsga értékelése

– Csoportban: a koreográfia ismerete, együttműködés a partnerekkel, színpadi jelenlét

– Egyénileg: a tanult táncanyag tudatos alkalmazása az improvizáció során, a táncos mozgás és a zene illeszkedése, a partneri kapcsolat, páros viszony kialakítása

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Néptánc, 8–10 perc

A vizsga tartalma

– *A helyi tantervben meghatározott tájegységek táncrendjeiből a szaktanár állít össze tételsort*

– *A tételsor legalább négy táncrendet tartalmaz, melyből a vizsgázó a nemének megfelelő szerepben improvizál*

– *Először a kihúzott tétel szerint, majd a vizsgázó által szabadon meghatározott táncrend szerint kell a táncokat bemutatni*

– *A tájegység táncrendjén kívül ismerniük kell még a tánc típusok nevét, a kísérő zenekari felállást, a jellegzetes viseleteket*

A vizsga értékelése

– *a táncrend ismerete, stílusos előadása,*

– *a tánc szerkezetének ismerete az improvizáció során,*

– *a tánc ritmikai, dinamikai, plasztikai megformálása,*

– *a táncos mozgás és a zene illeszkedése,*

– *a táncrendhez kapcsolódó táncfolklorisztikai ismeretek*

FOLKLORISMERET (3-6. alapfokú évfolyamon)

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga írásbeli vagy szóbeli vizsgarészből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Folklorismeret

Írásbeli: 30 perc

Szóbeli: 5 perc

A vizsga tartalma

– A vizsga anyaga a helyi tanterv alapján a szaktanár által összeállított folklorismereti témakörökből áll

– Az írásbeli vizsga feladatlapja különböző típusú, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését, valamint problémamegoldást, néhány mondatos értelmező választ igénylő feladatokat tartalmaz

– A szóbeli vizsgán a tanulók egy tétel kihúzása után önállóan számolnak be tudásukról

Témakörök

Jeles napok

Munkavégző ünnepek

Az emberélet fordulói

Táncdialektusok

A régi és új táncréteg tánc típusai

A vizsga értékelése

Írásbeli vizsga

- A feladatsort vagy a tesztet az intézmény pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák
- Az osztályzatra a pontok alapján a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá

Szóbeli vizsga

- A tanuló feleletének tartalmi és formai szempontok alapján történő értékelése
- Az osztályzatra a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz

1 db tábla vagy flipchart

1 db történelmi Magyarország térkép vagy néprajzi térkép

Videó vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor

A tananyaghoz kapcsolódó könyvek, kiadványok

Néprajzi kézikönyvek, lexikonok

Néprajzi videó és/vagy DVD filmek

TÁNC-TÖRTÉNET (9-10. évfolyamon)

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga írásbeli vagy szóbeli vizsgarészből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Tánc-történet

Írásbeli: 30 perc

Szóbeli: 5–10 perc

A vizsga tartalma

A vizsga anyaga a helyi tanterv alapján a szaktanár által összeállított tánc-történet témakörökből áll

Az írásbeli vizsga feladatlapja különböző tartalmú, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését valamint a problémamegoldást ill. értelmező választ igénylő feladatokat tartalmazza

- A szóbeli vizsgán a tanulók egy tétel kihúzása után önállóan számolnak be tudásukról

Választható témakörök:

Az őskor táncművészete

A középkor jellemző táncformái

A reneszánsz és barokk kor táncélete

A romantika

A reformkor táncélete

A XX. század táncélete

Gyöngyösbokréta mozgalom

Amatőr és hivatásos együttesek Magyarországon

Hazánk jeles alkotói és műveik

A táncos szakma jelentősebb szervezetei, oktatási intézményei, országos rendezvényei

A vizsga értékelése

Írásbeli vizsga

- A feladatsort vagy a tesztet az intézmény pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák
- Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá

Szóbeli vizsga

- A tananyagtartalom elsajátításának mértéke
- Az összefüggések ismerete
- A szakmai kommunikáció fejlettsége

Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz

1 db tábla vagy flipchart

Videó vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor

A tananyaghoz kapcsolódó könyvek, kiadványok

Tánc történeti kézikönyvek, lexikonok

Tánc történeti videó és/vagy DVD filmek

ZÁRADÉK

AZ ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA ÉLETBE LÉP:

2025. szeptember 1-jén

A NYILVÁNOSSÁGRA HOZATAL MÓDJA:

- **Fenntartói jóváhagyás után felkerül az iskola honlapjára**
- **A vezetői fogadóórák időpontjában a szülők megtekinthetik a nevelői szobában**
- **A teljes intézményi programot a Jó Pásztor óvodában is hozzáférhetővé tesszük a szülők számára**

A PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGE

- **Visszavonásig érvényes.**

FELÜLVIZSGÁLAT

- **A törvényi változások függvényében.**

MELLÉKLETEK:

Legitimációs nyilatkozatok az iskola nevelőtestületének, a Szülői Munkaközösségnek, és a Diákönkormányzat képviselőjének aláírásával.

ZÁRADÉK

AZ ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA ÉLETBE LÉP:

2025. szeptember 1-jén, felmenő rendszerben

A Pedagógiai Programot a főigazgató a nevelőtestület közreműködésével, 2025. augusztus 29-én készítette el.

A NYILVÁNOSSÁGRA HOZATAL MÓDJA:

- **Fenntartói jóváhagyás után felkerül az iskola honlapjára**
- **A vezetői fogadóórák időpontjában a szülők megtekinthetik a nevelői szobában**
- **A teljes intézményi programot a Jó Pásztor óvodában is hozzáférhetővé tesszük a szülők számára**

A PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGE

- **Visszavonásig érvényes.**

FELÜLVIZSGÁLAT

- **A törvényi változások függvényében.**

MELLÉKLETEK:

Legitimációs nyilatkozatok az iskola nevelőtestületének, a Szülői Munkaközösségnek, és a Diákönkormányzat képviselőjének aláírásával.